

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . K 28.—
za pol leta " " " 13.—
za četrt leta " " " 6-50
za en mesec " " " 2-20
za Nemčijo celoletno " 29.—
za ostalo inozemstvo " 35.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . K 24.—
za pol leta " " " 12.—
za četrt leta " " " 6.—
za en mesec " " " 2.—
V upravljanje prejemanje mesečno K 1-70

SLOVENEK

Inserati:

Enostolpna petstvrsta (72 mm):
za enkrat . . . po 15 v
za dvakrat . . . " 13 "
za trikrat . . . " 10 "
za večkrat primeren popust.

Poslano in rekl. notice:

enostolpna petstvrsta (72 mm)
30 vinarjev.

Izhaja:

vsak dan, izvenredno nedelje in
praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. Za
Avstr. poštne bran. račun št. 24.797. Ogrske poštne
bran. račun št. 28.511. — Upravniškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 18 strani.

Belokranjski volilci!

Dne 14. tek. mes. stopite zopet na volišče, da izvolite deželnega poslanca belokranjskih kmečkih občin.

Volitev je boj med strankami in ne med osebami.

Izbirati imate zopet med Slovensko Ljudsko Stranko in liberalno stranko. Odločitev je lahka.

Ponosno plapola na vseh vrhovih naše dežele zmagoslavna zastava Slovenske Ljudske Stranke — stranke ljudstva, uresničujoče v svojem delovanju vsa poštena stremjenja slovenskega ljudstva in zasnovane na nemajno skalo svete vere.

S svojimi lastnimi očmi vidite v Beli Krajini novo življenje, odkar je dobila Slovenska Ljudska Stranka večino v deželi.

Popreje skozi desetletja tako zamenjana Bela Krajina tvori za zmago-slavno Slovensko Ljudsko Stranko predmet posebne ljubezni in skrbi. Gradijo se ceste, mostovi in vodovodi. V kratkem pa zapoje prva lopata za zgradbo toli zaželjene belokranjske železnice — eden najkrajših uspehov zvestega, neumornega in modrega dela Slovenske Ljudske Stranke.

Po isti jasni, za vsakega vidni poti hoče Slovenska Ljudska Stranka nadaljevati svoje delo za Belo Krajino, ako ji izkažete, dragi volilci, iznova svoje zaupanje. —

Na drugi strani se poteza za Vaše zaupanje liberalna stranka — semtertje odkrito, semtertje pod občeznano hinavsko krinko.

Liberalna stranka propada povsod po deželi. V deželnem zboru je brez vsake moči, ker ima trdno večino Slovenska Ljudska Stranka. Liberalen poslanec bi tedaj ne mogel za Belo Krajino ničesar doseči.

Liberalna stranka je protikršćanska stranka, deluje za razporoko, za protikršćansko šolo, za razkristjanjenje ljudstva. Njeno časopisje je polno surovosti in strupenega sovraštva zoper našo vero in cerkev. Proč s tako stranko!

Liberalna stranka je protikmečka. Dokler je imela v deželi oblast, se za Belo Krajino sploh ni prav nič storilo. Liberalna stranka je nasprotovala kmetu prijazni preosnovi lovskega za-

kona, novemu cestnemu zakonu — ki bo ravno za Belo Krajino največjega pomena — nasprotovala je sploh vsaki važni, kmetu prijazni preosnovi.

Zato se pa tudi pristaši liberalne stranke na kmetih večinoma ne upajo nastopati odkrito, temveč se hinavsko skrivajo pod lažljivo krinko »neodvisnih kmetov«, da bi prevarili ljudstvo. Proč s hinavci!

Belokranjski volilci! Odločitev Vam je v teh okoliščinah lahka.

Dne 14. marca bode liberalni stranki iznova strgali raz obraz lažnivo krinko in jo vrgli ob tla, kakor še vselej.

Dvignili bode iznova čisto, zmagonosno ljudsko zastavo Slov. Ljudske Stranke v blagor sebi in vesoljni domovini, v čast sebi in narodu!

Vodstvo Slovenske Ljudske Stranke je bilo sklicalo na dan 19. februarja v Črnomelj shod zaupnikov, da določijo kandidata. A mnogobrojno zbrani zaupniki so sklenili soglasno, da prepuščajo določitev kandidata strankinemu vodstvu.

Strankino vodstvo je po resnem, vsestranskem prevdanku odločilo soglasno, da je v korist Bele Krajine, ako dobi poslanca, ki ima stalno bivališče v središču dežele, v Ljubljani, in ki je tedaj vstanu vzdrževati neobhodno potrebni neposredni stalni stik Bele Krajine z osrednjimi uradi v deželi, zlasti z deželnim odborom in c. kr. deželno vlado. Ta korist je posebno jasna, ob času gradnje železnice, ko utegne biti treba, dragi volilci, vsak hip posredovanja v Ljubljani v Vašo korist.

Vodstvo stranke je nato izbralo moža, ki ima vse potrebne lastnosti, biti vreden poslanec zavedne Bele Krajine.

To je gospod

KAREL DERMASTIA,

učitelj na Slovenski trgovski šoli v Ljubljani.

Odlikuje se po moški značajnosti in nesebičnosti, temeljiti izobraženosti, iskreni ljubezni do kmečkega ljudstva, izredni žilavosti in delavnosti ter ugledni zvestobi do stranke.

Beli Krajini je čestitati, da se je ta mož na prošnjo strankinega vodstva odločil, prevzeti kandidaturo. Že več let deluje zvesto, vneto in nesebično po načelih Slovenske Ljudske Stranke v javnem življenju. Izkušen je tedaj.

Boljšega moža si Bela Krajina ne bi mogla izbrati za svojega poslanca.

Belokranjski somišljeniki! Vsi na delo za kandidata Slovenske Ljudske Stranke!

Belokranjski volilci! Zapišite vsi na glasovnice kandidata Slov. Ljudske Stranke:

KAREL DERMASTIA,

učitelj na Slovenski trgovski šoli v Ljubljani.

Belokranjski volilci! Dne 14. marca vsi na volišče, da bo zmaga sijajna, sijajnejša kot kedaj poprej. Svet naj zopet izve, da zavedna Bela Krajina stoji trdno, neomajno in ponosno v taboru Slovenske Ljudske Stranke.

Pozdravljeni, belokranjski volilci!

Z Bogom za ljudstvo!

V Ljubljani, meseca marca 1912.

Izvršilni odbor Slovenske Ljudske Stranke:

Dr. Ivan Šusteršič,
načelnik stranke.

Zahvala.

Vsem volilkam in volilcem v obrtno in trgovinsko zbornico, ki so oddali svoj glas kandidatu S. L. S., kakor tudi vsem somišljenikom, ki so s svojo izborni organizacijo pripomogli do tako tepe zmage, izreka podpisano vodstvo najiskrenejšo zahvalo, ter prosi vse, da ostanejo zvesti zastavi S. L. S. ob vsaki priliki tudi v bodoče.

V Ljubljani, 9. marca 1912.

Vodstvo
Slovenske Ljudske Stranke.

Katoličanstvo in kultura.

Fraza in laž sta glavno orožje, s katerim se liberalizem bori proti katoličanstvu. Sleherni dan se vedno iste neresnice ponavljajo po vsem liberalnem časopisju. Če jih danes ovržeš, zagledajo jutri v nekoliko izpremenjeni obliki zopet beli dan v kakšnih predalih.

Mi bi se danes s tem dejstvom nesebično ne pečali, ako ne bi bil zadnjič nek liberalni politik v občinskem zastopu ljubljanskega mesta tisto bajko o umetnosti načeloma nasprotnem klerikalizmu zopet pogrel. To nam da-

je povod, da si to liberalno frazo nekoliko bližje ogledamo.

Ne bomo navajali, koliko je Cerkev v vseh časih storila za znanost in kako je pospeševala tudi gmotno blagostanje narodov. Katoliški redovi so naučili evropske narode racionalnega gospodarstva, Cerkev jih je privadila državnemu redu in življenju, jim začrtala velike ideale in položila temelje višji kulture. Rešila je klasike, ustanovila ljudsko šolstvo, zgradila prve univerze in znanstvene akademije. Prospeh narodnega gospodarstva ji je bil vedno pri srcu, vzela je v roke in vodila socialno skrb za gospodarsko šibkejšo, bila prva in najglasnejša oznanjevalka humanitete. Naj to le mimogrede omenimo.

Danes hočemo poudariti samo tole: Katoliška cerkev je tudi najbolj gojila estetiško izobrazbo, umetnost, lepe znanosti. Neumna je tista liberalna fraza, češ, katoličanstvo mrzi čutno lepoto, je nasprotno umetnosti, ki lajša in slajša življenje, Cerkev je sovražna vsakemu veselju in skuša človeštvo odvrti od posvetne kulture.

Mi liberalce vprašamo: Ali je danes, ko so se svobodomiselne ideje tako vkoreninile, življenje kaj lepše in veselejše kakor takrat, ko je vseskozi gospodovala katoliška misel? Ne verjamemo, da bi si kdo upal trditi, da danes lepše živimo in da smo srenejši. Kaj pa je danes tako veselega v življenju narodov? Mar kruti boj med stanov, vedna in čedalje hujska socialna vojska med delavskimi masami in peščico izkoriševalcev? Ali morebiti tista negotovost, ki vlada glede najvišjih vprašanj človeštva? Ali to divje in brezsmiselno teženje po užitku? Ali ta blazni pohlep za denarjem? Ali ta merkantilna, materialistična kultura, ta amerikanizem?

Le zamislimo se v čase, ko je Cerkev ravnila vse kulturno in socialno življenje narodov. Da ni bilo takrat veselja do življenja, do dela, do fine kulture? Treba je samo pogledati v Rim, v prestolico papežev. Ali ni bil tu središče vse umetnosti, renesance, baroka, ali niso tu najbolj cvetele lepe vede? Kdor hoče imeti kaj pojma o finosti, da, naravnost razkošju te kulture, naj preštudira kdaj kako zgodovino papežev. Ali je n. pr. mogoča kaka nežnejša in življenju prijaznejša poezija kakor je bila frančiškanska, ali je kdo dosegel Danteja, ali je kak moderni mecen, ki bi se mogel postaviti na stran kake-

LISTEK.

H. Sienkiewicz:

V peščeni puščavi.

Prevedel dr. Leopold Léonard.

(Dalje.)

V.

Naslednja dneva ni bilo nobenih izletov. Zato je pa na sveti večer, ko se je na nebu prikazala prva zvezda, v šatoru gospoda Rawlisona zabliščalo Nelki namenjeno božično drevesce v stotinah svečk. Res, da je jelko nadomestovala tuja, odsekana v enem izmed vrhov El-Medine, Nelka je pa vseeno našla med vejicami množino sladkarij in lepo punčko, katero je oče naročil zanj iz Kaire. Stanko pa svojo zaželjeno angleško puško. Od očeta je dobil še naboje, razne lovske potreščine in sedlo za jahanje konja. Nelka je bila vsa izven sebe od veselja, Stanko pa, dasiravno je bil mnenja, da kdor poseda resnično angleško puško, mora biti tudi primerno resen, vendar se ni mogel premagati in v primernem trepotku, ko je bilo prazno okrog šatora, je šel na rokav okrog njega. To večbaje so močno gojili v šoli v Port-Saidu in Stanko je bil v tem zelo izurjen in

je rad ž njo zabaval Nelko, ki mu je to umetnost precej zavidala.

Sveti večer in prvi božični praznik je minil otrokoma deloma v molitvah, deloma pa sta ogledavala darove, katere sta prejela in dresirala Sabo. Izkazalo se je, da je novi prijatelj zelo sprejemljiv za vaje. Takoj prvega dne se je naučil podajati tace, prinašati žepni robec, katerega pa ni nič kaj rad izročil, in razumel je kmalu, da se gosposkem psu ne spodobi z jezikom umivati Nelkinega obraza. Nelka je, držeč si prste na nosku, poučevala psa v raznovrstnih rečeh, on je pa mahaje z repom dajal razumeti, da poslušaj potreben pazljivostjo in si jemlje k srcu. Med sprehodom po peščenem mest. trgu je slava Sabe v Medinet rastla od ure do ure in kakor vsaka slava, dobila je tudi ona neprijetno stran, ker je vabila cele čete arabskih otrok. Od začetka so se držali bolj od daleč, pozneje pa ojunčili vsled miroljubnosti »pošasti«, so se bližali vedno bolj in slednjič oblegali šatore tako, da se skoraj ni bilo več mogoče svobodno gibati. Vrh tega, ker sesa vsak arabski otrok od jutra do večera sladkorni trs, gredo za otroci vedno legijoni muh, ki so že same na sebi nadležne, zamorejo pa biti tudi nevarne, ker raznašajo zarodke egipčanskega vnetja oči. Služab-

niki so radi tega skušali otroke razganjati, toda Nelka jih je branila in je dajala najmlajšim »helou«, to je sladkarije, s čemur si je pridobila njihovo veliko naklonjenost, seveda je pa tudi to še bolj povečalo njihove množice.

Čez tri dni so se začeli skupni izleti, deloma na ozkotirnih železnicah, katerih so Angleži mnogo naredili v Medinet-el-Fayum, deloma pa na oslih in na kamelah. Pokazalo se je, da je bilo v hvali, s katero je priporočal Idris svoje živali, v resnici veliko prepiravanja, kajti ne samo fižolom, ampak tudi ljudem se ni bilo lahko obdržati na sedlih, toda bilo je tudi nekaj resnice. Kamele so res pripadale k vrsti »hegin«, to je kamelam za jahanje, in ker so jih dobro krmili z duro (domača ali sirska turšica), torej so imele debele grbe in so tako dobro tekale, da jih je bilo treba zadrževati. Sudanca Idris in Gebhr sta si znala pridobiti vkljub divjemu bliščanju njunih oči zaupanje in srca cele družbe, zlasti s svojo veliko postrežljivostjo in izvanredno skrbjo za Nelko. Gebhr je imel vedno okruten in nekaj zverinsk izraz v obrazu. Toda Idris je hitro spoznal, da je ta mala oseba oko v glavi cele družbe in je pri vsaki priliki povdarjal, da mu je zanj več, kakor »za lastno dušo«. Gospod Rawlison si je sicer

misli, da hoče Idris potom Nelke priti do njegovega žepa, toda bil je prepričan tudi, da ni na svetu človeka, ki ne bi ljubil njegove edinke in obenem mu je bil hvaležen in ni štedil z bakšišem.

V prvih petih dneh je družba obiskala v bližini mesta ležeče razvaline starodavnega Krokodilopolis, kjer so nekoč Egipčani častili malika, imenovanega Sobek, ki je imel človeško postavo in krokodilovo glavo. Potem so uredili izlet k piramidi hanara in k ostankom labirinta, najdaljši izlet in ves čas na kamelah je bil pa k jezeru Karaumu. Njegov severni breg je prazna puščava, v kateri razven razvalin davnih egipčanskih mest ni nobenega sledu življenja. Na jugu se pa razteza rodovitna zemlja in krasna, bregovi sami so pa poraščeni s trsjem in drugim močvirnim rastlinjem, domovje pelikanov, flamingov, čapelj, divjih gosi in rac. Šele tu je dobil Stanko priliko, da se je izkazal z zanesljivostjo svojih strelav. Bodisi z navadno puško kakor tudi z novo angleško, je streljal tako izvanredno dobro, da se je po vsakem strelu slišalo začudeno cmokanje Idrisa in arabskih veslarjev in s šumom ptičev, ki so padali v vodo, so se družili kriki: »Bismillah« in »mašallah«.

Arabci so zagotavljali, da je na nasprotni ležečem bregu pustinja veliko

mu Juliju II. ali Leonu X.? Isto velja o Španiji, o Franciji, o Nemčiji. Lepše se je takrat živelo, več je bilo zmisla za poezijo, za umetnost, za resnično in fino uživanje življenja in morebiti je bilo človeštvo takrat tudi subjektivno bolj srečno kakor je danes.

Seveda, liberalcem to dopovedati ali metati bob ob steno, je vseeno. Od časa angleškega racionalizma in velike francoske revolucije sem se je polotila velikega dela kulturnega človeštva prava manija, da ne vidi več, kaj so lepega in velikega ustvarili prejšnji vekovi, da se omamlja zgolj ob svojih navideznih uspehih, da vidi ves blagor le v idealih in ciljih, ki so nasprotni krščanskemu nadnaravnemu pojmovanju življenja. Človeštvo bo zmotnost teh idej spoznalo šele, ko jih bo dodobra okusilo. In takrat se bo zgodilo, da bo tepeno in do smrti bolno, zopet svoje oči povzdignilo k nebu. Danes še nismo tako daleč; človeštvo je bolno, a si umišlja, da se povzpne vedno višje, medtem ko v resnici pada. Odtod to perversno mišljenje, da je laž resnica, resnica pa laž. In odtod tista fraza, da je katoličanstvo življenju, veselju, umetnosti nasprotno.

Res je narobe: ateizem, pozitivizem, liberalizem, ti izpodkopujejo življenje, veselje in lepoto! Ti nauki store človeštvo nezadovoljno in nesrečno. Ti nauki so sovražni idealnemu, nežnemu, umetniškemu, poetičnemu pojmovanju življenja. Prišla bo velikanska kriza in človeštvo bo to jasno spoznalo. »Kjer ni nobenega stalnega težišča, kjer je labilnost osnovni znak, tam so polomi umljivi in končni razpad je neizogiben« — to prognozo je stavil že dr. Krek leta 1900 v »Katoliškem Oborniku«. Kdor pozna zgodovino — vse strahovite katastrofe in prevrate, vse blodnje človeštva, njegovo dviganje in padanje, padanje in dviganje — ta nas bo umel. Komur pa je liberalizem s svojimi frazami zatemnel um, kdor se da od moderne kulture varati, kdor ni vajen iti stvarjem do dna, kdor vse, kar ni liberalno, le sovraži in principiarno zavrača, tega seveda ne bomo prepričali.

Tedenski pregled.

Državni zbor se je sešel 5. t. m. Hrvaško-slovenski klub je interpeliral min. predsednika med ogradnih zahtev glede armade in zahteval, da se varje sila armade. Posl. Spincić in tovariši so vložili interpelacijo radi dogodkov na Hrvaškem in svojlo porote v Trstu. Na dnevnem redu je dr. ginskijska debata, v kateri se je oglasil tudi trgovski minister in povedal, da je zakon proti kartelom nemogoč, dokler ga ne uvedejo tudi druge države. Po tem je vsaka nadaljna beseda o odpravi draginje odveč. — Brambna predloga, ki bi bila imela sedaj priti na dnevni red v drž. zboru, je zopet za nekaj časa pokopana; kar namreč ogrski ministriški predsednik Khuen ni dobil koncesije, da bi ogrski parlament odločeval o sklicanju rezervistov itd., mu je Košut obrnil hrbet in Khuen je s celo svojo vlado odstopil. Ogrski državni zbor je odgojen. Ker torej na Ogrskem ni misliti na pravočasno parlamentarno rešitev nove brambne predloge, tudi v Avstriji ne pride na dnevni red, marveč predloži vlada le provizorij, ki zviša število rekrutov za 33.000, zato pa določa, da se 11.000 vojakov odpusti že po dveletni, oziroma vseh 33.000 po dveinpolletni službi. — V finančnem odkusu je žeš. glavar in poslanec dr. Ivan Šusteršič najodločnejše protestiral proti nameravanemu vinskemu davku in napovedal proti uresničenju istega najhujši odpor poslancev Hrv.-slovenskega kluba. — Volitve v kraljsko trgovsko in obrtno zbornico, za katere je bil skriti končan 6. t. m., izkazuje najhujši napredek S. L. S. tudi v tem zastopu. V mali obrti in mali trgovini so z veliko večino zmu-

gali kandidatje S. L. S. Srednjo trgovino in srednjo obrt so si za enkrat še ohranili liberalci. Glasovi S. L. S. so od leta 1909. narasli za 744, liberalni pa le za 299! Razmerje v zbornici je sedaj takole: S. L. S. ima osem (preje sedem), liberalci 13 in Nemci 4 svetnike. Pri glasovanjih bodo liberalci vsak hip v zagati, ker je predsednik njihov. — V ljubljanskem občinskem svetu so liberalci zopet pri več točkah pokazali, da ne poznajo ljubizmi do pripravega ljudstva; odklonili so predlog obč. svetnika Štefeta, naj se zviša podpora revežem, kakor tudi predlog, da se revnim šolskim otrokom preskrbi brezplačni zajutrek, — češ, da nimajo denarja. V isti seji so pa glasovali za to, da mesto kupi dež. gledališče za 100.000 K in izda za njegovo popravo 200.000 K. Župan Tavčar težko orje s svojo trgovlavo liberalno večino, ker bi rad vsaj videz pravčnosti ohranil nasproti manjšini Slovenske Ljudske Stranke, ki se krepko drži in je staroznano liberalno trdokornost in lenobo že precej omajala. Kjer je le kaj naših mož, tam se mora delati! — Deželni odbor kranjski je odredil, da se takoj izvrši premovanje telet v onih okrajih, ki so bili jeseni radi kuže zaprti, namreč v črnomaljskem, metliškem, kranjskogorskem, kamniškem, brdskem in deloma v postojnskem. — Živno-zdravniški tečaj na Vrhniki je te dni vsled hujšanja živno-zdravnikov prenehal; ta škodoželjna nagajivost se pa ne bo obnesla in se ta tečaj že jeseni zopet otvori. — Goriški deželni zbor je bil 2. t. m. zaključen; izvršil je ogromno delo ter med drugim sklenil uravnavo Soce, ki bo od izvira do iztoka v morje stala 8.200.000 K, k čemur prispeva vlada 7 milijonov. Dež. glavar Pajer je moral pred koncem zadnje seje zapustiti zborovanje; boje se, da 80letni starček ne bi podlegel posledicam napora v zadnjem zasedanju. — Hrvatje povsodi prirejajo protestne shode, vendar so nemiri prenehali. V Zagrebu je vlada izjemne odredbe preklcala. Banu Cuvaju je bila jako neprijetna interpelacija v avstrijskem državnem zboru radi njegovih nasilij; skušal se je oprati v posebnem uradnem komunikatu. Po nekaterih srednjih šolah so štrajkali dijaki in znak solidarnosti z ostalim narodom. — Proračunski osek bosenskega sabora je soglasno odklonil proračun; pričakuje se razpustitev. — Za splošno in enako volilno pravico je 4. t. m. demonstriralo v Budimpešti 35.000 ljudi; mir se ni kršil. V isto svrhu se je tudi v Zagrebu vršil velik shod 3000 oseb. — Porotno zasedanje v Trstu je vlada na pritisk Lahov ustavila iz razloga, ker je bila porotna lista po večini slovenska, in ukazala sestavo nove porotne liste. — Za mir med Lahi in Turki si prizadevajo velevalisti; medtem pa se Lahi v Tripolisu merijo s sovražnikom v manjših napadih. Turki sumijo, da namerava Italija priti s svojimi ladjami pred Carigrad, ter zato svoje evropske luke zapirajo z minami. — V Pekingu, glavnem mestu Kitajske, je vojaštvo uprizorilo upor; uporniki vojaškega in civilnega stanu usmrčujejo. Mesto Tientsin je v kitajskem delu razdeljal požar. Med požarom so roparji plenili in morili. — Vseštrajka na Angleskem je prizadelih že na milijone delavcev; živil primanjkuje, kruh se je zelo podražil. — Rudarski štrajk preti tudi Avstriji; avstr. rudarska Unija zahteva 25%no zvišanje plač, drugače stopijo rudarji 14. t. m. v štrajk. — S štrajkom prete tudi rudarji v ruskem okrožju (Nemčija) in v New Yorku. — Za žensko volilno pravico so angleške ženske, ki delujejo pod imenom sufragetk, minoli teden priredile bučne in nasilne demonstracije. Pobijale so šipe in grozile s požigi. Mnogo je bilo aretiranih in strogo kaznovanih. — Hrvaške postne pridige v Pulju je poreški škof Flapp prepovedal; v Pulju je tako 20.000 Slovanov brez krščanskega pouka v cerkvi. — Pri dopolnilnih občinskih volitvah v Zireh je zopet zmagala S. L. S. — Nove bakrene rudnike otvorijo v Zlatenku in Črnem grabnu na Kranjskem. — Vremenski preroki prerokujejo za tekoči mesec spremenljivo, deževno in hladno vreme, v gozdih pokrajina celo sneg. Po Falbu je pričakovati nesreč v rudnikih, potresov in izbruha vulkanov. — Tujcev je prišlo v Ljubljano minoli mesec 4695, to je 541 več nego lani v istem času. — Na Erzelju nad Vipavo je pri ponovnih občinskih volitvah zmagala S. L. S. — Ravnatelj ljubljanskega magistrata, g. Vončina je po 37 letih službe stopil v pokoj; občinski svet mu je podelil meščanstvo. — Društvo za policijske in vojne pse na Dunaju ustanovi v Ljubljani krajevno skupino. — Ponarejeni 20 vinarški novci krožijo po Ljubljani. — Pri nadomestnih deželnozbornih volitvah v okraju Volosko-Podgrad je bil ob pičli udeležbi izvoljen tržaški liberalni odvetnik Hrvat dr. Fran Brčić; duhovščina ni šla volit. — Za kolodvor na Viču se je vršil komisijiski ogled. Vičani si pa še bolj žele električne cestne železnice. — Goriškemu slovenskemu otroškemu vrtcu je zapustila gospa Josipina Reinöhl roj. Suhadolnik okrog 12.000 K. — Na potu iz Amerike v Trst je na nekem parniku Avstro-Amerikane zblaznelo 8 izseljencev. — Ljubljanska

kreditna banka zviša glavnico na 16 milijonov kron; ravnatelj banke je postal dr. Vladimir Pertot. — V št. Petru na Krasi je pri ponovnih občinskih volitvah sijajno zmagala S. L. S. — Umrle je v Inomestu pehotni general Ernst pl. Schmedes, ki se je udeležil vojne leta 1859. in 1866. — V Bruslju je pogorel velikanski kolodvor. — Za Celovec in okolico se je ustanovila podružnica koroskega Slov. šolskega društva, ki je že na Strojni in v št. Danielu doseglo slovenski šoli. — Jugoslovanska Strokovna Zveza v Trstu je imela 3. t. m. občni zbor. Dohodkov je bilo minolo leto 2300 K; za bolezni in brezposelnost se je izplačalo 500 kron podpore. Organizacija je velikega pomena zlasti za slovenska dekleta. — V Košani je pri dopolnilnih občinskih volitvah zmagala S. L. S., ki ima sedaj zanesljivo večino — Akcijska družba Levkama-Josefetal je minolo leto napravila 2.109.656 K čistega dobička. — Na vislice je bil v Ameriki obsojen Slovenec Janez Ribarič, ki je ustrelil tri osebe.

Godovi prihodnjega tedna:

10. nedelja, 3. postna, 40 mučenikov.
11. ponedeljek, Herakli, muč.
12. torek, Gregor I., papež.
13. sredo, Rozina, vdova.
14. četrtek, Matilda, kr.
15. petek, Longin, muč.
16. sobota, Hilarij in Tac.

Liberalno narodnjaštvo pred sodiščem.

Kakor znano, je rajni Karel Kotnik iz Verda napravil oporoko, v kateri je določil kot glavnega dediča svojega ogromnega premoženja družbo sv. Cirila in Metoda. Pred oporoko pa je napravil tri pogodbe z deželnim poslancom Josipom Lenarčičem in sicer je s prvo pogodbo prodal Lenarčiču solastninsko pravico do turnske graščine za 230.000 K, z drugo pogodbo vsa druga posestva za 400.000 K, končno je pa še napravil cesijo, s katero je odstopil vse svoje terjatve Lenarčiču. Na podlagi te cesije je Lenarčič vložil tožbo proti Mariji Kotnik in njegovemu sinu Josipu radi 6493 K 72 vin., katere naj bi ta dva dolgovala rajnemu Karolu Kotniku. O tej tožbi se je včeraj vršila pred tukajšnjim deželnim sodiščem obravnava, katera je prinesla na dan marsikaj zanimivega.

Dr. Furlan, kot zastopnik obeh tožencev, je izpodbijal tožbo v cellem obsegu. Rajni Karel Kotnik je bil sovaruh toženca Josipa Kotnika in je kot tak urejeval vse denarne zadeve. Prejemal je za varovanja denar in tudi izplačeval. Včasih je tudi sam kaj določil. Na ta način je nastal dolg 6493 K 72 vin. Od tega je treba odšteti 2000 K, katere je Karel Kotnik dobil od Brusa v Logatcu za Josipa in Marijo Kotnik. Teh 2000 K ni Kotnik v dobro vpisal. Glede ostalega dolga je pa tako-le: Ko se je zvedelo, da je Karel Kotnik oboljel, je prišel k njemu toženec Josip Kotnik z denarjem, ki mu ga je dala mati, da bi napravila obračun in da bi plačal. Vprašal ga je, koliko dolguje, na kar mu je rajni Kotnik rekel: »Mislil, da okoli 4400 K, pa jaz Vama ta dolg odpustim, samo glejta, da ne bosta več dolgovi delala.« Pri celi stvari se gre tudi za takozvani gozd na Slemenih, o katerem trdi Lenarčič, da ga je še rajni Kotnik kupil od Marije in Josipa Kotnika za 6000 K. Rajni Kotnik je z dovoljenjem sodišča res prodajal omenjeni gozd, da bi plačal nek dolg. Ker pa ni nihče več ponudil kot 4000 K, je rekel: »Jaz dam 6000 K, če da kdo več, naj pa k meni pride.« Pozneje je res prišel k rajnemu Kotniku

Jos. Kunstelj, lestni trgovec na Vrhniki, ter ga vprašal, če mu proda gozd na Slemenih. Kotnik pa mu je odgovoril, da ga ne proda, ker si je premislil; bo on dal denar, kar je treba, gozd naj pa ostane pri hiši (toženčevi).

Kupne pogodbe, cesija in oporoka dokazujejo vse skupaj le razpolaganje Karola Kotnika s svojim premoženjem za slučaj njegove takrat že gotove smrti, vsled česar prikriva cesija pravzaprav le oporoko, da se s tem prihrani dedno pristojbino. To dokazuje zlasti dejstvo, da se je radi preteče smrti poslalo po notarja Komatarja celo v Ljubljano. Ker torej cesija ni pisana od Karola Kotnika, marveč le od notarja Komatarja ter poleg podpisa Kotnikovega ni na njej še treh prič podpisanih, je ta cesija v zmislu zakona neveljavna.

Priča Josip Verbič ne izpove nič bistvenega. Priča Anton Komatar, c. kr. notar na Vrhniki, priseže in izpove sledeče: Dne 27. svečana 1910 popoldne ob štirih je prišel Lenarčičev voznik po mene v Ljubljano, češ, naj se hitro peljem h Kotniku. Na Vrhniki pred posojilnico sem dobil Lenarčiča, ki mi je rekel, da je Kotnik zelo slab, naj grem brž k njemu, ker mu bo izročil svoja posestva. Izročil mi je tudi načrte pogodb in vložne številke Kotnikovega vrhniškega posestva. Poleg tega mi je Lenarčič izročil tudi lastnoročno pisano kupno pogodbo glede gozda Slemen in prosil, naj grem takoj k Mariji Kotnik, katera naj to pogodbo podpiše. Prodajalec v pogodbi je bila Marija Kotnik, kupec pa Karel Kotnik.

Jaz pa sem odgovoril, da sedaj to ne gre. Če je Kotnik tako slab, je važnejše, da gremo takoj k njemu in se pri njem pogodbe naredijo. G. Lenarčič mi je dal še nekatere informacije in kmalu potem sem se podal na Verd h Karolu Kotniku, kamor sem prišel okoli pol 8. ure zvečer. Tam je bil že tožitelj, njegova soproga in dr. Buh. Na moje vprašanje, kaj želi Kotnik, ki je ležal v postelji, mi je ta odgovoril, da hoče prepustiti v last Jos. Lenarčiču svojo polovico turnske graščine za 230.000 K, dalje sploh vse svoje posestvo na 400 tisoč kron in s tem posestvom združene terjatve, zato pa mora Lenarčič prevzeti vse njegove obveze. Na moj nasvet so se napravile glede turnske graščine, glede domačega posestva in glede terjatev posebne pogodbe. Zdravnik dr. Buh mi je dejal, naj hitim, ker Kotnik lahko vsak čas umrje. To je rekel takoj, ko sem prišel in še pozneje večkrat. Jaz sem napravil najprej pogodbo glede turnske graščine, potem glede vseh ostalih posestev, nato cesijo glede terjatev in končno oporoko. Pri prvih treh pogodbah so bili tudi tožitelji, dr. Buh in tožiteljeva žena navzoči, pri oporoki pa Lenarčiča in njegove soproge ni bilo. Karel Kotnik je bil pri popolni zavesti in je govoril premišljeno. Jaz sem vse pogodbe prebral, nakar je on podpisal. V cesijo sem jaz postavil, da odstopi Karel Kotnik vse svoje terjatve Lenarčiču in Kotnik je bil s tem zadovoljen. Glede cesije sem Kotnika in Lenarčiča opozoril, da je morda presplošno, če se reče vse terjatve itd., da jo bo mogoče kak jurist smatral za neveljavno, da pa nisem mogel drugače napraviti,

volkov in hijen in da, ako se med peščene kopice vrže drob ovce, je mogoče priti do strele. Na podlagi teh zagotavljanj sta Tarkowski in Stanko dve noči prebila v pustinji pri razvalinah dime. Toda prvo ovco so takoj po odhodu strelcev ukradli beduini, druga je pa privabila samo šantovega šakala, katerega je ustrelil Stanko. Potem je bilo treba prenehati s lovom, ker je za oba inženirja prišel čas odhoda za pregledovanje vodovodnih del, ki so se izvrševala pri Bahar-Jussuf okrog El-Lahum na jugovzhodu od Medinet.

Rawlison je vedno čakal na prihod gospodične Olivier. Na nesrečo je pa mesto nje prišlo pismo od zdravnika, v katerem je pisal, da se je šen v obrazu ponovil in da bolnica ne bo mogla še nekaj časa oditi iz Port-Saida. Položaj je postal v resnici neprijeten. Nemogoče je bilo vzeti s sabo otroke, staro Dinah, šotore in vse služabnike, to že radi tega, ker sta inženirja morala biti danes tukaj, jutri tam in bi zamogla dobiti naročilo, da morata oditi celo k velikemu kanalu Ibrahima. Vsled tega je po kratkem posvetovanju sklenil gospod Rawlison, da izroči Nelko varstvu stare Dinah in Stanko laškemu konsulatnemu agentu in ondodnemu »mudiru« (kraljevemu namestniku), s katerim se je poznal že poprej. Obetal je tudi Nelki, ki se je nerada ločila od očeta, da bosta iz vseh bližnjih krajev oba s Tarkowskim prihajala v Medinet ali pa, ako bo kaj zanimivega pogledati, bosta poklicala otroke k sebi.

»S sabo vzameva Hamisa,« rekel je, »in ako bo potreba, ga pošljeva po vaju. Dinah naj bo vedno pri Nelki, ker pa Nelka lahko naredi ž njo vse kar hoče, pa ti Stanko čuvaj nad obema.«

»Lahko se zanesete,« odvrnil je Stanko, »da bom skrbel za Nelko, kakor za svojo sestro. Ona ima Sabo, kaj pa puško, toraj naj kdo poskuša ji kaj narediti...«

»Zato se ne gre,« odvrnil je Rawlison. »Saba in puška vama gotovo ne bosta potrebna. Ti bodi tako prijazen in glej nanjo, da se ne bi preveč zmutila ali pa prehladila. Konzula sem prosil, da bi v slučaju, ako bi ji kaj manjkalo, takoj poklical zdravnika iz Kaire. Hamisa bova pošljala sem po novice, kolikorkrat bo mogoče. Tudi mudir vaju bo obiskaval. Poleg tega upam, da se prav kmalu vrneva.«

Tarkowski tudi ni štedil pri Stanku z opomini. Rekel mu je, da Nelka ne potrebuje njegovega varstva, ker v Medinet, kakor sploh v cellem kraju El-Fayum ni niti nevarnih ljudi, niti divjih zverin. Kaj takega misliti bi bilo smešno in nevedno dečka, ki ima že štirinajst let. Naj bo toraj samo skrbljiv in pazljiv, naj ne dela na lastno roko in še manj z Nelko nobenih izletov, zlasti ne na kamelah, na katerih jahanje vedno izmuči kolikor toliko.

Ko je pa Nelka to slišala, je naredila tako žalosten obraz, da jo je Tarkowski moral pomirjevati.

»Nič ne maraj,« rekel je gladeč ji

lase, »saj bosta jahala na kamelah, toda pri nas ali k nama, kadar pošljeva po vaju Hamisa.«

»A sama ne bova smela delati nobenih izletov, tudi tako malih ne?« vprašala je deklica.

Tu je začela na prstu kazati, kako majhne izlete misli. Očeta sta slednjič privolila pod pogojem, da se bodo izleti vršili na oslih in ne na kamelah — in ne k razvalinam, kjer se lahko pade v kakšno luknjo, ampak po poti na bližnje polje in k vrtom, ki leže okrog mesta. Dragoman Cooka naj bi vedno spremljal otroke.

Nato sta oba gospoda odpotovala, toda nista šla daleč, samo v Hamarat-el-Makta, tako, da sta se že čez deset ur vrnila na noč v Medinet. To se je ponavljalo nekaj dni po vrsti, dokler nista ogledala vseh del v bližini. Potem, ko sta morala oditi k daljšim delom, toda še ne v močno oddaljene kraje, je zvečer prihajal Hamis in zgodaj zjutraj vzel Stanka in Nelko s sabo do krajev, kjer sta jima očeta hotela pokazati kaj zanimivega. Čez dan sta bila otroka pri stariših, zvečer sta se pa vračala v šotore v Medinet. Včasih pa Hamis ni prišel in takrat je Nelka kljub družbi Stanka in Sabe, v katerem je odkrivala vedno nove lastnosti, s hrepenenjem pričakovala odposlanca. Tako je pretekel čas do svetih treh krajev, ko sta se oba inženirja vrnila v Medinet.

Dva dni pozneje sta pa spet odpotovala in povedala, da odhajata sedaj

za daljši čas in pojdeti najbrže celo do Beni-Suef, od tam pa v El-Fachen, kjer se začneja kanal tega imena, ki gre vspremdno z Nilom daleč na jug.

Veliko je bilo začudenje otrok, ko se je tretjega dne okrog enajste ure Hamis naglo prikazal v Medinet. Prvi ga je srečal Stanko, ki je šel na pašnik gledat kamele. Hamis se je razgovarjal z Idrisom in je povedal Stanku samo, da je prišel po njega in po Nelko in da pride takoj v šotor povedat, kam da imajo iti po naročilu starejših gospodov. Deček je z dobro novico takoj tekel k Nelki, ki se je ravno s Sabo zabavala pred šotorom.

»Veš! Hamis je!« klical je že od daleč.

Nelka pa je skočila kvišku držeč obe nožici skupaj, kakor delajo dekletca, kadar skačejo čez vrvice.

»Ali pojdeva! pojdemo!«

»Da, pojdemo in še daleč.«

»Kam pa?« vprašala je in potegnila z rokama nazaj lase, ki so ji padle na oči.

»Ne vem. Hamis je povedal, da pride takoj sem in pove.«

»Odkod pa veš, da daleč?«

»Ker sem slišal, ko je Idris rekel, da prideta on in Gebhr s kamelami takoj. To pomeni, da pojdeva z železnico in dobiva kamele tam, kjer sta očeta, od tam bomo pa naredili izlete.«

Lasje so vsled neprestanega skakanja spet pokrili ne samo oči, ampak tudi cel obraz Nelkin, njene nožice se

ker nisem imel časa in podatkov in mi je tudi Kotnik rekel, naj hitro delam.

Dr. Furlan trdi, da je tožnik sam kmalu po smrti Kotnika prišel vprašat notarja Komatarja za svet, če se ne bi dal spodbijati testament in cesija ali sploh pogodbe z dne 27. februarja 1910., češ, da je vse to gospod Kotnik napravil v času, ko ni mogel več resno misliti, ter kako bi se dalo 230.000 K vsaj iz zapuščine izločiti in uvrstiti med takozvane cedirane terjatve. Dokaz temu gospod notar Komatar.

Sodni dvor je po daljšem posvetoivanju sklenil, da se ta dokaz ne pri-pusti in je v svrhu zaslišanja nadalj-njih prič preložil obravnavo na Veliko soboto, dne 6. aprila ob 4. uri popoldne.

Idrijske novice.

i Ganglinov shod. Naš poslanec je v nedeljo na srednje obiskanem shodu v pivovarni poročal o svojem delovanju v deželni zbornici. Povedal je, da ni ničesar dosegel, da on ni tega kriv, temveč ta preklicana S. L. S. Tega smo že vajeni od prejšnjih shodov in bi se s tem ne pečali, ko bi se ne bil gospod Gangl predaleč spozabil v svojem za-havljanju. N. pr. on slika materialno stanje naše dežele kot skrajno neugodno. Stojimo prav ob robu prepada, dru-go leto je že bankrot. In vendar se jezi nad upravo, ko ne da nobene pod-pore za Idrijo. Da takega nasprotstva gospod poslanec ne sprevidi! Kaj se pa potem hudeje nad to siromašno deže-lo! Bog me, kako bo dala, če pa nič ni-ma in jo bomo morali prodati! In z matematično gotovostjo je povedal, ke-daj bo konec samostojnega gospo-darstva! Tisti, ki bodo tako srečni, da bodo dočakali leto 1913, bodo doživeli svet pretresujoči dogodek, ko bo de-želni glavar deželno banko zaprl in ključke izročil sodniji ter ji napovedal bankrot. Samo dolgove imamo in sko-raj nič gotovine, plačati ne moremo, sedaj pa ti sodnija glej, kako nas iz te zagate izvlečeš. Doba enega leta ni dol-ga in gotovo ogromna večina Gangl-novih poslušalcev učaka leto 1913, in če ne dočaka bankrota, bodo rekli: »Gangl je slab prerok«, in veljave nje-gove ne bo ostalo veliko. Ze sedaj je moral na shodu zapisnikar Tavzes skr-beti za medklince, da je malo življenja in zanimanja spravil med poslušalce. A drugo leto taka pomoč ne bo nič izdala. Tako je delal tudi Ante Kri-stan na svojih shodih; bilo je res inte-resantno, ko so se sodrugi nasmehnil, ko se je Tončec na odru nasmehljaj, ali so pa malo zagodrnjali, ko je voditelj v ospredju znamenje za to dal. A dne 25. februarja so mu pa zbrani drugače odgovorili in Kristan toži v »Zarji«, da ga taka nevhvaležnost boli na dnu svo-je duše. To se zna tudi Ganglu zgo-diti, ko spoznajo, da jih je s svojim prerokovanjem samo vlekel.

i »Kanomeljsko cesto potrebuje vojaški erar,« je rekel Gangl na shodu. »Gostinčar je to zval in sedaj hočejo hitro cesto zidat, da bi se S. L. S. lahko ponašala, kako skrbi za državo in dela nove zveze na meji cesarstva.« Ali res Gangl ne čuti, kako se je vrezal? Ka-nomeljsko cesto je hotel deželni odbor

že prej v roko vzeti. Pa ko je posloval še liberalni cestni naš odbor, ni niti na dvakratno vprašanja v tej zadevi od-govora dal. Šele ko je naša stranka zadobila večino v cestnem odboru, se je pričela v resnici akcija in to ne gle-de, ako je vojaški erar potrebuje, pač pa zato, ker je potrebujejo Kanomeljci in tudi Idrija. Ko bi res vojaški krogi imeli kaj zasluge pri tem, bi bili pač začeli graditi cesto od goriške strani, kakor so jo zgradili od Sv. Lucije do Čepovana. Od naše strani je pa že do-ločena do Oblakovega vrha, medtem ko se ne vemo, kako in kedaj jo Go-riška naprej izpelje. Od deželnega po-slanca bi pričakovali več znanja in manj farbanja.

i Občni zbor je imela ljudska hra-nilnica in posojilnica v nedeljo popol-dne. Zavod deluje šele devet let in ven-dar si je v tej kratki dobi z mirnim in pridnim delovanjem pridobil izvanred-no zaupanje. Hranilne vloge so narasle nad pol milijona kron in posojil se je dalo tudi že blizu pol milijona. Rezerv-nega zaklada, torej skupnega premo-ženja je že 12.551 K 94 h. Pomisliti je treba, da v našem mestu obstoje še tri druge hranilnice in socialni demokrati tudi pri svojih zavodih vlagajo svoje zneske. Zato moramo pripoznati, da je v takih razmerah in tako kratki dobi to izvanredno lep uspeh.

i Vincencijska družba priredi v kratkem igro »Divji lovec« v prid obo-lelim in revežem, katere ona podpira.

Jeseniške novice.

i Predavanje. Jutri v nedeljo zve-čer ob 8. uri je v Delavskem Domu ski-optično predavanje o zrakoplovih in zračnem ladjstvu. Ker se o tej stvari sedaj toliko bere, je tvarina jako hva-ležna in poučna. Vstopnina navadna.

i Igra »Naša kri« se je morala pre-taklo nedeljo že tretjič ponoviti. Med igro je došel tudi gospod pisatelj Finž-gar, kateremu so med dejanjem gledal-ci napravili ovacijo, igralci pa so mu poklonili po zahvalnem govoru pred-sednika Krivca velikavorov venec s slovenskimi trakovi in napisom. Igral-ci so tudi to pot dobro rešili svoje vlo-gue, pač pa se je poznalo, da je na neka-tere nekoliko vplivalo kritično oko pi-satelja.

i Prerokovanje. »Narod« je prete-kli mesec poročal tole: »Občinske vo-litve se bodo v I. razredu vsled rekur-za gospodarske stranke razveljavile, v II. in III. pa zaradi sleparstev klerikal-nih agitatorjev. Famozni fajmošter Skubic bo torej ven sfrčal.« To je do-bro, da je zadnji prerok že davno umrl; na »Narodova« prerokovanja pa nič ne damo.

i »Proč od Rima« v peči. Pa še ne-kaj je prerokoval »Narodov« dopisnik. Tole: »Kakor se govori in kakor kaže, se začenja na Jesenicah tudi močno gi-banje za »Proč od Rima«. To najboljše kaže, kako rastejo nasprotja. Poklican je baje že neki Egger, da bo predaval o moralni teologiji sv. Liguorja, pastor dr. Hegeman pa bo predaval o postan-ku rimske cerkve. Ta predavanja bodo menda še meseca februarja in se jih bo — če smemo soditi po agitaciji — udeležilo več sto oseb.« — Teh preda-vanj seveda ni bilo, pač pa je neki mo-

odpravljali na daljši izlet, je Dinah za-vila dvoje suknj, nekaj perila in toplejšo obleko za Nelko. Tudi Stanko je mislil nase in zlasti ni pozabil na puško in na naboje, ker je imel upanje, da bo med peščeniimi valovi Vadi-ra-yana zadel na volkove in hijene.

Hamis se je vrnil šele čez eno uro tako spoten in zasoplen, da nekaj trenotkov ni mogel potegniti sape.

»Nisem našel več kamelnikov,« re-kel je »in tekel sem za njimi, toda za-man. Toda nič ne škodi, ker pismo in tudi oba stara gospoda najdemo v El-Gharaku. Ali naj gre tudi Dinah z nami?«

»Kaj pa?«

»Morda bi bilo bolje, ako bi ostala, gospoda nista o nji ničesar govorila.«

»Toda naročila sta pri odhodu, da mora biti Dinah vedno pri dekletu, toraj pojde tudi sedaj.«

Hamis se je sklonil, položil dlan na srce in rekel:

»Hitimo, gospod, ker sicer katr (vlak) odide.«

Bilo je vse pripravljeno, prišli so toraj še pravočasno na postajo. Raz-dalja iz Medinet v Gharak ni večja kot trideset kilometrov, toda stranska že-leznica, ki veže te kraje, gre počasi in se ustavlja jako velikokrat. Ako bi Stanko bil sam, bi brez dvoma raje ja-hal na kameli, kakor se pa peljal po železnici, ker je preračunal, da bosta Idris in Gebhr, ki sta odšla dve uri pred vlakom, pred njimi v El-Gharak. Toda za Nelko bi bila ta pot predolga, torej

žic razdal za tak šhod 200 vabil, pa jih je moral na povelje »višjih« vse zopet lepo pobratiti in — sežgati.

Novice iz Amerike.

Kako se godi našim rojakom v Ameriki? Da našim rojakom onstran morja ne cveto same rožice, dokazuje dopis slovenskega delavca iz Cleve-landa, O.: Vsako jutro se vidi postopati okrog tovarn cele gručice brezposelnih ljudi, kateri dan za dnevom »štapajo« in čakajo, kdaj se bo kak mogočni »boss« katerega usmilil in v delo spre-jel. Poznam ljudi, kateri že več tednov in mesecev pričakujejo na kako delo, pa ga še dotedaj niso dobili. Kar nas je pa vposlenih, se pa moramo ravnati po pravilih, ki jih nam narekujejo bossi. Če se pa kateri predrzne kaj oporekati, ga pa pošljejo iz farme na pot, nič ne vprašajo, kam greš, ali kje boš kljuboval čez zimo, zato ker imajo drugih za-dosti, tako da je delavski položaj skraj-no žlosten. Pri sedanjih draginji je ne-mogoče si kaj prihraniti, in vzlic temu naši baroni trdijo, da imamo previsoke plače. Kmalu bodo delali kapitalisti z nami delavci, kakor v starih časih graj-ščaki s svojimi podložniki. To v ved-nost onim, ki mislijo iskati sreče v »svobodni« Ameriki.

Vlak povozil. V Steelton Pa. je grozne smrti umrl Mihael Štublar, do-ma iz vasi Dvorišče, fare Vivodina. Bil je več let delovodja v eni tamošnjih tovarnih. Dne 14. m. m. je šel okoli de-lavcev pogledat. Kar pride neki paro-stroj od kompanijskega stora in mu da znamenje, naj se umakne. Po drugem tiru pa pridrvi drug stroj in ga napol pretrga. Bil je na mestu mrtev.

Smrti padec. V Newburg O. se je ponesrečil Ivan Perušek. Lezel je na tovarniški stroj, da bi uravnal jermena, a pri tem je tako nesrečno padel, da je zdihnil svojo dušo. Preden so ga polo-žili v bolniški voz. Pokojnik je bil rojen na Velkem vrhu pri Rakeku in je bil že osem let v Ameriki. V stari domovini zapušča tri brate, v Ameriki pa brata in sestro.

Nesreča. V South Range, Mich. Jo-sip Paver je šel zjutraj v tovarno zdrav in vesel na delo zbirati baker izmed kamenja. Ob 3. uri pripetila se je ne-sreča, en kamen izručnil je iz 20 čev-ljev visokega kupa, podrl nesrečneža na tla poleg 30 čevljev globoke votline, pripravljene za baker. Nato zdrči še več kamenja iz kupa, ki ga porine v jamo in zasuje. Ko so nesrečneža iz-kopali, prepeljali so ga takoj v bolnico, kjer je čez devet ur, ne da bi spregovo-ril, umrl. Ranjki je doma iz vasi Ti-hovo.

Predpust med našimi Amerikanci. V La Salle, Ill. se je poročilo šest parov in sicer: gospica M. Gorišek, z gospo-dom Vinc. Zupančič, gostilničar v Peru, Ill.; gospica Ivana Spicmiller z gosp. J. Stein, živeči sedaj v Michigan, vsi do-ma od Brežic, Spodnje Štajersko; gos-pica M. P. z gospodom J. Mencim, vdo-va Lavtar z gosp. Udovč, vdova J. Pav-lin z gosp. F. Krulc, vdova M. Repsel z gosp. Omerza. V Calametu se je poročil Janez Mukavec iz Vrha nad Kolpo in Katarina Bahor, rojena na Calametu. V Lorain, O., se je poročil rojak Maksi-

mali varuh, ki si je jako k srcu vzel opomine obeh očetov, ni hotel, da bi se preveč izmučila. Sicer je pa obema čas tako hitro minil, da sta se kmalu svata-gledala, ko sta že bila v Gharo pismu.

Mala postaja, s katere — An-gleži navadno izlete v Vadi — je bila popolnoma prazna. Našliva, jama nekaj zakritih žensk s koši mandari-nov, dva neznana kamelnika beduina in Idris in Gebhra s sedmimi kame-lami, izmed katerih je bila ena jako upehana. Tarkovskega in Rawlisona pa ni bilo videti nikjer.

Idris je pa na sledeči način razložil njihovo odsotnost:

»Gospoda sta odšla v pustinja, da postavita šotore, katere sta pripeljala iz Etcah in sta rekla, naj gremo za njima.«

»Kako jih pa najdemo med temi griči?« vprašal je Stanko.

»Poslala sta nam vodnike, ki nas bodo peljali.«

To rekši je pokazal na beduine. Starejši izmed njih se je priklonil, obrisal s prstom edino oko, katero je imel in odvrnil:

»Naše kamele niso tako rejene, toda ne manj urne od vaših. V eni uri bo-mo tam.«

Stanko je bil vesel, da bodo pre-nočili v pustinji, toda Nelka je občutila neko razočaranje, ker je bila poprej prepričana, da najde očeta v Gharaku.

Med tem je pa postajenačelnik, za-span Egiptčan v rdečem fezu in s tem-

milijari Miselj, doma iz Vipave na No-tranjskem in gospica Ana Kernič, do-ma iz Viške vasi pri Ljubljani.

V Ameriki umrli rojaki. V Forest City, Pa., je umrl Janez Cerovski iz Brownlada, star 50 let, po večmesečni bolezni za rudarsko naduho. V Ameri-ko je prišel pred kakimi 17. leti. — V La Salle, Ill., je umrl gostilničar Va-lentin Potisek, rodom iz Gradišča, fa-ra Šmartno pri Litiji. Umrl je v sta-rosti 36 let. — V Steeltonu, Pa., se umrl Marija Stefanič, rojena Slobod-nik, stara 24 let; vzrok smrti jetika. — Marko Kambič, vzrok smrti jetika. — Matija Mihelič, po domače Gračan. — 5 let stari sinko Miko Matjašiča.

KNJIGOTRSTVO.

Življenjepis arskega župnika Ja-neza M. Vianca obsegajo letošnje Šmarnice v zvezi z razlago lavretan-skih litanij. Življenjepis tega čudovi-tega moža in vnetega spovednika je iz-redno zanimiv in bodo verniki z ve-liko vnemo sledili šmarčni pobožno-sti in ima knjižica trajno vrednost, da jo priporočamo še posebej za domače premišljevanje in domače berilo. — V platno vezan izvod velja 2 K.

»Ne v Ameriko!« Ta naslov ima 16. zvezek Ljudske knjižnice. Alešovec je napisal to povest na podlagi resniš-ne zgodbe, ki predločuje nevarnosti Amerike, vzbujajo ljubezen do rodne grude in odvrača bravca od želje hiteti čez ocean bogatih tujcev. Alešovec pri-poveduje na tisti mični, domači in ži-vahni način, ki je le njemu lasten. Nauk, ki veje iz cele povesti: Ljubo doma, kdor ga ima, se bo utisnil brav-cu globoko v srce. Povest je izšla v Ka-toliški Bukvarni v Ljubljani in velja 1 K 50 h, vezano 2 K 40 h.

Cerkvenim pevskim zborom pri-poročamo »Postne in velikonočne na-peve« našega najbolj priljubljenega skladatelja P. Angelika Hribarja, ka-tera zbirka je izšla ravno v novi iz-daji v zalogi »Katoliške Bukvarne«. — Cena partituri 2 K, glasovi po 50 h.

Z najboljšim uspehom bodo cer-kveni zbori proizvajali nove Gerbičeve Marijine pesmi »Slava nebeske kralji-ce«. Cena partituri 3 K, posameznim glasovom po 60 h.

ANARHIJA V MEHIKI.

Po angleških poročilih so razmere v Mehiki vedno slabše. Po celi državi so raztreseni takozvani diktatorji, ki popolnoma samostojno vladajo. Radi tega se ne da diplomatskim potom nič doseči. Vsled tega je dal Taft poziv na vse državljane Združenih držav, da naj takoj zapuste Mehiko ali pa vsaj gredo v primorska mesta, kjer jih mo-rejo varovati vojne ladje. Vlada v Wa-shingtonu upa, da zapuste tujci Mehi-ko in potem bi čete Združenih držav lahko zasledile Mehiko. Če bi se svari-tev Tafta nič ne zalega in bi se doma-čini izpozabili nad življenjem in last-nino tujcev, tedaj bi gotovo izbruhnila vojska, katere izid bi bil brezdvomno pripojitev Mehike k ostalim Združenim državam.

Spominjajte se pri vseh prire-ditvah, pri vseh veseljih in žalostnih dogodkih »Slovenske Straže«!

pa tako odskakovale od zemlje, kakor da bi bile iz kaučuka.

Četrte ure pozneje je prišel Hamis in se poklonil obema:

»Kanage (gospodič),« rekel je Stan-ku, »pojdemo čez tri ure s prvim vla-kom.«

»Kam?«

»V El-Gharak-el-Sultani, od tam pa z gospodi na velblodih v Vadi-ryan.«

Stanku je srce zaigralo veselja, ob-enem se je pa tudi začudil Hamisovim besedam. Vedel je, da je Vadi-ryan velika veriga peščenih gričev, ki se dvigajo ob libijski puščavi na jugu in jugozahodu od Medinet, gospoda Tar-kovski in Rawlison sta pa povedala pri odhodu, da gresta v ravno nasprotni smeri proti Nilu.

»Kaj se je pa zgodilo?« vprašal je Stanko. »Toraj moj oče in gospod Rawlison nista v Beni-Suef, ampak v El-Gharak?«

»Tako je nanoslo,« odvrnil je Ha-mis.

»Pa sta vendar rekla, naj jim pi-šemo v El-Fachen.«

»V tem pismu piše stari efendi, zakaj so v El-Gharak.«

Nekaj časa je iskal pri sebi pisma, potem je pa zakričal:

»Oh, nab! (prerok), pismo sem po-zabil v torbi pri kamelnikih. Takoj grem nazaj, predno Idris in Gebhr ne odideta.«

Nato je stekel h kamelnikom, otroka sta pa med tem začela skupaj z Dinah pripravljati se na pot. Ker so se

nimi očali se približal in, ker ni imel drugega dela, začel je ogledavati ev-ropske otroke.

»To so otroci onih »inglesi«, ki so danes zjutraj s puškami šli v pustinja,« rekel je Idris, ter posadil Nelko na sedlo. Stanko je izročil puško Hamisu in sedel poleg nje, kajti sedlo je bilo obširno in je imelo podobo baldahina, samo da brez strehe. Dinah je sedla za Hamisom, drugi so zavzeli svoje ka-mele in odšli. Ako bi bil postajenačel-nik nekoliko dalje gledal za njimi, bi se bil morda začudil, da so oni Angleži, o katerih je spomnil Idris odšli narav-nost k razvalinam na jug, ti so se pa spočetka obrnili k Talei v nasprotno smer. Toda načelnik se je še poprej vrnil v stanovanje, ker tistega večera noben vlak ni več prišel v Gharak.

Bila je peta ura popoldne. Vreme je bilo krasno. Solnce je že prešlo na to stran Nila in se ponižalo k pustinji, ter tonilo v zlati in škrlatni zarji, ki je žarela na zahodni strani neba. Zrak je bil tako nasičen z rožnim bleskom, da so se mračile oči od njegovega sijaja. Polja so se oblekla v višnjevo barvo, odlegli griči pa, odsevajoči jasno iz solnčnega bleska, imeli so barvo čistega ametista. Svet je zgubil svojo resnično zunanost in izgledalo je, kakor da bi bil samo igrača onkraj zemeljskih sve-tlinj.

Dokler so jahali čez zelen in ob-delan kraj, je vodil beduin-vodnik ka-ravano v zmernem koraku, s trenotkom pa, ko je pod nogami kamel zaškrival

Za obrtnike.

— **Obrtno - pospeševalni urad na delu za obrtnike.** Pretečeni četrtek popoldne ob 5. uri se je pričel v št. Vidu nad Ljubljano tečaj za kalkulacijo. Tečaj je otvoril in navzoče pozdravil predsednik pospeševalnega urada gospod Kregar. Razložil je pomen in namen deželnega obrtno-pospeševalnega urada in povdarjal koristi, ki jih nudi urad obrtnikom. Zahvalil se je krajnemu šolskemu svetu, zlasti predsedniku krajnega šolskega sveta gosp. županu Belcu za brezplačno prepustitev prostorov v novi krasni šoli. Tečaj bo vodil strokovni učitelj na državni obrtni šoli g. Tratnik. Predsednik je pozivljaval navzoče mojstre, naj se poslužujejo obrtno-pospeševalnega urada, kateri jim je in bo dajal razne informacije itd. Nato je gospod župnik kot zastopnik krajnega šolskega sveta povdarjal, da z veseljem pozdravlja otvoritev tečaja. Krajni šolski svet prepušča z veseljem šolske prostore v tako svrhu, ker dandanes je treba tudi odraslim, da se o kaki stvari pouče. Napredek v industriji je tako velik, da morajo mali obrtniki vporabiti vse sile, proučiti vse, karkoli morejo uporabiti pri izdelavi svojih izdelkov, da se izdelava hitreje vrši. Gospod župnik je poudarjal, da ga veseli in z veseljem pozdravlja vsak napredek in vsako izobrazbo, ki se izvrši v njegovi župniji. Čim večji napredek pri obrtnikih, tem večje blagostanje faranov. Končno je gospod župnik želel obiskovalcem tečaja obilo uspeha. Poudarjati moramo, da se veliko število mojstrov pa tudi nekaj pomočnikov udeležuje tega tečaja v št. Vidu.

Državni zbor.

Dunaj, 8. sušca 1912.

Zgodovinski dan.

Danes je naš tovariš dr. Dulibić na predsednika stavil vprašanje: Jutri je za hrvatsko-slovenski narod poseben zgodovinski dan. Pred dve sto leti, dne 9. sušca 1712, je hrvatski sabor v Zagrebu iz proste volje in svojega nagiba, neodvisno od Ogrov, soglasno priznal pravico nasledstva ženskim potomkam habsburške dinastije, in sicer tako, da prevzame vladarstvo ona nadvojvodinja, ki poseduje poleg Avstrije tudi dežele Štajersko, Koroško in Kranjsko ter svoj vladarski sedež v Avstriji.

Hrvatski sabor je bil torej prvi ljudski zastop v monarhiji, ki je določil s posebno hrvatsko pragmatično sankcijo žensko prestolonasledstvo habsburške dinastije in nerazrušljivo zvezal hrvatski narod z vladarsko hišo.

Ta spomina vredni zgodovinski akt je podlaga razvoju, slavi in ugledu monarhije ter opravičuje državne ideale našega naroda. Na eni strani slovesno izraža neodvisnost hrvatske kraljevine, na drugi strani pa državno-pravno ugotavlja realno zvezo s sloven. deželami. Pričakovali bi, da bo cela monarhija slovesno praznovala ta zgodovinski dan. Z žalostjo pa moramo konstatovati, da se celo v Zagrebu, kjer se je dovršil ta znameniti akt, zastopniki našega zatiranega naroda ne smejo slovesno spominjati tega dne.

Zato se mi kot poslanci enega dela hrvatskega naroda čutimo poklicane in primorane, da se v tej zbornici spominjamo dvestoletnice hrvatske pragmatične sankcije. Vprašamo predsednika: ali hoče to dejstvo vzeti na znanje?

Ogrska kriza.

Dogodki na Ogrskem, katerih zadnja vrsta se je včeraj končala z demisijo Khuenove vlade, mečejo valove tudi preko Litave na avstrijsko stran. Pretresno sta še zvezana siamska dvojčka, da bi drugi ne čutil, ako enega lomi krč ali meče božjast. Kri skupnega ozemlja prehaja iz enega telesa v drugo, oba zajemata iz ene sklade vzajemne obrambe in vživata ugled in veljavo skupne politične in gospodarske trdke. In skupna armada je poleg vladarja najmočnejša vez med njima.

In s tega stališča moramo skoraj obžalovati, četudi nam je grof Khuen kot bivši hrvatski ban v posebno neprijetnem spominu, da je postal političen samomorilec. Mogoče je, da si ni popolnoma prerezal niti političnega življenja, toda zadnja oporoka njegova je neizvršljiva. V njegovi stranki ga skoraj ni moža, ki bi mogel služiti dvema gospodarjema, ideji monarhije in šovinizmu mažarske oligarhije. To tragično krivdo pošilja grof Khuen. Bil je usodepoln trenutek njegove slabosti, ko sta mu usilila grofa Andrássy in Appony znano resolucijo, ki naj bi bila nova obramba vladarskih pravic, pomeni pa le rov pod temeljem, napolnjen z dinamitom. In ta neopreznost nekoliko opravičuje grofa Khuen v očeh občinstva.

Grof Khuen je zagrešil več napak, da si ohrani svojo večino, v kateri spletkari grof Tisza. Prevzel je nalogo, da ugotovi splošno in enako volivno pravico. S tem bi bila več ali manj strta premoč oligarhije in z zastopniki širših slojev prebivalstva bi bilo mogoče mirneje živeti pod eno streho. Volivna reforma je ostala v registraturi. Vrhunec nasilnosti pa je zahteva, da bi imela vsakočasna zarota v svoji roki usodo in bodočnost monarhije.

Zato trdimo in ponavljamo: Et nostra res agitur! Tudi našo kožo hočejo napeti na mažarske bobne, s katerimi bi enkrat spremljali mrljice habsburške države k zadnjemu počitku. Zato ne moremo razumeti nekaterih krogov, ki se ujedajo, ako pazljivo zasledujemo, ko sosed podira mostove, ki smo jih skupno zgradili in jih nujno potrebujemo. Ako čujemo glasove iz avstrijske zbornice, naj Mažari sami brez nas nadaljujejo svojo vrtoglavo politiko, naj ondi vladajo samovoljno razni mandarini, kakor sedaj na Kitajskem, moramo odločno obsojati take Herostrate. Z Mažari živimo pod eno streho. In če Mažari na drugem koncu zažigajo krov, vendar ne bomo še mi zapalili ognja nad svojimi glavami! Zato je danes koncem seje večina glasovala proti predlogu čeških socialnih demokratov, naj se obrambna predloga odstavi z dnevnega reda. Upamo še vedno, da tudi na Ogrskem pride do veljave trezna razsodnost.

Draginjska razprava.

Kakor nalašč je sedaj draginjska razprava mašilo dnevnega reda. Drugi

teden se morda že odtečejo kalne vode ogrske nevihte in bode mogoče presoditi, ali naj se v obeh parlamentih razpravlja o brambni predlogi ali le o provizoriju. Dotlej se tudi toliko ustali kaos v avstrijski zbornici, da se stranke odločijo, ali je sploh vredno že sedaj govoriti o vodnih cestah, proti katerim je mogočen odpor. Za to vprašanje in za finančne predloge so parlamentarne razmere sedaj skrajno neugodne. Dokler vlada nima zanesljive večine, so tako važne točke »nolli me tangere«. To velja v prvi vrsti za krščanske socialce, ki imajo velike skrb zaradi bodočih občinskih volitev na Dunaju. Draginjska razprava je torej s tega stališča dobro došla.

Danes je tudi poslanec Gostinčar govoril o predlogih draginjskega odseka glede na kartele. Dokazoval je pomen kartelov za industrijo, grajal pa je odločno zlorabo kartelov na škodo odjemalcev. Pretirane cene raznih izdelkov so v največjo škodo delavstvu in sploh vsem konsumentom. Vlade izjave dokazujejo, da se malo zmeni, kaj v tem oziru sklene zbornica. Zdi se, da se je vlada udinjala velekapitalistom, ker se ne upa ničesar storiti proti njim. Sklicala je pač enkoeto, v kateri pa so odločevali kapitalisti. Zato je tudi malo upanja in žalostno, da načrt zakona proti zlorabi kartelov ne pride do veljave.

Interpelacija.

Dr. Verstovšek in tovariši so interpelirali vlado zaradi zaplenjenega članka »Do Adrije hočejo« v »Straži« in opozorili vojnega ministra na Barčev roman »Das deutsche Leid«, ki sramoti slovenski narod, dela propagando za protestantizem, seje sovražstvo in napada razne stanovne med Slovenci.

Poslanec Jarc je vložil dva predloga glede podpore vsled živinske kuge in toče v črnomeljskem okraju ter interpelacijo na poljedelsko ministristvo zaradi počasnega postopanja proti živinski kugi.

Delavska stanovanja.

Ministristvo za javna dela je z odlokom dne 9. februarja 1912, drž. zak. XI., št. 28 in 30 in finančno ministristvo z odlokom dne 10. februarja 1912, drž. zak. XI., št. 31 objavilo nov statut državnega stanovanjskega zaklada za zgradbo majhnih stanovanj; določili so se tudi predpisi za davčne in pristojbinske olajšave obtekoristnih zgradbenih zadrug. Novi statut ne tangira socialno-higijeničnih določil in določa samo dotacijo fonda, kakor tudi tehnične in pravne predpise, da nameravane zadruge lažje dosežejo nameravani cilj. Fond se sledeče dotira: L. 1911 in 1912 s 3.500.000 K, l. 1913 s 1.300.000 K, leta 1914 in 1915 s 1.500.000 K, oziroma 2.200.000 K, 1916 do 1918 po 2.500.000 K, 1919 in 1920 po 3.500.000 K, l. 1921 s 4.000.000 K. Država prevzame poročstvo za hipotekarna posojila do zneska 200 milijonov K. Na temelju stanovanjskega fonda so ustanovile bolniške blagajne, ki pripadajo zvezi združenih bolniških blagajn na Dunaju in Nižjem Avstrijskem vsled inicijative te zveze zgradbeno zadrugo in odstopile tej za-

drugi en del svojega rezervnega zaklada, skupno 1.000.000 K.

V zmislu določil dotičnega zakona se s tem zneskom s pomočjo državne garancije lahko zidajo hiše v vrednosti 10.000.000 K, ki bi imele do 2000 stanovanj deloma na Dunaju deloma na Nižjem Avstrijskem. Računa se, da bo leta 1912 do 1000 stanovanj gotovih. S tem se sicer še ne odpravi pomanjkanje stanovanj, vendar pomeni ta korak veliko olajšavo, ker dobe delavci zdrava stanovanja. Ker vlada to akcijo podpira, bi bilo gotovo umestno, če bi se tudi pri nas na Kranjskem to vprašanje ventiliralo in bi delavstvo tak korak naših bolniških blagajn le z veseljem pozdravljalo.

Štajerske novice.

Š Na Jožefovo, dne 19. marca vsi v Celju! Naj vsaka občina pošlje svoje zastopnike na občni zbor Slov. Kmečke Zveze.

Š Pri volitvi v načelstvo obrtno-trgovske zadruge v št. Lenartu v Slov. gor. za šentlenarški okraj, ki se je vršila v nedeljo, je zmagala na celi črti slovenska lista. Nemškutarji so propadli, kakor so dolgi in široki. Zmagaja je zopet jasn dokaz, da so slovenske gorice res slovenske in da se tudi trgovstvo in obrtništvo zaveda svoje narodne dolžnosti.

Š Slovenske gorice dobijo telefon. Pri Sv. Jakobu v Slov. goricah napravljajo telefonsko postajo. Zveza bo iz Maribora preko Pesnice in Jarenine. Za napravo te nove velevažne prometne zveze se je trudil veletržec in veleposelnik g. Frid. Zinauer. Baje dobi tudi št. Lenart v Slov. goricah telefon.

Š Nova lekarna v Mariboru. Mag. fam. Viktor Savost bo ustanovil v Mariboru v Franc. Jožefovi ulici št. 1 novo lekarno za magdalensko predmestje.

Š Umrl je pri Sv. Marjeti ob Pesnici daleč poznani živinotrzec, bivši mesar in gostilničar pri Sv. Trojici, g. Alojz Bauman v starosti 51 let.

Š Umrl je v Rajhenburgu ob Savi Miha Vever, ki je mnogo storil za zidavo lurske cerkve v Rajhenburgu. — V Mariboru je umrl J. Tscharre, sin gostilničarja pri »Črnem orlu«.

Š Požar v občinski hiši v Dogašah pri Mariboru je izbruhnil dne 4. marca. Le s težavo so se rešili občinski akti in sosednja poslopja.

Š Pri občinskih volitvah v Črni gori pri Ptujju je slovenska stranka sijajno zmagala. Nemškutarji so se silovito šopirili, a ves njih trud je bil zastonj.

Š Porotne obravnave v Mariboru, ki se začnejo v ponedeljek, dne 11. marca, se vrše po sledečem redu: v ponedeljek 11. t. m. Terezija Svenšek in Jakob Merc, uboj; v torek, dne 12. t. m. Ignac Žnidarič, požig; v sredo, dne 13. t. m. Janez Stiplošek, tatvina; v četrtek, dne 14. marca se vrši tiskovna pravda proti uredniku »Marburgerce«.

Š Konji se zaleteli v kavarno. Včeraj, v petek popoldne je peljal Majdičev hlapec z železom obložen voz iz kolo-dvora v Celju proti trgovini. Pri tem so se mu konji splašili in se zaleteli v okna Wagnerjeve kavarne ter pobili vse šipe. Konji so imeli glave popolno-

trdi pesek, se je vse naenkrat spremenilo.

»Yalla! Yalla!« zatulili so naenkrat divji glasovi.

Obenem se je razleglo žvižganje palic in kamele so spremenile korak v dir in začele hiteti kot veter in z nogami razkopavale pesek in prah puščave.

»Yalla! Yalla!...«

Korak kamele bolj trese, dir pa, v katerem te živali redko teko, bolj ziblje, toraj je ojanke od začetka zabavalo to naglo hetro. Toda znano je vsaj z gugalnice, da prehitro zibanje provzročuje omotico. Čez nekaj časa, ko dirjanje ni prestalo, se je mali Nelki začelo vrteti v glavi in mračiti v očeh.

»Stanko, čemu pa tako letimo?« zaklicala je in se obrnila k tovarišu.

»Menda so preveč dovolili kamelam, da so se zagnale, sedaj jih pa ne morejo ustaviti,« odvrnil je Stanko. Ko je pa opazil, da je obraz deklice nekoliko pobledel, je začel klicati beduinom, ki so dirjali naprej, naj gredo bolj počasi. Njegovo klicanje je imelo pa samo ta uspeh, da so se spet razlegli kriki: »Yalla!« in da so živali še bolj hitro tekale.

Deček je mislil v prvem trenutku, da ga beduini niso slišali, ko pa tudi na njegovo drugo klicanje ni bilo odgovora in je Gebhr, ki je jahal za njimi neprestano tolkel kamelo, mu je prišlo na misel, da se niso kamele tako zagnale, ampak da ljudjetako hite iz nekega neznanega vzroka.

Prišlo mu je na misel, da so morda krepili na napačno pot in hočejo sedaj na pa ljubiti izgubljeni čas in gonijo tar hoče, yahu, da ne bi jih grajala gostema.« o bi prišli veliko prepozno. To »Lahko« notek je spoznal, da to ne more, ti pravi vzrok, ker bi se gospod Rawson bolj hudoval, ako se Nelka preveč izmuči. Kaj torej pomeni to? in zakaj ne poslušajo njegovega povelja? V dečkovem srcu se je začela dvigati jeza in strah za Nelko.

»Stoj!« zakričal je z vso silo in se obrnil k Gebhru.

»Molči,« zakričal je Sudanec v odgovor.

In pogladi so dalje.

Noč se naredi v Egiptu okoli šeste ure, večerna zarja je toraj kmalu ugasnila, čez nekaj časa se je pa pripeljal na nebo velik mesec, rdeč od odseva večerne zarje in razsvetlil puštinjo z milo svetlobo.

V tišini je bilo slišati samo zasopljeno dihanje kamel in zamolklo urno udarjanje nog ob pesek, včasih pa žvižganje palic. Nelka je bila že tako zmučena, da jo je Stanko moral držati na sedlu. Neprehoma je povpraševala, če bodo kmalu na mestu in očitno jo je krepila samo še nada, da kmalu zagleda očeta. Toda zaman sta se oba ozirala okoli. Pretekla je ura, potem druga: toda niti šotorov niti ognja ni bilo videti nikjer.

Zdaj so lasje vstajali na glavi Stankovi, kajti spoznal je, da so jih uropali.

Iz gespa dohtar Taučarjuva na špansir.

»Kisthont!« puzdravu sm unkat gespa dohtar Taučarjuva, ke sa šli iz frajlajn Pipca pu Trnou ke preke Upekarsk cest.

»Oho, Pepe, kua s pa dons tku šte-man?« učital sa m gespa, ke sm tou jt kar mem nh.«A se t kam medi, de čš jt kar men nč teb nč mem naj?«

»Oh, gnadleva, prou nekamer se m na medi. Jest sam motet nism tou, ke sm mislu, de maja gvišn iz frajla tlela kašne pusebne pumenke.«

»Pejd, pejd! Ud golaža se menve, prou nč družga. Kuku pa, al se vidva že puznata?«

»Tku na videz že en mal; plesu pa še nism iz frajla nekol.«

»A tku! Pol vaj morm pa seznanit: moja hčerka Pipca, naš star prijatu Boltatu Pepe; lubeznau člouk in unter-holtat zna, ket mal ker.«

»M je pusebna čast!«

»Me prou nazrečensk veselil!«

In segla sva s iz frajla Pipca u roka.

»Ja, kua sm že tla rečt; ud golaža sva se menile in Pipca trd, de je zra-ven golaža bulš pulenta, jest mam pa špagetline velik rajš in tku se štrajtava sm pa ke,« začel sa spet gespa dohtar Taučarjuva pugovor.

»Pa zdela popoune se menta ud golaža. Golaž je za gablfušteck — — —«

»Golaž je dobr za frušteck, za kusiu in za večerja; pa mal špagetlno prou fajn pušrekaneh zraavn. Tu je moj lajb-špajs,« prestrigl sa m gespa beseda.

»Oh ne, mama; pulenta je bulš ket špagetl!« začikala je frajlajn Pipca.

»Bod no tih! Špagetlne mam jest raj in sa tud res bulš. Kua pa ti prauš, Pepe?«

»Jest na morm nč rečt h tem; men se sam čudn zdi, kuku je tu, de se ud golaža menta, ke je tulk družga bl pr-praunga štofa za guvort.«

»O ne! Zdej ke papana našga ni duma, se sam ud golaža menma, ke ga mama usi rad; papa pa kar šlišat na sme ud golaža. Naš papa ga na je, če b mu ga na zlatm talari edn prnesu; pa ne wegen nubles; na mara ga holt na za na mara.«

ia zrezane. V kavarni je nastala pak-
ika.

š **Duhovniška vest.** Č. g. M. Erha-
č, kaplan pri Sv. Juriju v Ščavnici,
restavljen k Sv. Antonu v Slovenskih
orihah.

š **Pri občinskih volitvah v Mako-
ah,** ki so se vršile te dni, je sijajno
magala S. K. Z. v vseh treh razredih.
tajercijanci so popolnoma propadli.

š **Zagoneten umor.** Te dni so našli
zletniki na Plabuču na Zg. Štajerskem
a grozen način umorjeno 40 do 50 let
taro gospo. Dognali so, da je njeno
me Keil. Zločin je še nedogran.

š **Mitniška pristojbina za avtomob-
ile v Celju.** V seji mestnega občinske-
kega sveta se je na predlog odbornika
Antona Garinschega kot poročevalca
nitniškega nadzorstvenega odbora, do-
očila mitniška pristojbina za osebne
avtomobile na 60 vin., za tovarne avto-
mobile pa 1 K.

š **Javno vprašanje na naše šolske
oblasti.** Učitelji šulferajnskih šol pačijo
epa slovenska imena na naravnost ne-
ramen način. Tako ti napravijo iz na-
šega Kosa (Kossa), iz našega Čučka
(Tschutscheg), iz našega Žiška (Schis-
schek) itd. Po postavi se morajo pisati
imena tako, kakor so v krstnem listu.
Ali je postava morda samo za Slovence?

š **Nevarna igrača.** Kakor se nam
poroča iz Šoštanja, je našgal 12 letni
Janez Drevo v Lokovici pri Šoštanju z
vžgalico dinamično patrono, katero je
držal v roki petnajstletni Alojz Žager.
Patrona se je razletela in je Žagarju
popolnoma razmesarila roko. Drevo je
vzel patrono iz nekega zaprtega zaboja,
od katerega ključ je vzel iz nekega skri-
vališča. Žager je moral iskati zdravni-
ške pomoči.

š **Nemško ljudsko šolo** nameravajo
zidati nemškutarji v Pesnici pri Mari-
boru. Začeli so zbirati fond, ki naj do-
seže 20.000 K. Šola bo nosila ime Oto-
karja Kernstocka. Zidati jo namera-
vajo že tekom letošnjega leta.

š **Smrtno ponesrečeni rudar.** Iz Tr-
bovelj se nam piše: Pred par dnevi se
je peljal kot zadnji iz rudniške jame v
vozni napravi 19 letni rudar Emil Ze-
lenko. Med vožnjo se je naprava začela
gugati in Zelenko se je hotel prijeti
z roko na držalo v steni in se pri tem
nagnil čez rob. Pri tem pa so se pripe-
ljali drugi od zgoraj in druga naprava
je udarila Zelenka s tako močjo po gla-
vi, da je padel čez rob in obležal 50
metrov globoko z razbitim telesom.
Spravili so mrtvega iz jame.

š **Drobne novice.** Cesar je odliko-
val davčnega eksekutorja Martina
Schmidta v Rogatcu s srebrnim križ-
cem. — V lo m. Iz Rogatca nam pišejo:
Neznani tatovi so vlomili pri posestni-
ku Boku in mu odnesli obleke, perila
in drugih predmetov v skupni vredno-
sti 300 kron. O tatovih ni sledu. —
Umrli a je na Dunaju gospa Konstan-
cija Osterberger, hotelirka v Ptuj.
Truplo so prepeljali v Ptuj in ga po-
kopali na mestnem pokopališču.

Ječe na Portugalskem.

Kakor znano, so republikanski
blebeteči na čelu državne uprave ob
reki Tejo pri ustanovitvi svojega tira-
nskega gospodstva slepomišli s fraz-
mi, ki so jih rabili že »svobodomiselnih
junaki« za časa velike revolucije na
Francoskem. Takratni francoski kro-
niki in njihovi enako misleči histo-
riografi so z namenom, da bi svojemu
početju dali moralčen značaj, potvo-
rili dejstva in označili napad na basti-

ljo v Parizu kot potrebo, da se oproste
številne nedolžne žrtve, ki so bile za-
prte v celicah te jetnišnice. Dejstva pa
so bila popolnoma drugačna; nahu-
skalo se je le množico z lažjo in jo na-
podilo v boj. Sedanji oboževalci te
velike revolucije ob Teju pa so se men-
da tako ugloboili v proučevanje zgodo-
vine francoske revolucije, da hočejo
dejansko popraviti, kar je za časa
francoske revolucije manjkalo njiho-
vim oboževancem, s tem, da ustanav-
ljajo sami številne bastilje, v katerih
puste v resnici hirati in umirati na ti-
soče žrtve, ki so zagrešile smrti vre-
den zločin in ki ga še neprestano vrše,
da so drugačnega mnenja kot njihovi
despoti, ki imajo sedaj krmilo Portu-
galske v roki. V sledečem hočemo na-
vesti samo nekaj poročil iz Portugalske
o razmerah, ki tamkaj vladajo.

Edini neodvisni list, ki ga portu-
galska vlada še trpi, da si ohrani pač
vsaj eno pričo svojega »svobodnega«
mišljenja, časopis »Nation« iz Oporta
piše: »Ni naša dolžnost, da molče pre-
zremo žalostni in zelo obžalovanja-
vredni položaj onih, ki se nahajajo v
grozljivih trdnjavah v najžalostnejšem
stanju, ker novemu režimu naklonjeni
časniki, ki so bili za časa monarhi-
vedno pripravljeni, prevzeti brambo
»preganjanih«, nočejo za one, ki tu tr-
pe, zahtevati nobenega usmiljenja in
niti nekoliko človeškega čustvovanja,
kakor da bi od ustanovitve republi-
kanskega režima ljudje pozabili popol-
noma na logiko. Z nasilnostjo in s pre-
ganjanjem, s tem, da se na stotine bitij
meče v okužene in za bivanje nepri-
merne luknje, se gotovo ne more utri-
diti noben režim in zlasti ne zavzeti
stališča med civiliziranimi narodi, pač
pa s tem, da se pokaže človečnost.
Kdor, kakor mi, natanko zasleduje
grozno Odisejo nesrečnih jetnikov,
kdor obiskuje, kakor mi, razne ječe,
v katerih je zaprtih toliko žrtev rdečega
jakobinizma, temu mora krvaveti srce,
ta se mora upreti onim, ki mislijo, da
se more za jetniškim omrežjem vezati
in zadušiti prepričanje.« List zahteva
nadalje, da se naj osvobode iz okuže-
nih zaporov jetniki, ki so jih vladajoči
ječarji zaprli edino le zaradi njihove-
ga prepričanja. Liberalna demokratič-
na Evropa, ki se toliko ogreva za zlo-
čina in sovražnika človeštva Ferrer-
ja, seveda ni našla doslej niti besedi-
ce graje za portugalske bastilje in por-
tugalske ječarje. Tako poroča na pri-
mer list »Dia«, da stoji v zaporih for-
ta laxias, kjer so zaprti ljudje zaradi
svojega prepričanja, voda 34 centime-
trov visoko. Povodnji zadnjega časa so
seveda naredile razmere še neznosnej-
še, ne da bi se pri tem vlada zmenila
za zdravje in življenje svojih ubogih
žrtev. Poročilo v tem listu pravi: »Šli
smo doli v zapore, kjer imajo jetniki
ležišča. V prvih petih minutah zaradi
teme sploh nismo nikesar videli ter
smo se zadrževali ob postelje. Polagoma
smo se privadili teme in lotil se nas je
grozen strah. Med tem ko smo se pa-
tančneje ogledovali v okuženem pro-
storu — nekaj metrov pod zemljo —
smo opazili, da hodimo po vodi, ki je
obilna tekla z vseh strani; tudi z obo-
kov je kapljala voda na tla in poste-
lje. Zrak je bil tako pokvarjen, da ni
bilo za zdržati.« Nato se govori v tem
poročilu o onih, ki se jih loteva suši-
ca in o njihovi popolni nedolžnosti, ka-
kor tudi o solzah, ki jih nesrečne žrt-
ve prelivajo vsled svojega mučenja.

Portugalski republikanec Homen
Cristo piše v popolnem soglasju z na-
vedenim sledeče: »Točasno je 6000

jetnikov zaprtih v ječah republike. Jaz
vzdržujem te številke kljub vsem de-
mentijem. Ječe so prenapolnjene, ako-
ravno se tlači skupaj na stroške higije-
ne jetnice v celicah od 1:50 do 1 m. Sa-
mostani so izpremenjeni v jetnišnice
in videli smo, kako so na stotine pri
generalni stavki prijetih delavcev
vsled pomanjkanja prostora v ječah na
kopnem odpeljali kot jetnike na boj-
ne ladje! V Portugalu se aretira pod
republiko državljane brez sodnega
mandata! Brez mandata kršijo karbo-
narji vsako uro po dnevu ali ponoči
hišno pravo privatnih oseb. Prikažejo
se ponoči pri miroljubnem meščanu,
ki je osumljen mlačnosti napram vlad-
ni stranki ter zahtevajo od prebival-
cev, naj ustanejo iz postelje: »Odprite
vrata ali pa zažgemo hišo!« Rablji re-
publike izpostavljajo optem ne glede
na kaka človeška čustva na ta na-
čin aretovane jetnike vsem insultom
in nasilnostim, vlačijo jih za lase, pri-
vežejo vrv okoli, ženejo po ulicah in
izpostavljajo žalitvam pocestne svo-
jati ...

Jetnike puste tekom osmih mese-
cev stati v ozkih celicah z nogami v
vodi. Ječarji imajo povelje, da jih ne
smejo pustiti iz njihovih inficiranih
ječ niti da opravijo svoje naravne po-
trebe. Ako pa se jim za to nudi mož-
nost, se zgodi to le v takih brutalnih
okolščinah, da se ji raže odrečejo. Je-
tnike imajo vedno zaprte. Na ta način
je mogoče obnoviti grozoto beneških in
neapeljskih ječ. Nesrečne osebe, ki jih
zaporo karbonarji izginjejo na skriv-
nostne načine. Za življenje dajejo ne-
srečnikom porcijo osoljene polenovke
in samo eno steklenico pokvarjene vo-
de na razpolago. To tudi pojasnjuje
zadostno številne smrtnne slučaje po
hudih notranjih telesnih bolečinah. Ta
barbarski režim, ki leži na obtožnicah,
ki bi se smatrali v vsaki drugi deželi
kot nedolžni, na političnih jetnikih, s
katerimi bi se v nobeni drugi deželi ne
postopalo kot z navadnimi zločinci,
ti sramotni dogodki so izzvali tako re-
akcijo, da so dame diplomatskega
zboru v Lizboni uvedle pomožno akci-
jo za te nesrečnike. Vsled posredova-
nja diplomatskega zboru so mogle
priti skozi vrata ječ ter prinesiti ne-
srečnikom obleke in najpotrebnejših
živil.

Od vladajočih tiranov iz svojega
okraja pregnani škof v Beji, msgr.
Vasconcellos piše v nekem pismu na
ostale škofo na Portugalskem, to-le:
»Ugovarjati moram proti tiranstvu, ki
ga vrše v imenu svobode v moji ne-
srečni domovini, proti dekretom o od-
pravi pravic Cerkve, ki se jih je hinav-
sko objavilo pod pretvezo, da se hoče
varovati katoliško mišljenje in cerkve-
ni ugled, proti antipatriotičnemu in
nazadnjaškemu razdoru z večimi, Por-
tugalcem ljubimi tradicijami, končno
proti nepravilnim, nasilnim in vne-
bovpijočim pravorekom moza, ki z
ozirom na razdelitev ministrskih po-
slov ni imel niti najmanjše sodne do-
stojnosti in ki je celo z nogami moral
teptati republikansko ustavo, da je
mogel izvesti preganjanja, ki mu jih
je narekovalo sovraštvo.« Končno pro-
testira škof proti preziranju najdraž-
jih tradicij Portugalske, ki je je izzval
surovi jakobinizem, udejstvovan v vla-
dnem sistemu, da je tako povzročil ne-
red in anarhijo v celi deželi, žalost in
obup v srcu vsakega pravega Portu-
galca.

Angleški škofje so poslali svojim
portugalskim bratom skupno pismo, y

katerem izjavljajo, da so kakor ostali
katoliški svet sprejeli z nevoljo in gro-
zo vesti o nasilnih preganjanjih. Ogor-
čenje je tem večje, ker so taka podla
dejanja bila storjena v imenu svobode,
v imenu, ki ga imajo vsi v časteh.

Drznost portugalskih revolucio-
narjev in prostozidarjev vpije res do
neba. Tako tlačenje osebne svobode in
preziranje vseh državljskih pravic
ni nikjer na celim svetu dano. Bridka
ironija je, da so ti portugalski despo-
ti in tirani povzročili revolucijo v ime-
nu »svobode«. Za časa monarhi-
je bilo mnogo več svobode, da še preveč,
ako pomislimo, da sta v celi Lizboni
znana morilca kralja Don Karlosa in
prestolonaslednika bivala v prestolni-
ci popolnoma neovirano.

Portugalci so prišli s svojo revo-
lucijo iz dežja pod kap. Predvsem so
pogoreli s svojo željo po »svobodi«,
kajti republikanci so uvedli diktaturo,
kakoršne se ne najde nikjer v nobeni
evropski državi, niti v bivši Turški.
Čelo volitve so na Portugalskem posta-
le navadna komedija. Bilo je enostav-
no oblastveno predpisano, koga se mo-
ra voliti v državni zbor. Res je, da so
poznavalet Portugalske že preje trdili,
da je diktatura edino, kar bi moglo re-
šiti Portugalsko, toda ta bi morala biti
v rokah dostojnega in poštenega moža,
kakor je bil Joao Franco, napram kate-
remu se morajo imenovati današnji
portugalski mogočnjaki le žalostni gle-
dališki junaki. Vsi poštene ljudje so
svoječasno pozdravljali državnika
Franca, toda elementi, ki so pozneje v
zvezi s pariško ložo povzročili umor
kralja in potem tudi državni prevrat,
so se še bolj razsrdili ter so preganjali
Franca s fanatičnim sovraštvom. Toda
vse to bi ne bilo tako hudo, ako bi
imeli na najvišjem mestu energijo, dr-
žati Franca na vodilnem mestu. Tega
pa je manjkalo.

Z ustanovitvijo republike na Por-
tugalskem so prišli k jaslim pravi ego-
isti, ki se vzdržujejo na svojih mestih
le z zatiranjem vsake državljske
svobode. Ni čuda, da se mnogi Portu-
galci sedaj sprašujejo, zakaj so vprizo-
rili svojo »slavno« revolucijo, in mnogi
bi radi zopet sprejeli kralja Manuela,
ki bi po dosedanjih izkušnjah izučen,
gotovo poklical sedaj na svojo stran
kakega poštenega ministrskega pred-
sednika. Toda republikanski despoti
dobro pazijo, da jim nihče ne moti nji-
hovega »gospodarstva«. Kralj Manuel
biva sedaj na Angleškem in angleška
vlada se varuje strogo, da bi ga podpi-
rala. Angleži so prijatelji samo takrat,
kadar gre za dobiček, od kralja brez
države pa nimajo mnogo pričakovati.
A Portugalci? Tepe jih bič, ki so si ga
večinoma sami spleli. Vsa nedolžna
prelita kri in solze pa bo prišla na one,
ki so jo povzročili — prej ali slej; ne-
koč se mora maščevati. Zgledov za to
imamo dosti v zgodovini.

Primorske vesti.

p **Pretep s častnikom.** V četrtek je
prišlo na korzu v Trstu med častnikom
in nekim civilistom, ki je oficirja po
nesreči sunil, do prepira. Med tem je
častnik potegnil sabljo in civilista težko
ranil. Prepeljati so ga morali v bol-
nišnico. Radi tega dogodka je bil več-
raj župan pri vojaških oblasteh.

p **Truplo otroka na morju.** Včeraj
je našel v bližini Miramara nek ribič
plavati truplo nekega otroka, ki je bil
zavrt v vrečo. Otrok je star okoli enega
meseca. Truplo so takoj prepeljali v
Trst, kjer si ga je komisija ogledala.
Smatra se, da je otrok nezakonski in
da se ga je mati na ta način iznebila.

»Kua se mu je pa tku zameru?«
»Jest nč na vem. Enkat mende,
pred enem vulitvam, se ga je neki pre-
ubjedu, pa še frišn ta nar bl gvišn ni
biu; ud tistga časa se mu je pa pr-
skutu.«

»Vidja, gnadleva, tu je čudn; jest
pa pišancu na morm jest —«

»Oh, piške sa pa tud dobre! Kuku
pa je tu, de jh na morš jest?«

»Zatu, k jh nimam!«

»Ti s pa zmeri še ta star špasfogl,
Pepe! Ha, ha, ha!«

»Ja, kum sa pa šli gespud žepan,
de jh ni duma, če smem prašat. Iz jaga
ni zdey nč, iz ribam pa glih tku ne.«

»Oh, na Duni sa šli naš papa. A res
nč na veš; sej je stal že u ush časn-
keh.«

»Nč nism brau. Pu kuga pa sa šli
na Duni; sej je vnder u Iblan zadost
lušn.«

»Pu kuga? Kuku naiven prašat!
Če je eden iblansk žepan, more jt uča-
seh na Duni, nej/ma kej za upraut al
pa ne.«

»Tega pa jest na zastopm, gnadle-
va, nej na zamerja. Jest nej grem ka-
mer čm, useli mam kašn namen. Če
grem u Šiška, grem pit; če grem v cer-
ku, grem molt in tku naprej. De b se
pa pudau clu na Duni, pa de b na vedu

pu kuga, tu je pa kokr pet krau za en
groš.«

»Rec kar čš. Res je pa le, de naš
papa sam ni prou vedu, pu kuga gre
na Duni — — —«

»O ja, mama; men je ublubu, de m
u prnesu za ena pluzna žide z Dunija,
ke je tam bl pucen, pa bl cort u far-
bah.« začukala je spet frajlajn Pipca
in se tku srčkan zasmehla, de me je
kar pr src zastihln.

»Bod no tih! Sej sm ga prašala,
za kua gre na tku douga rajža, pa je
sam iz ramam pumig in reku: Tu uta
že ta »Sluvensk Narud« in pa »Dan«
puvedala, kokr jima u bl pasal. Glau-
na reč je zame, de sm ene par dni na
Duni, de lohka pol naš listi pišeja, te
in te dubrote za Iblana je izpuslovou
naš žepan pr samem menistre na Duni.
Če pa nč ni, je pa tud dobr.«

»Aha, zdey pa že zastopm. Če se
kašna reč pufrič, se lepu putuhnema,
kokr de b se nam še na sajnal neko nč
ud tega; če pa kašnmu menistre u gla-
va pade, de vrže tud Iblančanem kašn-
na skorja, de s na nč zube lomma, te-
kat se začnema pa na prsa klofat. Čš:
tu je naš del, tu sma mi prborl Iblan-
čanem, za tu sma šli tekat na Duni nad
menistre. Tku je, ke ne, gnadleva?«

»Tku neko u ja, mislem,« sa pr-

trdil gespa dohtar Taučarjuva. »Scer
se pa jest u pulitka na utikam več,
kokr se za ena županuka šika. Če m
glih moj suprog naruči kašn kumes-
jon, ga zvršim vestn, če pa ne, je pa tud
dobr in m je še lubš; sm saj frej in
grem kamer m srce puželi.«

»Mhm; pol pa dons gvišn nimaja
nubenga pulitičnga kumesjona za vn
spelat, ke tlela iz frajla španceraja.«

»Moteš se, Pepe; glih dons morm
jt pu naručil mojga suproga kela na
Upekarska cesta zavle eneh škafu pu-
gledat, kašn škafi b ta nar bl pasal ke.
Ti se bulš zastopš na škafe, kokr jest.
Scer sma ga žajfal učaseh iz use sorte
pusod na drobn in na debel, iz škafa
ga pa še nism; zatu pa teb prepestim
ta pulitičn kumesjon. In tku sm rekla
Pipe: pa pejve dons mal ke naukul pu-
gledat, ke je tku frajndleh dan. Tku,
zdej veš. Če te je vola, pa naj mal pu-
sprem, uš saj še ti mal gustiru, kašne
škafe de b ufremala. Leberalci sa bl
za kurita, ke se jh lohka več zraven
sprau; če pa čja klerekalci glih škafe
mt, nej jh pa maja.«

Pr teh besedah sma pršli glih du
Upekarske ceste in sma ji zavil na
rechts, gespa dohtar Taučarjuva, fraj-
lajn Pipca in pa

Boltatu Pepe iz Kudeluga.

**Pri nakupu
Kathreinerjeve**

*je paziti narto, da se dobi
tudi pravi izvorni zavoj
s sliko župnika Kneippa
kot varovalno znamko
in v imenoma Kathreiner.
Veliko je malovrednih
pocemkov.*

*Kathreinerjeva
pajzava označi vsako.*

p Železniška vest. Od dne otvoritve železniške črte Cervinjan—Belvedere med postajo Belvedere in kopališčem Gradežem vpeljana prevaževalna služba se opusti z 31. marcem 1912. Vse v Belvedere došle transporte avizira ta postaja od 1. aprila 1912 in se mora priti tudi tja ponje.

p Cena kruha v Trstu. Uradna komisija za določitev cene kruhu je določila z ozirom na to, da je cena moki št. 0 za stot K 35,50, št. 2 po K 34,30 in št. 4 po K 32,70, kruhu sledeče cene: za kruh iz moke št. 0 in št. 2 po 37 vinarjev za kilogram, 19 vinarjev za pol kilograma in 36 vinarjev za kilogram iz št. 4.

p Državnemu pravniku dr. Jegliču v Gorici se je zdravje izboljšalo.

p Cerkveni vlomilci v Soški dolini. V noči od ponedeljka na torek vlomili so neznani roparji v cerkev sv. Lovrenca na libušenskem pokopališču, kjer počiva Simon Gregorčič. Razbili so s krampom popolnoma zakristijska vrata in tako prišli v zakristijo in cerkev. V zakristiji so odprli omaro, pregledali vse, kelih, ki je bil v omari vzeli ven, in ker so našli da nima vrednosti, položili so ga na omaro. V cerkvi vlomili so skrinjico za milodare v kateri pa ni bilo niti vinarja. Oditi so morali toraj praznih rok. Napravili so le to škodo, da so zakristijska vrata popolnoma razbili. Pozor — cerkvena predstojništva, da kje z večjim uspehom ne vlomijo. Zandermerija je že opozorjena na ta slučaj.

Iz Hrvaške.

Dvestoletni jubilej. Danes je ravno dvesto let, odkar je hrvaški sabor v Zagrebu sprejel takozvano hrvaško pragmatično sankcijo, to je, da smejo biti tudi ženski člani habsburške rodovine hrvaški kralji. Mažari pa te sankcije, ki je znak hrvaške samostojnosti, ne priznavajo in pravijo, da velja za Hrvaško ogrska pragmatična sankcija, ker je Hrvaška le del Ogrske. Vsi hrvaški listi se obširno pečajo z dvestoletnico, glasilo stranke prava pa izide danes v slavnostni številki.

Stranka prava sklicuje na 14. t. m. shod zaupnikov, da se posvetuje o položaju v Hrvaški in o stališču stranke pri prihodnjih saborskih volitvah. Zvečer se vrši v streljani komers.

Padeć Khuena — demisija Cuvaja. »Hrvatske novosti« poročajo, da se je s padcem Khuena zelo poslabšalo stališče Cuvaja. Ban Cuvaj menda že sam to čuti, kar se razvidi iz naenkratne ustavitve doslej običajnih konfiskacij, dovolitve shodov in zelo ugodnega teka razprave proti Radiću. Cuvaj se tudi v naprej zahvaljuje in odklanja nadaljnje deputacije učitelstva, ker so združene s stroški. Labudji spev!

Bosanska deputacija na Dunaju. Predsedstvo bosanskega sabora, obstoječe iz predsednika Šole, podpredsednikov dr. Mandića in Basagića in nekaj drugih članov, se je oglasilo večer pri skupnem finančnem ministru. Govorilo se je o proračunu in investicijskem programu. Glede pritožb je rekel Bilinski, da bo vse natančno preiskal in po možnosti odpomogel.

Razprava proti Radiću. Danes je tretji dan, kar se je pričela obravnava proti Stj. Radiću, vodji hrvaške kmečke stranke. Zaslišujejo se še vedno prič, po večini kmetje, ki pričajo po večini v prilog obtožbenca. Zaslišan je bil tudi kot priča okrajni načelnik Sokolić, ki je pričal proti Radiću, a se je zapletel v protislovja. V splošnem teče razprava proti Radiću zelo ugodno zanj, predsednik vodi razpravo zelo nepristransko in večina prič govori v prilog obtožbenca.

Shod v Osijeku, ki bi se imel jutri vršiti, se je preložil, da se predpriprave natančneje izvedejo, da bo shod manifestacija cele Slavonije.

Nov list v Zagrebu. Hrvaški kršćanski socialci so pričeli izdajati v Zagrebu nov list »Radnička Prosvjeta«. List izhaja na 32 straneh, je izoborn urejevan in bogato ilustriran. Stane letno 4 krone in se tiska pri A. Scholzu. Toplo priporočamo.

Italijansko-turška vojska.

V listu »Il Matino« je priobčil znani politik E. Scarioffio več člankov o vojski v Tripolisu in povedal par grenkih resnic, ki jih ne bodo Lah i s posebnim veseljem sprejeli. Mož piše o vojski nekako sledeče: Nikar se ne da jajmo ljudem v zasmeh s tem, da delamo slone iz komarjev. Italija je hotela veliko in slavno vojno, namesto tega pa mora z neskončno potrpežli-

vostjo težke žrtve doprinasati. Italijanska vlada je morala opustiti misel, da bi Turčijo kje drugje prišla kakor v Tripolisu in še v Tripolisu si ni izvajala take zmagonosne bitke, na podlagi katere bi lahko tuje velesile turško vlado do mira prisilile. Ministrstvo je sedaj prisiljeno oprijeti se onega načrta za vojsko, katerega je že general Caneva pred enim mesecem nasvetoval.

In kakšen je ta načrt? General Caneva pravi, da je zasledovanje sovražnika v puščavi in na visoki planoti nemogoče, pa tako nevarno, da bi Italijo denarno in vojaško popolnoma izmozglalo in uničilo. Zato je odločno proti temu. On je zato, da se samo tripoliško obrežje s kanoni in četami utrdi; Arabci se bodo polagoma že na to navadili, da smo mi gospodarji obrežja. Arabce same moramo proti Turkom nahujskavati in do tega pripraviti, da bodo nam sovražne karavane napadali in pred našim frontom korakali. Za to pa potrebujemo 120.000 mož in to ne samo za eno leto, marveč za tri ali še več let. Nasproti temu načrtu pa je treba pomisliti, da je obrežje 1200 km dolgo in da bi Lahom še v tem slučaju slaba predla. Čete same bi bile ena od druge v velikanski razdalji in bi mogle komaj ena drugo podpirati. Zveza čet med seboj bi bila na suhem čisto nemogoča. V teh razmerah je tudi kak političen vpliv na Arabce nemogoč. Drugič ni v Tripolisu nobenega enotnega stalnega ljudstva, tu imamo opraviti samo s posameznimi rodovi, ki štejejo 20 do 30.000 ljudi in predno bi te zase pridobili, bi se Turki že tako ojačili in utrdili, da bi imeli zopet z njimi opraviti. Laška vlada se bo morala oprijeti načrta generala Caneva, ker nobenega boljšega ni, ali kdaj bo postala Italija pravi gospodar Tripolisa, tega ne ve noben človek.

Italija pa hoče na vsak način Turčijo do miru prisiliti in skuša na drugih krajih Turčijo napasti. V jonskem in adrijskem morju si tega več ne upa, ker so druge države proti temu nastopile, pač pa trdi, da ima drugod popolnoma svobodno roko, zato ni izključeno, da bi Lah i zopet kakega turškega mesta ne bombardirali, kakor so to storili z Bejrutom na sirske obrežje.

Turki na drugi strani pa nočejo ničesar slišati o miru in pravijo, da ne pustje Tripolisa in Čirenajke iz svojih rok. Kakor se more torej sklepati, je mir med Italijo in Turško še zelo daleč.

Vzgladna smrt laškega admirala.

Dne 4. t. m. je po prav kratki bolezn i umrl poveljnik laškega bojnega brodograja, admiral Aubry. Pred svojo smrtjo je dal poklicati duhovnika k sebi, da je pri njem opravil sveto spoved ter od njega prejel sveto popotnico in zakrament sv. poslednjega olja. Kako lepo, da ni pozabil ta visoki vojaški dostojanstvenik, sin nekdanjega navadnega brivskega mojstra v Neapolju, svoje katoliške vere in njenih nauk in zrakramentov... Ta admiral je moral biti sploh plemenita duša. Ko je videl, da radi bolezn i ne more več vršiti svoje odgovorne službe, pa je poklical svojega tajnika k sebi in mu narekoval pismo na vojnega ministra v Rimu, da bi se poveljstvo brodograja drugemu oddalo. Par ur potem je bil mrt. Tudi na mrtvaškem odru je počival kot kristjan. Odet v bleščečo vojaško uniformo: na prsih cela vrsta svetinj in križcev, samih častnih odlikovanj v vojaški službi; sredi vseh pa nad srcem priprost črn križec — znak umrlega prepričanega katoliškega vojaka.

Dnevne novice.

+ Belokranjska železnica. Deželni glavar dr. Šusteršič se je odpeljal v spremstvu stavbnega podjetnika g. Lončarića ogledavat progo nove železnice od Novega mesta do Metlike. — Prihodnjo sredo utegne stavbeno vodstvo izročiti progo stavbenim podjetnikom in že v ponedeljek, 18. t. m. se namerava zasaditi prva lopata v Novem mestu. Ob tej priliki bode velika slovesnost, katere se udeležijo osebno mnogi dostojanstveniki, med njimi deželni predsednik ekselencen baron Schwar z, deželni glavar dr. Šusteršič in drugi. Mogoče, da se udeležijo slavnosti tudi železniški minister Foester osebno.

+ Dopolnilna deželnozborska volitev v Belokrajini za kranjski deželni zbor se vrši prihodnji četrtek. Liberalci so izdali za svojo agitacijo že dve številki »Belokranjca«, ki poštenim kmečkim volilcem sijajno odkrivata liberalno posurovelost. Kaj tako podlega in nizkega v besedah in slikah more

spraviti skupaj le slovenski liberalci. To je »liberalno delo« za Belokrajino — na drugi strani pa stoje ogromne zasluge Slovenske Ljudske Stranke. Poštenim možem se ne bo težko odločiti, tem manj ker so liberalci razkrinkali že tudi »neodvisnost« svojega »neodvisnega kmeta« Mazzeleta. Ves štab zagrizenih ljubljanskih liberalnih agitatorjev so vrgli v Belokrajino. Taka je ta »kmečka neodvisnost« Mazzeletova! Za Mazzeleta dela urednik »Svobodne Misli« Lotrič, državni poslanec ljubljanskih liberalcev dr. Ravnikar se pelje danes v Belokrajino kmetariti za Mazzeleta. Poslanec ljudi, ki kmeta srdito sovražijo za »neodvisnega kmečkega kandidata«, — to mora odpreti oči vsem Belokranjcem, ki naj dajo prihodnji četrtek krepak odgovor, da se jih predrzne ljubljanska liberalna družba na tak način vleči. »Neodvisnost« Mazzeletovo razkrinkuje najbolj tista družba liberalnih agitatorjev, ki se sedaj peha po Belokrajini! Ubogi kmetje, če bodo taki »neodvisni kmetje«, kakršne so poslali ljubljanski liberalci agitirati za »neodvisnega« kmeta Mazzeleta, skrbeli za kmeta. **Somišljenike Slovenske Ljudske Stranke pozivamo, da so zvesto na straži, da v zadnjih trenutkih kakli liberalni agitatorji ne izvrše sleparij z glasovnicami, da pobijajo liberalne laži in kažejo ljudstvu »neodvisnost« Mazzeletovo.** Vsi naši somišljeniki na stražo in na delo! **Belokrajina za Slovensko Ljudsko Stranko — Slov. Ljudska Stranka za Belokrajino!**

+ Kranjski deželni zbor in Avstrijsko gospodarsko društvo. Korespondenca Avstrijskega gospodarskega društva na Dunaju (Wirtschaftsverein, Wien), prinaša vzroke, iz katerih je kranjski deželni zbor odklonil podporo Hohenblumu in pa njegovi agrarni centralni zvezi na Dunaju. Kakor je znano, zastopa Hohenblum velike agrarce in pa načelo velike colnine na žito in krmila. Od tega imajo korist samo veleposestniki. Pri nas v alpskih deželah so pa razmere popolnoma drugačne. V naših deželah imamo samo srednja in mala posestva, katera mora kmetovalec sam s svojo družino obdelovati, in še ta morejo le tedaj uspevati, če se na njih goji živinoreja. Velikih uspehov pa pri živinoreji ni pričakovati, če se colnina na žito in krmila ne zniža. Avstrijsko gospodarsko društvo dostavlja k omenjenemu sklepu: Kranjski deželni zbor je prvi, v katerem so našle ideje, ki jih naše društvo že tri leta zasleduje, soglasno odobravanje. Čas je, da se tudi drugi alpski deželni zbori zganajo. Predpriprave za trgovinske pogodbe so se že začele in če se posreči, da bodo alpske dežele zopet z veliko colnino na žito in krmila obremenjene, potem gospodarski propad teh dežel ni več daleč.

+ Liberalni škafarji. — Kmetom in drugim razsodnim ljudem v pouk. V ljubljanskem občinskem svetu se je pretekli četrtek nekaj pripetilo, kar miče posebno luč na naše liberalce. V eni prvih sej ljubljanskega občinskega sveta je stavil občinski svetnik Slovenske Ljudske Stranke Tomaž Novak nujni predlog o podaljšanju vodovoda in napravi vodnjaka in javnega napajališča na Opekarski cesti in Stranski poti. V občinskem svetu je bil nato sprejet odsekov predlog, da se izvrši podaljšanje vodovoda, liberalna večina odsekov pa je bila mnenja, da napajališče ni potrebno, dasi ondi poletu ljubljanski posestniki in posestniki iz okolice, ki imajo ondi poljska dela, potrebujejo vode za živino. Občinski svetnik Tomaž Novak je stavil predlog naj se k vodnjaku napravi vsaj dva hrastova škafa. Dasi je to celo župan priporočal, liberalna večina svoje strasti ni mogla premagati in je celo ta dva hrastova škafa odklonila. To je nekaj tako gorostasnega, da celo prekaša nekdanje dr. Tavčarjevo geslo: »Liberalcem groš, klerikalcem knof« — kajti pri tej liberalni ljubezni do tistih, ki imajo opraviti s poljskim delom, so prizadeti tudi nekateri ljubljanski liberalni posestniki. Liberalna večina je mislila udariti okoličanske kmete, udarila je pa tudi svoje ljudi! Sedaj tudi ti ljudje vedo kake brihtne ljudi imajo na magistratu. Ta liberalna večina v občinskem svetu pa je s tem tudi pokazala koliko jim je na tistem »skupnem sodelovanju«, o katerem je tako ginjaivo pridigoval župan dr. Tavčar pri svojem ustoličenju. Za nakup gledališča je imela takoj na razpolago 100.000 K, nič ji ni bilo za to, da bi s popolnim prevzetjem gledališča, mesto prišlo v ogromne stroške, za dva priprosta hrastova škafa pa ni bilo denarja. Tako je »liberalno delo«. In ti ljudje vpijejo na deželni odbor, da premalo da

gledališču, ti ljudje imajo predrznost se sploh pritoževati nad deželnim odborom. Deželni odbor je ob takem postopanju liberalne večine na magistratu napram liberalcem še prevelik kavalir! In stranka, ki okoličanskim ljubljanskim kmetom niti dveh škafov ne privošč i, si celo upa usiljevati belokranjskim kmetom svojega kandidata proti Slovenski Ljudski Stranki, ki pri vsaki tudi najmanjši stvari vedno misli na koristi prebivalstva. Zavedni volilci naj poskrbe, da se liberalci po volitvah lahko naslikajo s — škafi preko glav.

+ Ljudsko delo liberalcev. Z Vrhniko se nam piše: Kakor se čuje, namerava tukajšnja liberalno-magnatska kmetstva posojilnica v kratkem se razdružiti in postati podružnica Kreditne banke v Ljubljani. Seveda si bodo mogotci, predno se razidejo, gotovo tudi ves rezervni zaklad, katerega so jim skupaj nanasle le žuljave kmetске roke, med seboj razdelili. Vsak delničar bode dobil za vsak pred leti vplačan delež po 100 gld. — sedaj 4000 K, poleg tega je pa od njega potegoval še vsako leto lepe obresti in dividendo. Več o tem bomo še pravočasno izpregovorili.

+ Oj ti sveta in predraga vera! Naši liberalci so najostudnejši hinavci na svetu. Kadar ni nobenih volitev, slavijo portugalska nasilstva in kolnejo ter psujejo vse, kar je ljudstvu sveto, kakor pianec v jarku, kadar pa so kakšne volitve in hočejo vloviti par neumnih muh v svoje mreže, pa postanejo najgorečnejši kristjani. Tako piše »Dan«: »Gorostasna je trditve, da hoče liberalna in socialna stranka križ iz šole vreči. Naše geslo je: Nazaj k edino pravemu nauku Kristusovega hočemo pripeljati svoj ljubljani narod!« — Tako se hlina stranka, ki si je postavila za vzor brezbožno francosko in portugalsko državo, ki je navdušeno pozdravljala odpravo krščanskega pouka v Italiji, ki je odobraval, da so se na Francoskem zapre cerkve in izpremenile v magacine! Za to hinavščino ima naše ljudstvo le skrajno zaničevanje, kar se bo zopet pokazalo 14. marca, ko bo liberalna stranka v Belokrajini zopet neusmiljeno tepena.

+ Lažnjivci. Liberalna stranka je čisto brez vsakega poštenja. Laž je njen program, njeno edino sredstvo, njeno življenje. Danes n. pr. si upa Ribnikarjevo glasilo doslovno zapisati, »da so celo mnogi duhovniki za Mazzeleta.« — S takimi debelimi in nesramnimi lažmi misli liberalna stranka vloviti belokranjsko ljudstvo. Uspeh bo seveda nasproten in čimbolj se bodo liberalci te dni lagali, tem menj glasov bodo 14. t. m. dobili.

+ To so svobodomiselnici! Naši liberalci se radi bahajo s tem, kako nikomur ne branijo, da ima svoje prepričanje. Na Francoskem v mestu Montauban so ondodni liberalci naznanili 14 članov jezuitskega reda, češ, da se večkrat zbirajo, dasi ta red na Francoskem ni več postavno dovoljen. Čim se pa shajajo, tvorijo zopet nekako versko kongregacijo, ki pa nima pravice obstajati. Stvar je šla do najvišje instance v Parizu, kjer je sodišče 5. t. m. izjavilo, da prepoved kakega reda nikakor nima namena preprečiti, da se bivši redovniki prijateljsko shajajo in obravnavajo znanstvena vprašanja. Montaubanski liberalci so torej pogoreli, a ta dogodek spričuje, kako nestirni so svobodomiselnici in kako bi radi preganjali celo prijateljske sestanke ljudi, ki ne trobijo z njimi v en rog.

+ Dobro povedano. »Frankfurter Zeitung«, glasilo nemškega liberalizma, je te dni zapisala tele besede: »Vsak mladič, ki zabavlja zoper farje in cerkev, misli, da je napreden. Tako enostavna pa stvar ni. Če je kdo nasprotnik klerikalizma, ni zadritega že prosvetljen, ampak je kljub

Zelo koristno

je, ako v otroški sobi nikoli ne manjka Scottove emulzije. Otroci radi zavzijejo ta smetanast izdelek in celo s takim veseljem, da ga sami zahtevajo.

SCOTTOVA EMULZIJA

je prav izborna olajšujoče sredstvo proti dražljivemu kašlju in mnogokrat preizkušeno varstvo pri večkratnem prehlajenju naših malih. Pri nakupu naj se zahteva izrecno Scott-ovo emulzijo. Znamka »Scott«, ki je že nad 35 let vpeljana, jamči za dobroto in učinek. Cena izvirni steklenici K 2-50.

2693 Dobi se v vseh lekarnah.

Pričina samo s to znamko — ribičem — kot garancijem znakom Scott-ovega ravnanja.

Zaužijte, ako ste nahodni, hripavi, zaslišeni in če težko dihate, Fellerjev fluid z znamko »Elsafluid«. Mi smo se sami prepričali pri prsnih, vratnih boleznih itd., o njegovem zdravilnem, kašelj lajšajočem učinku. Dvanejstotica za poskušnjo K 5-., 2 tucata K 8-60 franko. Izdeluje le lekarnar E. V. Feller v Štubici štov. 285 (Hrvatsko).

temu lahko zelo omejen. — Kesnične besede! Pri nas imamo liberalne mladine, ki se povsod šulijo na prvo mesto in stranko komandirajo, so pa največji puhloglavci.

— **Izid volitev v kranjsko trgovsko in obrtno zbornico** ne da spati našim liberalcem. Skupno s predsednikom imajo namreč le 12 svetnikov proti 8 članom slovenske in 4 članom nemške opozicije. Kakor ponavadi pišejo tudi to pot liberalci veliko o državnem pravniku. Spravili so se včeraj na nadupravitelja deželne bolnišnice gospoda Nebenfürherja, češ, da je pisal okoli pisma, v katerih je grozil z bojkotom. Če povemo, da tako pismo ni eksistiralo in ne eksistira, smo povedali dovolj o obliki liberalnega boja. Ravno taka je z agitacijo dr. Zajca in dr. Gregoriča, nad katera »Narod« tudi kliče državnega pravnika. Naj bi »Narod« raje prosil, da bi vladni zastopnik v komisiji ne izročil državnemu pravniku tiste liberalne sleparije, ki so se v velikem številu odkrile pred volilno komisijo. — Včeraj je bil zaključen skrutinji v mali obrti. Izid volitev v mali obrtni kategoriji trgovske obrtne zbornice je sledeči: Vseh volilcev v tej kategoriji je 6150, vseh oddanih glasov je bilo 5342, nedostavljenih 434, prazna 2, neveljavnih 25. **Dobil je kandidat S. L. S. Ivan Ogrin, stavbenik v Ljubljani 2746 glasov.** Kandidat liberalne stranke Engelbert Franchetti 2568 glasov, Pust Ivan, ključavničar v Ljubljani 1 glas. Kandidat liberalne stranke je torej ostal v manjšini za 178 glasov. Ko bi se v tej skupini primerjalo glasovnice z recepti pri liberalcih, tedaj bi bilo polovico liberalnih glasov neveljavnih. Slučajev kakor je Franchetti — Terezija Urbančič, kjer se je kar nepopisano glasovnico vzelo in jo je šele pozneje nekdo podpisal, spadajo gotovo v krog justice. Istotako slučaj Anton Fatur v Smerju, ki je vzel nepopisano glasovnico Bizjak Jožefu iz Smerja, pa je bila pozneje glasovnica izpolnjena in oddana itd. itd. Državnega pravnika naj si torej liberalci ne kličejo iz gozda. Jako neokusno je tudi pisarjenje liberalnih listov, da je z nami volilo nekaj Nemcev. Res je v to stanovsko korporacijo za naše kandidate volilo nekaj Nemcev, ker vidijo, da v stanovskih korporacijah naši ljudje bolj resno delajo za stanovske koristi, kot pa liberalno kričastvo, res pa je tudi, da so liberalci prosjčili pri Nemcih glasove, da so tudi liberalci dobili nemške glasove, **predvsem vse glasove nemških židov.** To je tako karakteristično za liberalno stranko, da je o tem vsaka beseda odveč.

— **Poverjeniki Družbe sv. Mohorja** agitirajo za »Slovensko Stražo« o priliki pobiranja naročnine za leto 1912.

— **Številke govore.** »Dan« objavlja danes sledečo notico: »Avstrijsko klerikalno šolstvo. Sledeče številke govore bolj, nego celi članki. V Avstriji je 640 moških samostanov z 11.116 menihi in 2316 ženskih samostanov z 27.389 nunami. 11 samostanov ima v svojih rokah celo javno c. kr. gimnazijo z 3024 dijak in z 101 privatisti. 8 samostanov ima privatno gimnazijo, v samostansko-klerikalnih rokah je: 28 dijaških konviktov, 5 privatnih učiteljskih, 2 trgovski šoli, 3 obrtne šole, 2 gospodarski šoli, 6 meščanskih in 20 ljudskih šol, 4 sirotišnice in 27 zavetišč za dečke. Ženski samostani imajo: 3 ženske gimnazije, 20 ženskih učiteljskih, 8 licejev, 4 trgovske šole, 178 vadnic, 108 penzionatov, 50 meščanskih šol, 571 ljudskih šol. Poleg tega imajo nune 6 kurzov za učiteljice, 19 gospodinjstev šol, 273 otroških vrtcev, 69 nadaljevalnih in obrtnih šol za deklice. To je torej število klerikalnih šol.« — S to notico je »Dan« samega sebe po liberalnih ustih udaril. Visoko število najraznovrstnejših šol, ki so v rokah katoliških redov, kaže le, kako zelo veliko stori Cerkev za izobrazbo. In te šole niso morebiti slabe, nasprotno so na glas, da so najboljše. Celo liberalci pošiljajo svoje otroke radi vanje. Redovniki in redovnice vodijo najbolj sloveče šole in vzgojevališča. Redovniki imajo pač veliko večjo izkušnjo, boljše vzgojno metodo, več študij in poštenost kakor laiki. Na Francoskem splošno pogrešajo samostanskih šol, katerih državna šola nikakor ne more nadomestiti. Če bo »Dan« večkrat take notice priobčeval, se utegnejo njegovi bravci naravnost poklerikaliti.

— **Kako dela Schulverein.** Schulverein je zavzel novo važno polje za svoje delovanje. Domenil se je z dunajskim mestnim občinskim svetom, da bo Schulverein po svojih zaupnikih nameščal otroke, ki spadajo na breme občine na ta način, da plača občina vse vzdrževalne stroške to je 16 K mesečno na glavo in še posebej 15 letno za obleko, šulverajn pa določa družine, katerim se rejenec izroči, izvršuje nadzorstvo ter nosi stroške za prevoz otrok, zdravniško oskrbo ob času bolezn in drugo. Seveda šulverajn tega ne dela iz golega človekoljubja, marveč izvr-

šuje to z nemško nacionalnega stališča, v povzdigo nemške moči ob mejah. Te otroke se daje namreč v rejo v take obmejne kraje, kjer obstoji šulverajnska šola — seveda le nemškim in nemčurkim rodbinam. Šulverajn odkrito izjavlja v nemških listih, da hoče s tem novim naseljevalnim delom predvsem zagotoviti obstanek svojih obmejnih šol in jih v doglednem času zvaliti na rame javni upravi. Doraščajoči učenci teh šol imajo potem pomnožiti in ojačiti nemški živelj v obmejnih krajih. Brez ovinkov po naše povedano, gre šulferajnu tudi v tem novem delokrogu za ponemčenje čeških in slovenskih krajev na meji. Tekom enega leta je ustanovil že 26 takih naselbin s skupaj 400 otroci. To naseljevalno delo šulferajna je za Slovane nedvomno mnogo bolj nevarno, nego je bilo ono z rajhovskimi protestanti, tembolj, ker je šulverajn preskrbel najobširnejše nadzorstvo in skrb za te otroke. Zato pa: »Slovenska Straža« naprej in mi do zadnjega za njo!

— **Sienkiewicz in Slovenci.** V »Slovenčevem« podlistku priobčujemo prekrasno povest slavnega poljskega pisatelja Sienkiewicza. Sienkiewicz je z veseljem dal dovoljenje, da izhaja njegova nova povest v podlistkih »Slovenca«. Pri tej priliki se je od »Slovenčevega« dopisnika obširno informiral o slovenskih literarnih, kulturnih in gospodarskih razmerah. Kazal je jako živo zanimanje in toplo razumevanje jugoslovanskih razmer. Za posebno izdajo te povesti je obljubil, da napiše uvod za Slovence.

— **Zoper kartele** avstrijska vlada noče nič narediti, tako smo slišali iz ust našega trgovskega ministra. Drugače v Nemčiji. Iz povsem sigurnega vira se namreč izve, da se nemški državni zakladni urad posvetuje z različnimi strankami glede uvedbe državnega monopola na kali, spirit, vžigalice in petroleje. Stvar je že tako dozorela, da se bo kali v kratkem monopoliziral. Država dobi s tem zopet lep vir dohodkov, na drugi strani pa odtegne te produkte karteliranemu oduševstvu. Kali, ki ga Nemčija največ producira, bo državi s časom prinesel na leto 150 milijonov mark dobička, petroleji, ki bi pa bil le trgovski monopol, bi državi prinesel pri prodaji 6 do 7 milijonov na leto. Na vsak način bo država tudi pri petrolejih na ta način lahko na cene vplivala, ker gleda tudi trgovec na dobiček, država pa ne bo odirala. Na vsak način pa to kaže, da imajo v Nemčiji odločilni faktorji ne samo dobro voljo, ampak tudi pogum in moč, da kaj v tem oziru ukrenejo, pri nas pa je vlada pred kartelisti popolnoma pod klop zlezla.

— **Skrb za novince.** Na Nemškem so se udomačile eksercicije za vojaške novince. Iz postnega pastirskega pisma vojnega prošta dr. Vollmarja posnemamo, da se je leta 1911 udeležilo eksercicij 5600 katoliških rekrutov. Res lepo število. Spriča razdiralnega dela svobodomiselstva in socialne demokracije, ki truje tudi del vojaštva, so take verske vaje nujno potrebne in bi bilo tudi avstrijski vojaški upravi priporočati, da se bolj zavzame za religiozno vzgojo vojakov. Le veren vojak bo opora prestolu!

— **»Narodovemu« dopisniku iz Novega mesta.** Dan za dnem prihajajo iz Novega mesta poročila v »Slov. Narodu« o volitvah v Prečini ter v občini Šmihel — Stopiče. »Narodovemu« poročevalcu so znani razni detalji iz sodnih spisov, ki so sicer nekoliko prav zlobno potvorjeni. Iz vseh dopisov se pa spozna eden in isti slog, kakor je tudi iz vseh spisov razvidno, da jih piše oseba, kateri so sodni spisi dostopni. Mož, ki sicer ni kradel srebrnih žlic, a vendar v »Slov. Narodu« piše, je pri vsej svoji veliki previdnosti bil vendar enkrat nepreviden, zato je danes vsakomur znano v Novem mestu, kdo je dobro poučen »Narodov dopisnik«. Naša skrb bo, da v prihodnje »Narod« več ne bo tako »točno« poučen o volitvah v novomeškem okrajnem glavarstvu. — Novomeščan.

— **Velik delavski shod.** V četrtek, dne 7. marca t. l., ob pol 7. uri zvečer, se je vršil v »Delavskem domu« v Dev. Mar. v Polju velik delavski shod. Velika dvorana in obširna galerija sta bili natlačeno polni. Shod je pozval visoki deželni odbor, naj pri oddaji vodnih sil družbi Leykam & Josefthal odločno gleda na koristi domačih delavcev, da bodo imeli v prvi vrsti domači delavci dovolj kruha, potem šele tujci. Shod je sklenil na deželni zbor odločno in ostro resolucijo proti ljubljanskemu sladkornemu kartelu. Slišale pa so se tudi žalostne pritožbe delavstva proti tovarniški bolniški blagajni in njenemu zdravniku, ki je ravnateljev oproda, mesto da bi zastopal koristi svojih bolnikov. Sklenilo se je, da se ga na vsak način odstrani. Tovarna je pričela v zadnjem času zopet z odpusčanjem delavstva, dasiravno k temu nima prav nič vo-

voda. Odpusča pa samo starejše delavstvo, ki ni več zmožno za drugo delo, kakor za tovarniško. Za podjetje, ki izkazuje dva in pol milijona čistega dobička v lanskem letu, to pač ni lepo. Na shodu je govoril Ivan Nep. Gostinčar in Anton Jeriha.

— **Prerok z Dunaja** se zopet oglašava v »Slovenskem Narodu«. To je njegov poročevalec iz parlamenta. Letos, ko je spomlad že tako zgodaj nastopila, je tudi fantazija »Narodovega« dunajskega urednika bujno zacvetela. Prvo, o čemer je obvestil slovensko javnost, je to, da Hrvaško-slovenski klub razpada, in sicer zaradi brambne predloge. Menda je tudi prestolonaslednik vplival na dr. Susteršiča, da je slednji zdaj opustil idejo trializma. Vsi tega so dalmatinski pravaši postali napram slovenskim klerikalcem nezaupljivi. »Bojimo se, da se bliža čas trpkih skušenj tudi temu »elitnemu« klubu, kjer je bil dosedaj le eden pastir in vse drugo njegove ovce v hlevu...« To je bilo prvo prerokovanje tega duhovitega vedeža, ki se pa še ni izpolnilo. Izvedel pa je tudi, da je dr. Ravnihar dosegel razširjenje telefonskega omrežja po Ljubljani, stvar, ki bi se bila brez Ravniharja ravnotako izvršila. Razume se tudi, da je zadnji dr. Ravniharjev govor o justici »napravil globok vtis na ves parlament«, da je »raztrgal zagrinjalo, s katerim je vlada vedno tako skrbno zakrivala črne kote svoje germanizacijske politike na jugu« in da je »njegov govor naravnost dokumentarične vrednosti«. — Kdo se ne smeje?

— **Liberalni rekurz.** Iz Črnega vrha nad Idrijo. Rekurz liberalcev zoper tukajšnje občinske volitve je kot brez podlage in neutemeljen zavrnjen. V razlog svoji pritožbi so navedli liberalci slabo gospodarstvo, oziroma da ni računov o denarju, ki se rabi za župnišče in o denarju iz lovskega zakupa. Pribijemo, da se ni nihče izmed pritožnikov prepričal pri županstvu in vpogledal popisa (inventarja) občinskega premoženja, v katerem bi našel določno pojasneno, da je vse, v čemur so videli povod, da se deloma ovržejo volitve, v najlepšem redu, ker je denar plodonosno naložen v hranilnici in vinkuliran od deželnega odbora. Mladim črnovrškim liberalcem pa priporočamo, naj si raje ogledajo letošnjo »Občinsko Upravo«, 3. števil., str. 18. in 19. Zadnji odstavek članka, ki je posvečen temu rekurzu, se konča: »... da se ne bo v prihodnje vlagalo nepotrebnih pritožb take vrste, ker imajo upravna oblastva mnogo važnejšega in koristnejšega posla, kakor pa pečati se z neutemeljenimi in neopravičenimi pritožbami.« — Ta ovrženi rekurz je torej zadnji žalostni spomin tistih velikih plakatov tik pred volitvami, ki so naštevali »klerikalne lumparije« v občinskem gospodarstvu. In v blag spomin tega nesrečnega rekurza se je nabralo v veseli družbi občinskih odbornikov 12 K 8 h za Slovensko Stražo.

— **Cigani morilci.** Kakor smo dne 5. t. m. poročali je cigan Rihard Rajhard umoril v Brusnicah svojega tovariša, cigana Raka. V pretepu je bil tudi Rihard Rajhard smrtno nevarno poškodovan. Te poškodbe mu je prizadajal cigan Rak, tako da je imel Rajhard vso glavo razbito in bil tudi po družini delih života obkolan. Včeraj je tudi cigan Rihard Rajhard vsled zadobljenih poškodb v preiskovalnih zaporih v Novem mestu umrl. Pa tudi neka ciganka — pravijo da je ranjkega Raka žena — je zadobila pri pretepu med Rajhardom in Rakom precejšnjo poškodbo z nožem in je dvomiti nad okrevanjem. Cigani so bili kritični večer pijani, med njimi najbolj Rajhard in Rak, ki sta se začela vsled malenkostnih očitkov pretepati ter drug drugega suvati z noži.

— **Nevarna igrača.** 14letni deček Valentin Klemen na Savi pri Jesenicah je našel dinamični patronček. Deček je zbijal po dinamitu, ki je eksplodiral in puhnil dečku v oči in na prsa. Nevarno ranjenega dečka so prepeljali v ljubljansko deželno bolnišnico.

— **Izredno ugodno priliko k varčevanju** nudi nakup srečk na obroke v korist »Slovenski Straži«. Kako hitro in lahko se vsak mesec izda za kako prav nepotrebno stvar več kot 4 krone 75 vin! Zgubljen denar, ki se nikdar več ne povrne! Kdor pa si naroči turško srečko, ter jo odplačuje v mesečnih obrokih po 4 krone 75 vin., ta pa denarja prav gotovo ne vrže vun, kajti vsaka srečka mora zadeti vsaj 230 kron in je tedaj za najmanjši znesek, ki ga prav gotovo nahrani. V srečnem slučaju pa zamore zadeti seveda tudi 400.000 frankov in ta prilika se nudi že pri prihodnjem žrebanju dne 1. aprila t. l. Kdor hoče tedaj štediti, v srečnem slučaju pa tudi obogatiti, ta naj si kupi turško srečko v korist »Slovenski Straži«. Eno srečko zamore kupiti pa tudi več oseb na eno ime. — Opozorja-

mo na današnji oglaš »Srečke v korist Slovenski Straži«.

— **Izpit za zidarske mojstre** so napravili sledeči absolventi drž. obrtne šole v Ljubljani: g. Remec Anton iz Goriskega, g. Zmet Jožef iz Goriskega, g. Kočuh Ivan iz Ladje pri Medvodah, g. Rojs Karel iz Jarenine pri Mariboru.

— **Poštni debit** je vzel srbskemu v Cikagi izhajajočemu listu »Osvobodjenje« za vsa v državnem zboru zastopana kraljevstva in dežele.

— **Uboj ali nesreča na Gorjancih.** Včeraj so našli na Gorjancih v jarku mrtvega nekega Vidmarja iz Stopič. Ne ve se še, ali je v pijanosti ponesrečil ali ga je kdo ubil.

— **Sneg** je padeł te dni tudi na Gorjancih.

— **Kolinska kavna primes v korist obmejnim Slovincem** se je našim gospodinjam prav zelo priljubila. Prvič zato, ker je najboljši kavni pridelek in se z njim napravi najokusnejša kava, ki jo vsak rad pije. Potem pa tudi zato, ker je kavni pridelek pristno domače blago in na prodaj v korist obmejnim Slovincem. Mi Kolinsko kavnoprimes v korist obmejnim Slovincem toplo priporočamo s pripombo, da je pri nakupovanju treba strogo paziti na napis in pa na to, da je na vsaki škatljici pritisnjen pečat »Slovenske Straže«.

Včeraj naznanjeni cestni zakon še ni izšel, izide pa v najkrajšem času.

Ljudski oder.

Začetek ob 7/8h. Predstava 18. Konec ob 9/10h. Znižane cene!

V nedeljo, dne 10. marca 1912

Klasična predstava!

Popolnoma nove dekoracije!

Ljubezni in morja valovi.

(HERO IN LEANDER).

Klasična tragedija v 5 dejanjih (6 slikah). Spisal Fr. Grillparzer. Poslovenil Fr. Ks. Koblar.

Po posameznih dejanjih se zagrinjalo ne bo dvigalo. — Vstopnice se dobivajo zvečer pred predstavo pri blagajni.

Blagajna se odpre ob pol 7. uri. Predprodaja v Kat. Bokvarni.

Cene prostorov: Parter I., II. vrsta 3 K, III., IV., V. 2 K, VI., VII. 1-50 K, VIII., IX., X., XI. 1 K. — Zofe v parterju 1 K. — Galerija, I. vrsta 1-20 K, II. 1 K, III., IV. 50 vin., V. 50 vin. — Balkon 1 K. — Stojšče 40 vin. — Dijaško stojšče 30 vin.

PREDSEDNIK IZVRŠILNEGA ODBORA MLADOČEŠKE STRANKE DR. W. SKARDA UMRL.

Včeraj je umrl v Pragi član gospodske zbornice dr. W. Skarda. Pred štirinajstimi dnevi je padel v svoji pisarni tako nesrečno, da si je nogo zvinil in je moral v posteljo. Pritisnil je nato šenj in zdravniki so morali poseči po operaciji, ki je pa slabo izpadla. Nastopilo je vnetje pljuč, ki je povzročilo smrt. Skarda je bil še mlad mož, nima niti 50 let. Bil je več let mestni svetovalec in deželni odbornik; vedno se je potegoval za češko-nemško spravo.

GIBANJE MED PREMOGARJI.

Strajk angleških rudarjev še vedno traja; vlada se zelo trudi, da bi dosegla mir med obema strankama, a je bil njen trud dosedaj brezuspešen. Noben den neče popustiti, ne delavci ne delodajalci.

Strajk pa vpliva tudi na delavce v drugih državah. V nemški pokrajini Ruhr je velika nevarnost, da prično delavci s štrajkom. Jutri imajo 60 shodov, na katerih se bodo prebrali sklepi posamnih delavskih konferenc. V mestih Bohum in Dortmund je zbranih nad 400 orožnikov in več sto policajev. Iz Essna pa poročajo, da so se delavcem plače zvišale in da torej štrajka najbrž ne bo.

Veliko gibanje za zboljšanje plač se je začelo tudi v Zg. Šleziji na Nemškem. Premogarji zahtevajo 15odstotno zboljšanje plač.

VOLITEV PREDSEDSTVA V NEMŠKEM DRŽAVNEM ZBORU.

Včeraj popoldne se je vršila v nemškem državnem zboru definitivna volitev predsednika in dveh podpredsednikov. Pri volitvi predsednika je bilo oddanih 383 glasov; Kaempff (liberalna ljudska stranka) je dobil 192 glasov, Spahn (centrum) pa 187 glasov. Izvoljen je torej Kaempff. Mož je že od leta 1880 prostozidar in član prostozidarske lože. Nato se je volil prvi podpredsednik; oddanih je bilo 389 glasov. Paasche (narodni liberalci) je dobil 197 glasov, Scheidemann (socialni demokrat) je pa dobil 155 glasov, 22 glasov je bilo razcepljenih. Izvoljen

je tedaj nacionalni liberal Paasche. Pri volitvi drugega podpredsednika je bilo oddanih 378 listkov, od teh je dobil Dove (liberalna ljudska stranka) 209 glasov, socialni demokrat Scheide-mann pa 107 glasov. Ti gospodje so te-daj poklicani, da bodo vodili krmilo v nemškem državnem zboru, kako, homo kmalu videli.

Ljubljanske novice.

Ij Ljudski oder igra jutri, v nede-ljo, 10. t. m. ob pol osmi uri zvečer ve-liko klasično tragedijo »Ljubezni in morja valovi« (Hero in Leander), ki jo je spisal največji avstrijski dramatik Grillparzer. Dekoracije so prav vse po-polnoma nove in so res krasne! Igra sama je lepa, klasična, resna in mirna. Ima pet dejanj in šest slik. Prva: Pred svetiščem Afrodite; druga: Gaj v Se-stu; tretja: Ob Herinem stolpu; četrta in peta: Ob morju; šesta: V notranjosti templja. Troški za to predstavo, s ka-tero je hotel Ljudski oder nuditi res iz-vanredn užitek so ogromni in zasluži ta predstava pač razprodano hišo. Po zanimanju sodeč, ki vlada med vsemi sloji za to vzorno predstavo, bo jutraj-šnji dan — časten dan Ljudskega odra!

Vstopnice se dobe v predprodaji v Kat. bukvarni, jutri v nedeljo pa od 4. ure popoldne naprej v Ljudskem Domu v I. nadstropju in od pol 7. ure dalje pri blagajni.

Ij Ženski oddelek S. K. S. Z. v Ljub-ljani uprizori v nedeljo, dne 17. sušca 1912 v veliki dvorani Ljudskega Doma dr. Krekovo krasno igro s petjem »Turški križ«. Prvo dejanje se vrši v Davči na Uršulinem domu; drugo: Podbrdom v turškem taboru; tretje: v Selcih na vasi; četrto: na Petrovem brdu. Začetek ob 6. uri zvečer. Blagaj-nica se odpre ob 5. uri popoldne. Vstop-nina: Sedeži I. in II. vrste 2 K., III. in IV. vrste 1 K. 50 v. od V. do VIII. vrste 1 K., od IX. do XI. vrste 80 v. Balkon 80 v. Galerija: I. vrsta 1 K., II. vrsta 80 v., od III. do V. vrste 60 v. Stojšče 30 v. Vstopnice se dobe v predprodaji pri odbornicah ter od torka, 12. marca, dalje vsak večer od 7. do 8. ure v dru-štveni sobi v Ljudskem domu, II. nad-stropje levo. K obilni udeležbi vabi vljudno odbor.

Ij Občni zbor Prometne zveze sku-pina Ljubljana. Člani Prometne zveze skupina Ljubljana se opozarjajo na iz-vanredni občni zbor, ki se vrši v nede-ljo, dne 10. sušca 1912, ob 6. uri zvečer v prostorih »Rokodelskega doma«. Ako ob določeni uri občni zbor ne bi bil sklepčen, se vrši isti in je pri vsakem številu udeležencev sklepčen pol ure pozneje.

Ij Društvo za otroško varstvo in mladinsko skrb v sodnem okraju Ljub-ljani vabi na svoj redni letošnji občni zbor, ki bo dne 27. marca t. l., popold-ne ob 6. uri v dvorani mestnega ma-gistrata v Ljubljani s tem-le dnevnim redom: 1. Poročilo odbora in računskih preglednikov. 2. Volitev dveh račun-skih preglednikov. 3. Slučajnosti. — Ako ta društveni zbor ne bi bil sklep-čen, vrši se uro pozneje drugi občni zbor, ki je sklepčen ob vsakem številu navzočih društvenikov.

Ij Zagrebški nadškof dr. Bauer v Ljubljani. V Ljubljano pride prihodnji teden zagrebški nadškof dr. Bauer po-slušat Sattnerjev oratorij »Vnebovzetje Device Marije«. V Ljubljano prideta tu-di nadškof goriški dr. Sedej in tržaški škof dr. Karlin.

Ij Musica sacra v stolnici. Jutri, tretjo postno nedeljo, se bo pri veliki sveti maši ob desetih izvajalo sledeče: Missa septima, zl. M. Haller, gradual »Exsurge Domine«, zl. Ant. Foerster, ofertorij »Justitiae Domini rectae«, zl. dr. Fr. Ks. Witt.

Ij Mestna elektrarna in občinstvo. V včerajšnji seji magistratnega gremija je ob-činski svetnik Dr. Zajec interpelliral žu-pana glede monopola mestne občine pri instalacijskih delih za električno razsvet-ljavo. Pri tem trpi obrt, trgovina in tudi občinstvo, ki je pri tem navezano na dra-ge cene in včasih še na nepopolno in čes-to počasno izvršitev. Želel je, naj župan prouči, ali bi ne dal v korist občinstvu izpre-meniti tozadevni statut mestne elektrarne. Občinski svetnik Štefe je poudarjal, da se čuje mnogo pritožb, da se velike do-bave pri mestni elektrarni ne razpišejo, ampak se dobava kar pod roko odda vedno enini firmi. Take dobave naj bi se razpisale! Župan je obljubil, da bo vse proučil in bo o izraženih željah poročal v prihodnji seji magistratnega gremija.

Ij Ureditev Gruberjeve ceste. V zad-nji seji občinskega sveta je obč. svetnik g. Ložar pri tem vprašanju opozarjal na stari Walkov projekt, ki bi Gruberjevo ce-sto najlepše uredil. Po sedanjem projektu, po katerem bi se cesta uredila, bi bila ce-sta na najožjem mestu široka samo pet metrov, kar bi bilo posebno po otvoritvi Belokranjske železnice za naraščajoči

promet premalenkostno. Svetnik Ložar je opozarjal na to, da bi cesta, ki bi po Walkovem projektu šla spodaj ob Gru-berjevem nabrežju, bila važna tudi za tujski promet, ker bi bilo to res nekaj kras-nega za mesto. Ob levi strani ceste bi se svet parceliral, ond bi nastale vile, pogled s te ceste na Golovec in Grad bi bil pre-krasen. Sedanji projekt proračunava 65.000 K stroškov, a pri vsakem projektu so stroški večji kot proračun in bodo tudi gotovo pri tem projektu. Z ozirom na to naj bi se morda vendarle mislilo na stari Walkov projekt. Svetnik Ložar je poudar-jal, da predno bo mestna občina prevzela po kolavdaciji Gruberjevega prekopa obrežje v svojo oskrb, kar bo slednjič le morala, bi bilo važno, da bi se poprej ta teren (škarpa) tako utrdila, da bi se nikdar več ne pogrezalo. V občinski seji je inženir Prelovšek poudarjal, da bi bilo treba samo za škarpo po Walkovem projektu 100.000 K, nakar je bil občinski svet mne-nja, da se opusti Walkov projekt. To je pravzaprav velika škoda za razvoj Ljub-ljane in že pri današnji komisiji se je poka-zalo, da se po proračun sedanjega projekta skoro gotovo prekoračil. Danes se je skle-nilo, da mora biti cesta na najožjem mestu široka 7 metrov. Svet se je plačeval danes 3, 4, 5, 10 K kvadratni meter. Morda bi bilo vendarle prav o tej važni stvari se ne-koliko bolj natančno posvetovati in morda stopiti v tej zadevi tudi v zvezo z drugimi faktorji: dež, odmorom itd. Nam se zdi, da bi bile besede obč. svetnika Ložarja vredne uvaževanja. Morda se dobi kak izhod, ki bi za Ljubljano najugodnejše rešil to pe-reče vprašanje in kar najbolj povzdignil ta lepi del našega mesta.

Ij Kaj je s stopnjicami v Gruberjev ka-nal? Občinski svetnik Likozar je tudi eden tistih liberalnih modrijanov, ki pobirajo tisto, kar drugi izprožijo. V zadnji seji občinskega sveta je Likozar predlagal stopnjice v Gruberjev prekop. V tej za-devi je bila že pred letom deputacija na-ših mož pri g. vladnem svetniku Laschanu in mestni posvetovalni svet je tudi že na predlog g. Rojine sklenil, da se te stop-njice napravijo. Krivda »pridnih« liberal-cev na magistratu je, da se ta sklep še ni izvršil. Likozar je torej le ponavljal to, kar bi liberalci na magistratu že davno morali izvršiti!

Ij Kaj je s hotelom »Tivoli«? Občina je morala še enkrat razpisati hotel Tivoli, ker se na prvi razpis pravzaprav ni ogla-sil noben ponudnik. Oglašal se je sicer gosp. restavrater Eder, a ponujal je na leto 3000 K pod pogojem, da velja najemščina za osem let. Sedaj je hotel še enkrat raz-pisan. Kakor se čuje, se sedaj poteguje za hotel pivovarna »Union«. Razume se, da bo občina ta nesrečni Hribarjev hotel od-dala v najem najugodnejšemu ponudniku.

Ij Nesreča s Predovičevimi konji. Včeraj je gospod Janko Predovič tako hitro vozil s svojimi konji skozi Selo, da je prišla pod konje 11letna deklica Helena Dodič. Deklici je zlomljena leva noga, a tudi sicer se je silno pre-strasila.

Ij Nev hotel v Ljubljani. G. Zidar svoje poslopje poleg Bavarskega dvora preuredi v hotel, poleg Bleiweisove ceste postavi podolgasto prtilično po-slopje za restavracijo, ki bo na eni stra-ni zvezana z dosedanjim poslopjem, na drugi strani pa z enonadstropnim po-slopjem.

Ij Kolavdacijo zgradbe obrtne šole izvrši občina v kratkem, a le pod pogo-jem, da ta kolavdacija nič ne vpliva na sporne točke, ki so med občino in pod-jetnikom Supančičem. Magistrat na-prosi deželni odbor, naj mu da za to zanimivo kolavdacijo na razpolago enega svojih inženirjev.

Ij Stavbinske vesti. Marijanišču je dovoljena zgradba novega čebelnjaka. — Poselniku Ivanu Stresenu se dovoli postaviti novo žično ograjo v Cerkveni ulici. — Rudolfu Gaierju, ključavničarju, se dovoli postaviti novo žično ograjo. — Josipu Černiču v Strelških uli-cah, se dovoli postaviti nova vrata pri prodajalnici. — Juriju Marenčetu se dovoli postaviti novo žično ograjo na Dolenjski cesti. — Ivanu Mohorčju na Dolenjski cesti se dovoli zgradbo kana-la do jarka južne železnice, a prepove se mu porabljati ta kanal za fekalije. — V Filipovem dvorcu v Stritarjevi ulici se dovoli zgradba betonsko želez-nih stropov.

Ij Jubilej g. J. Röggerja. Dne 7. t. m. je praznoval član Vincencijeve družbe g. Janez Rögger svoj 70letni rojstni dan v najožjem družinskem krogu. Po po-klicu trgovec je dal jubilarnt svoje moči in zmožnosti in službo krščanski usmi-ljenosti. Že od leta 1866, torej nad štiri desetletja, deluje na raznih poljih jav-nega življenja, kakor mestni ubožni oče in član zdravstvenega sveta. Ravno ti posli so ob času kolere in kozne epi-demije, kakor tudi o potresni dobi za-htevali veliko požrtvovanja. Znano je njegovo delovanje v kranjski Vincenci-jevi družbi, pri kateri je kot član že nad 30 let. Tudi potem kot predsednik

konference sv. Nikolaja in podpredsed-nik centralnega sveta Vincencijeveih konferenc za Kranjsko, kakor tudi kot svetovalec v predsedstvu karitativne državne zveze na Dunaju je deloval v pomoč revežev. Bog ga ohrani še mno-go let!

Ij Umrli so v Ljubljani: Jožefa Mi-lavec, pomožna usmiljenka, 23 let. — Marijana Zerovnik, delavka, 62 let. — Elizabeta Merzlak, opmožna usmiljen-ka, 23 let. — Ljudmila Pokorn, zaseb-nica, 28 let. — Matevž Medič, prosjak, 74 let. — Marija Hribar, gostačeva že-na, 78 let.

Ij Preizkušnja ljubljanskega policijskega psička. Ljubljancanom je znano, da je policijski kancelist g. Toplikar z velikim trudom že nekaj časa učil prijaznega psička policijskih vednosti. Počasi je šlo, pa šlo je vendar in te dni je psiček sijajno prestal maturo: Nekdo se je opravi-l v obleko barabe in se skril v klet pri Levu na Marije Terezije cesti, nato je »baraba« šel iz Levove kleti v Šiško, kjer se je skril v neki kleti na Celovski cesti, iz te kleti je »baraba« pobegnil dalje v Tivolski gozd. . . . Toplikarjev prebrisani policijski psiček je kmalu nato pričel iskati »zlo-činca«. Iz Levove kleti je psiček ubiral pot na Celovško cesto in res šel v klet, v kateri je bil prej dozdevni »zločinca« skrit, tu je psiček vse dobro ovohal — topot je pustil špeh pri miru — ter nato letel do nekega lesenega plota, preko katerega je prejel »zločinca« skočil. Psiček se je zaletel preko plota in letel v gozd, kjer je hitro izvohal »zločinca« ter ga prijel za hlače. Tako g. Toplikarjev psiček dela čast svo-jemu mojstru. Kakor čujemo, je vso vzgojo policijskega psička izvršil g. Toplikar iz svojih stroškov. Tako je menda samo v Ljubljani.

Ij Prije'a tatitica. Pred nekaj ča-som je stanovala pri neki s.ranki na Karlovski cesti Franciška Jesenšek ro-jena leta 1891. v Kompoljah in v Peče okraj Kamnik pristojna ter je v odsot-nosti stranke ukradla 10 K vredno pe-lerino in ročno torbico. Policija jo je danes izsledila v nekem hlevu in jo aretovala.

Ij Aretovan je bil 22letni Ivan Bu-kovina iz Kojškega Brda na Koroškem, ker ga tukajšnje c. kr. okrajno sodišče preganja v policijski tiralnici zaradi tatvine.

Ij Izgubil se je na poti iz šišenskega kolodvora v mesto zlat medaljon z dvema slikama. Pošten najditelj naj ga odda na policiji.

Društva.

— Prostovoljno gasilno društvo Rečica pri Bledu ima svoj drugi občni zbor v nedeljo, dne 17. marca, ob 4. uri popoldne v prostorih restavracije Man-gart na Rečici in se vabijo vsi prijate-lji gasilnega društva.

— Devicamarijapoljsko okrožje Or-lov ponovi narodno igro »Dimež« v ne-deljo, dne 10. t. m., ob pol štirih popold-ne z istim sporedom in istimi cenami. — K obilni udeležbi vabi odbor.

— Iz št. Vida nad Ljubljano. Blaž Potočnikova čitalnica priredi v nede-ljo, dne 10. marca 1912, v dvorani »Pri Cebav« dramo »Naša kri«. Igrokaz v štirih dejanjih. Spisal F. S. Finžgar. — Vstopnina: Sedeži I. vrste 1 K., II. vrste 60 h., stojšče 40 h. — Predprodaja vstopnic od sobote dne 9. marca dalje v trafiki »Pri Kautman« (gdč. Zakotnik). Blagajnica se odpre ob 3. uri popoldne. Začetek ob 4. uri. Konec ob 6. uri.

— Vič - Glince. Gospod Fr. Terse-glav nam je tudi letos ostal zvest, stal-len predavatelj. Vsak petek zvečer, ko mine postna pridiga, so povabljeni po izobrazbi hrepeneči župljani v Dom, kjer nam predavatelj podaja vedno za-nimivo snov. Včeraj je prav jasno opi-sal stanje katoliške cerkve v 18., 19. in sedanjem stoletju. Da se občinstvo res zanima za podučna predavanja, — priča vedno lepša in večja udeležba. — Jutri, t. j. 10. marca, ob 4. uri popoldne se bo v Društvene mdomu uprizorila žaloigra: »Izgubljeni sin«. Po tej igri bo nastopila šaljiva »Planšarica«. Spisal Silvijn Sardenko. K obilni ude-ležbi vabi odbor.

Po svetu.

Nadvojvodinja za katoliško časo-plisje. Nadvojvodinja Marija Jožefa je prevzela protektorat nad slavnostnim večerom, ki se vrši na korist katoliškega časopisja v nedeljo, dne 10. t. m. na Dunaju.

Koliko besed spregovori človek v življenju? Statistiki se danes za vse za-nima. Sedaj si je nekdo belil glavo, koliko besed človek spregovori v živ-ljenju. Če se pri svojem računu ni zmotil, tedaj spregovori tudi najbolj molčeč človek najmanj 25 milijonov besed do svojega 60. leta. Normalni ljudje spregovore dobro milijardo be-

sed v življenju. Klepetavci zmorejo skoraj še enkrat več. To je pa ta naš možak izračunal le za moške. Koliko besed pa spregovori ženska v svojem življenju, tega se pa ni zlotil računati, ker to je sploh nepreračunljivo.

Koliko tobaka se porabi po svetu? Statistika izkazuje, da med vsemi državami največ pokadijo Holandci. Tam odpade na glavo vsakega prebivalca nič manj kot 3400 gramov tobaka. Za Holandsko pride Severna Amerika z 2100 grami in Belgija z 1500 grami. — Najmanj se pokadi na Angleškem, Švici, Laškem, Španskem in Portugal-skem; tam odpade na posameznega človeka 1500 gramov.

Kmet — milijonar. V občini Temes-rekas na Ogrskem živi nek kmet, ki je kupil od grofa Miklosa posestvo, za katero je plačal 1.300.000 K. Denar je takoj v gotovini izplačal. Novi posest-nik, katerega sinovi so višji častniki pri huzarjih, še sedaj živi in dela kot priprost kmet in se tudi oblači v kmeč-ko nošo.

Kako je prišel polumesec v turške zastavo? Leta 336. pr. Kr. je oblegal makedonski kralj Filip Veliki mesto Bizanc, sedanji Carigrad. Atenci so po-slali Bizancu na pomoč svoje brodov-je. Filip je nehal mesto oblegati, da bi prevaril branitelje. Neke temne noči je res hotel nenadoma napasti mesto. Bil je že prav blizu oziroma, ko naenkrat po-sveti skozi oblake zadnji krajec, ki je braniteljem pokazal sovražnika. Bi-zantinci so vsled tega vzeli polumesec za znak svojega mesta. Rimljani so, ko so si osvojili Bizanc, imeli v svojih pe-čatih polumesec z eno zvezdo. Ko si je pa Mohamed osvojil Konstantinopol, je postavil polumesec v svojo zastavo.

Nasledki slabe žalo. V Lvovu je napravil pri gledališki skušnji deko-raf'er na nek nagrobni kamez nadpis: »Tukaj počiva Mihael Plukaszewsky.« Ta Plukaszewsky — zborni pevec — se je ob pogledu na ta nadpis grozno razburil. Med njim in dekoraterjem je prišlo do hudega prepira. Plukaszew-sky je hitel k ravnatelju, da se pritoži. V predsobi pa se naenkrat zgrudi mr-tev na tla. Vsled prevelike razburjeno-sti ga je zadela kap.

Smrt bogatega berača. Niso redki slučaji, da se izkaže, da je bil kak re-vež, ki je do svoje smrti beračil, bogat mož. O takem slučaju se poroča zopet iz Velikega Varadina. Tam je umrl krošnjar Karl Greska, ki je živel zelo revno. Često so mu dobri sosede no-sili na dom hrano. Ko je pa umrl, so našli v postelji skritih 50.000 K v de-narju in hranilnih knjižicah. Iz nekega pisma, ki ga je ostavil, se razvidi, da je imel poleg denarja še nad 100.000 K vredno premoženje. Ko je zbolel, je re-kel ženski, ki ga je s'regla, da nima denarja za zdravnika in zdravila. Gre-ska je bil kot mlad mož trgovec. Pri-šel je pa v konkurz in si takrat pridob-il denar.

Ženske policaji. Siam je edina de-žela, ki ima žensko policijo. Ta policija straži harem v Bangkoku. Za te poli-cajke so izbrane samo izredno grde ženske in take, ki so zaslovele po svoji — sitnosti.

Zdravnik, ki se je sam operiral. Iz New Yorka poročajo: Prvi zdravnik in kirurg mestne bolnišnice v San Fran-ciscu dr. Beltram Alden je pred dnevi poizkusil izvršiti sam na sebi operaci-jo slepega črevesa in bi jo dovršil, da mu je niso zabranili prijatelji. Dr. Al-den trdi, da je s tem poizkusom doka-zal da anaesthetija hrbtnega mozga, katere se je poslužil, nikakor ne otopi čute, in da se more spreten in hladno-krven kirurg sam operirati.

Najdebelejši ljudje. Eden najde-belejših ljudi na svetu je bil neki Sporn, ki je umrl v Warwillu na An-gleškem v 57. letu starosti. Tehtal je okoli 200 kilogramov. Širina njegova je znašala od enega ramena do drugega 1 meter 30 centimetrov, a njegove noge so bile strašno debele. Njegovi posli so nekoč stavili, da drže njegove hlače tri hekte žita, ko so pa začeli si-pati žito v hlače, da bi jih napolnili, niso zadostovali niti trije hektri. — Španski general Ciapin Vitellis pa je tehtal 240 kilogramov. Nekeč pa sta bo-lezen in dolga dieta tako oplahnili nje-gov trebuh, da mu je koža visela kot

Težka glava in glavobol, omotica in šumenje po ušesih so pojavi, ki se najčeste pojavljajo vsled težkoč pri pre-bavi. 1/2 kozarca naravne Franc Jožef-ove grenčice odstranjuje hitro in brez bo-lečin vzroke žledodnih nerednosti in pro-vzroči s tem izdaten odvod valovanja. »Franc Jožef-ova voda«, piše profesor pl. Buhl v Monakovem, »vpliva naglo in se povsod hvalno omenja kot pri-jetno okusna.«

predpasnik do kolen, tako da si jo je moral povezati okoli telesa. Toda najznamenitejši eksemplar, ki se je kdaj videl na svetu, je bil neki Hopkins v kneževini Wales. Ta je tehtal 297 kilogramov! Tega debeluharja so peljali nekoč v London na vozu, ki sta ga vlekla dva para volov. Nekoč v svoji domačiji je izgubil ravnotežje ter padel na neko svinjo, ki je ravno dojila prešičke. Uboga žival je obležala na zemlji popolnoma stlačena, a prešičke so našli pod njo tako stisnjene k zemlji, kakor sardele v škatlji. Naravno je, da si takrat ni mogel sam pomagati na noge. Treba je bilo 15 ljudi, da so ga dvignili. Ko je umrl, so skrojili iz njegove suknje 20 hlač in treba je bilo več parov močnih konj, da so prepeljali na pokopališče ogromno krsto.

Umestna odredba. Bosenska vlada je sklenila, prodajati v bodoče erarna zemljišča samo domačinom.

Številke velikega mesta. Državni komisar zdravstvenega urada v Albany, državi New-York, je objavil svoje poročilo za leto 1911. Iz številke poročila je razvidno, da je umrlo preteklo leto manj ljudi v državi New-York kakor leto prej, pa da se je zvišalo število rojstev in ženitb. V vsej državi je umrlo 2028 oseb manj nego leta 1910. Rojstev je bilo 76.288 več, ker se je narodilo v državi nič manj kakor 220.825 otrok. Porok je bilo 5000 več kakor preteklo leto.

Smrt v snegu. Iz Peterburga se brzojavlja, da je v bližini Kologriva v kostromski guberniji neko ženitovanjsko družbo na potu od poroke zasačil snežni vihar in jo zasul. Vseh 13 oseb je zmrznilo.

Pismo iz Pariza.

Dne 3. marca.

Katedrala Notre-Dame. Žrtev banditov. Danes je nedelja, toda Pariz je isti, kakor je bil včeraj. Ljudje tekajo kakor vedno kakor blazni semtertje, ulice so polne prometa, kakor ob delavnikih, trgovine so odprte, povsod šum in ropot, nikjer ni tihega blagodejnega miru, ki vlada drugod na dan božji. . . . Mimo pride sprevod. Spredej grede trije možakarji, ki se zabavajo, kakor bi bili v gostilni, odzadaj pa par zgornjih žensk. Uboga Francoska!

Vleče me v svetovnoznano katedralo Notre - Dame, da vidim, ali je vsaj nekaj ljudi v Parizu, ki še poznajo Boga. Cerkev je bila precej prazna. Prišel sem ravno k pridigi, kar mi je bilo posebno všeč, da navadam svoje uho na francoščino. Pridigar, blagi starček, je bil izvrsten govornik. Toliko sem razvozlal, da je govoril o praznovanju dneva božjega. Toda, Pariz je gluhi!

Popoldne me je privedla pot mimo katedrale. Začudil sem se, ko so ljudje kar trumoma drli v cerkev. Pred cerkvijo pa je ponujala cela gruča prodajalcev besedilo postne pridige, ki se je imela vršiti. Kričali so, kakor na kakem živinskem sejmu ter bili naravnost sitni. Cerkev je bila skoraj polna. Mnogim pa se je videlo, da so prišli bolj iz radovednosti, ker so se obnašali kakor v gledišču. Vse pa je pričakovalo nestrpno začetek pridige. Pridigar je bil naravnost izborni govornik, žal, da ga nisem mnogo razumel.

Katedrala Notre-Dame stoji sredi otoka na Seni ter naredi na opazovalca globok vtis. Začeli so jo zidati leta 1163. za papeža Aleksandra III. Zvonika sta impozantna, dasi še nista dogotovljena. Ravno tako impozantna je fasada iz XIII. stoletja s tremi glavnimi portali in veliko rozeto. Nad portali je galerija, kjer stoje sohe 28 francoskih kraljev. Katedrala ima pet ladij in 120 stebrov ter 37 kupolj. V zakladnici je med drugim plašč Napoleonov, ki ga je imel pri kronanju.

Najnovejša senzacija v Parizu je smrt nekega policijskega agenta, ki je padel kot žrtev svojega poklica. Hotel je ustaviti avtomobil, ki je vozil prehitro, toda v tem trenutku ga podere krogla na tla. Padel je kot žrtev banditov. Cel dogodek je imel predigro že mesca decembra, ko so, kakor se sumi, isti banditje v istem avtomobilu izvršili drzen napad. Včeraj je bil njegov pogreb. Bil je zastopan pri pogrebu predsednik republike, minister notranjih zadev, poslanska zbornica itd. Znamenit je bil govor policijskega prefekta Lépina, ki je grajal sedanji sistem, da se izpušča hudodelce iz humanitarnih ozirov in da bi se prihranili izdatki, na prosto, pri tem pa se izpostavlja vse prebivalstvo v nevarnost. Cenil je število banditov v Parizu na več tisočev ter tožil, da jim ne more do živca! Lepa perspektiva! Sicer pa si je vlada sama vzgojila svoje bandite! Ali ni ropala ona ravno tako! Da, to je galite, fraternite, liberte!

Telefonska in brzojavna poročila.

ZMAGA S. L. S.

Gorica, 9. marca. Pri občinskih volitvah v Oseku je zmagala lista S. L. S. v vseh razredih. Liberalci so bili gotovi zmage. Čast volilec!

AVDIJENCE PRI CESARJU.

Dunaj, 9. marca. Danes opoldne je cesar sprejel v enourni avdijski vojnega ministra pl. Auffenberga.

Dunaj, 9. marca. Cesar je sprejel cesarskega namestnika češkega, kneza Thuna, da mu poroča o spravnih pogajanjih na Češkem.

SEJA GOSPOSKE ZBORNICE.

Dunaj, 9. marca. Danes popoldne se vrši posebna seja gosposke zbornice, v kateri store novi člani obljubo.

ODLIKOVANJE.

Dunaj, 9. marca. Cesar je imenoval sekcijskega šefa v finančnem ministru barona Engela za tajnega svetnika.

FINANČNE TEŽKOČE OGRSKEGA DENARNEGA ZAVODA.

Budimpešta, 9. marca. Centralna kreditna banka ogrskih denarnih zavodov, ki je šele 4. avgusta l. l. svoj akcijski kapital zvišala od 10 na 20 milijonov kron, je prišla v velike stiske. Kljub temu ne misli likvidirati, ampak se je v svrhu sanacije obrnila na velike banke.

ODLIKOVANJE FML. SCHEMUA.

Dunaj, 9. marca. Šef generalnega štaba fml. Schemua je imenovan za cesarjevega tajnega svetnika.

ŠTRAJK SREDNJEŠOLCEV NA HRVAŠKEM.

Zagreb, 9. marca. Včeraj so štrajkali v Zagrebu višji razredi srednjih šol v ime solidarnosti z dijaštvom na Sušaku. Na vseučiliškem trgu je imelo shod 200 dijakov. Mimo je prišel bivši ban dr. Tomašić. Dijaki so demonstrirali proti Tomašiću. Nato so dijaki hoteli pred druge šolske zavode, pa jih policija ni pustila. Splošnega štrajka srednješolcev ne bo. Vlada grozi, da bo zaprla šole, ako bodo s štrajki dijaki politizirali.

Osijek, 9. marca. Ravnatelj gimnazije je pozval k sebi dijake in jim naročil, naj se pomirijo, sicer bodo oškodovani, ker vlada namerava zapreti šole.

LVOVSKA UNIVERZA V NEVARNOŠTI, DA SE PODERE.

Lvov, 9. marca. Včeraj je odpotovala na Dunaj deputacija vseučilišnega senata, da nujno opozori ministru na pospešitev gradnje novega poslopja za univerzo; dvorane v višjih nadstropjih so morali podpreti z bruni, da se ne zrušijo. Od vspeha deputacije je odvisno, ali razglase dijaki na univerzi splošno stavko.

LAŠKO - TURŠKA VOJSKA.

Rim, 9. marca. Tu se potrjuje vest, da je Anglija velevali dvakrat vprašala, ali se hočejo pridružiti akciji, da se Italijo pripravi do tega, da ne bo obstreljevala turških pristanišč v Aziji in Evropi, da pa so velevali odgovorile, da to ne gre, ker bi pomenilo nedopustno vmešavanje. Anglija je na to svoj predlog umaknila.

Carigrad, 9. marca. Vojno ministru poroča, da se je Turkom v noči od 5. na 6. t. m. posrečilo Lahom hrib Mergheb zopet iztrgati, a so se morali zopet umakniti, ker so Lahi dobili ojačenj.

Solun, 9. marca. Laško brodovje križari baje okoli rta Paniuri. Baje je ustavilo nekaj ribiških ladij.

Carigrad, 9. marca. Tu so merodajni krogi prepričani, da Lahi kmalu napadejo Dardanele. Turki vse pozicije utrjujejo. Ministrski svet je sklenil, da v slučaju napada izžene iz Carigrada vseh 12.000 Lahov.

Cairo, 9. marca. Duhovščina v Adani pridiguje pokolj ondi bivajočih Lahov in Armencev.

Tripolis, 9. marca. O pohodu laških askarov (zamorcev iz Eritreje) in konjenikov polka Lodi se poroča, da so jih 4. t. m. Turki in Arabci pri Birel-Turku obkolili in da bi se bilo askarom slabo godilo, ako bi jim ne bili nekateri bataljoni iz Ain-Zare na pomoč prišli. Bilo je veliko mrtvih in ranjenih na obeh straneh.

Tunis, 9. marca. Oblasti zapirajo Lahe, ki so oboroženi. Arabci so hoteli pred vladno rezidenco uprizoriti veliko demonstracijo proti Lahom. Po mestu patrolira vojaštvo, da zabrani klanje.

Rim, 9. marca. Poslaniki vseh neutralnih velesil bodo te dni v Rimu italijansko vlado prijateljsko vprašali, kakšne koncesije je v slučaju miru voljna dati Turčiji. Enak korak napravijo poslaniki v Carigradu pri Visoki porti.

STAVKA RUDARJEV NA ANGLEŠKEM.

London, 9. marca. Stavka rudarjev traja že osmi dan. Industrialni svet se je do četrtaka odgodil in je vzela zdaj pogajanja v roke zopet vlada, in sicer

posebič z rudarji in posebič z posestniki jam. Baje se zdaj že gre za določitev minimalnih plač v posameznih revirih. V ponedeljek se snidejo zastopniki rudarjev in posestnikov jam k skupnemu posvetovanju. Ministrski predsednik Asquith je izjavil, da upa na sporazum. V Londonu je zlasti kruh v ceni poskočil. Vseh drugih delavcev, ki so vsled štrajka rudarjev brez posla, je okoli 450.000.

Marseille, 9. marca. Vsled pomanjkanja premoga se je paroplovni promet s Tunisom ustavil.

Hamburg, 9. marca. Vsled pomanjkanja premoga se je omejila po mestu plinska razsvetljava.

Christiania, 9. marca. Dve največji norveški paroplovni družbi sta ustavili ves promet.

OJAČENJE RUSKEGA BRODOVJA.

Peterburg, 9. marca. Ministrstvo je predložilo dumi nov program za pomnožitev ruskega brodovja. Ministrstvo zahteva v ta namen 503 milijone rubljev.

JUŽNI POL ODKRIT.

Christiania, 9. marca. Vest, da je Amundsen južni tečaj odkril, je povzročila tu velikansko navdušenje. Vse mesto je v zastavah. Storting (parlament), vlada in geografska družba je Amundsenu poslala v Hobart brzojavne pozdrave. Nabira se narodni sklad, da se opremi ekspedicija na severni tečaj, ki naj bi jo vodil Amundsen.

London, 9. marca. Vest, da je angleški kapitan Scott tudi južni tečaj dosegel, ni verjetna.

London, 9. marca. »Daily Chronicle« bjavlja 8 predalov dolgo poročilo Amundsna, kako je dosegel južni tečaj. Amundsna ekspedicija je zgradila na tečaju hišico »Poolheim« in jo opremila z norveško zastavo iz ladje »Frame«.

NESREČA V CIRKUSU SIDOLI V DELNICAH.

Delnice, 9. marca. Vesti raznih listov, da bi se zgodila v Delnicah kaka nesreča v cirkusu Sidoli, niso resnične. Vest je izmišljena. V Delnicah ni nobenega cirkusa Sidoli.

VELIKA TATVINA.

Budimpešta, 9. marca. Neznani tatovi, o katerih manjka še vsaka sled, so pri juvelirju Wirthu pokradli za 80.000 K juvelov.

NEZGODA V GLEDIŠČU.

Norimberk, 9. marca. V tukajšnjem Apollo-gledišču je znani krotilec Henrikson nastopil s svojimi tigri. Kar eden izmed tigrov plane nanj in ga težko rani.

SMRTNA KOSA.

Draždani, 9. marca. Tu je umrl znani profesor fizike dr. Toepler.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Nekateri gg. dopisniki nam pošiljajo v petkih za sobotno številko notice o dogodkih, ki so se dogodili že pred tednom ali že prej. Prosimo, da se nam o vsakem dogodku poročilo takoj pošlje in da se uredništvu prepusti, kedaj poslano priobči. Prepozno poslane stvari izgube na aktualnosti.

Avtomobili za turne vožnje

Model 1912

LAURIN & KLEMENT

Sijajno ocenjeni.

LAURIN & KLEMENT deln. dr.

Mlada Boleslava.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306,2 m, sred. tlak 736,0 mm

Dna	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Palačina v 24 urah v mm
7	9. zveč.	731,7	5,7	sl. szah.	dež	
8	7. zjut.	730,9	4,5	sr. svzh.	dež	5,6
	2. pop.	730,9	7,1	sl. jvzh.	oblačno	
8	9. zveč.	732,9	5,4	sl. jug	jasno	
9	7. zjut.	734,7	-0,8	brezvetr.	jasno	1,9
	2. pop.	734,9	11,5	sl. jug		

Srednja predvčerajsna temp. 4,7°, norm. 2,2°. Srednja včerajsna temp. 5,7°, norm. 2,4°.

Tržne cene.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta, 9. marca 1912.

Pšenica za april 1912	11,75
Pšenica za oktober 1912	10,89
Rž za april 1912	10,24
Oves za april 1912	10,03
Oves za oktober 1912	9,13
Koruza za maj 1912	8,79
Koruza za julij 1912	8,70
Koruza za avgust 1912	8,40

IZJAVA.

Pri občinskih volitvah v Planini, dne 14. februarja t. l. smo bili podpisani izvoljeni v občinski odbor kot kandidati Slovenske Ljudske Stranke. Ker je pretekli teden neko iz Planine zapisal v »Narodu« neresnico, da ima liberalna stranka v novem občinskem odboru 10 pristašev, naša pa le 8, medtem, ko ima v resnici naša stranka 11 odbornikov, liberalna pa samo 7, je očitno, da nekatere izmed nas liberalci hočejo šteti za svoje. Zato s tem odločno izjavljamo, da smo vsi zvesti pristaši Slovenske Ljudske Stranke in taki tudi v prihodnje ostanemo. Prepovedujemo pa si, da bi nas liberalci snubili, bodisi v časopisju, bodisi v osebnem nadlegovanju.

Planina pri Rakeku, 27. februarja 1912.

Anton Jakopin, Martin Petrič, Janez Skvarča, Janez Klemenc, Franc Žigon, Janez Nemgar, Andrej Milavec, Jernej Benčan, Jože Kranjc, Franc Krmavnar, Anton Kušlan.

Bolnim na padavici

pomoč in zdravje po novem zdravljenju. Pomoči potrebnim daje pojasnila zdravniški ordinacijski zavod Budapešt, V. Grosse, Kronen-Gasse 18. 743

Priporočamo hitre

drože (presgerm)

iz drožarne Josipa Košmerl, Ljubljana, Frančiškanska ulica 8. Izborno blago! Točna postrežba. Zahtevajte drože v prid »Slovenske Straze«. 159

SUKNA

Is modno blago za gospode in gospe priporočamo izv. hiša Prakov Skorkovský in sin v Hampolu na Češkem.

Vzroki na zahtevo franco. Zelo zmerna cena. Na željo dam tukaj izgotoviti gospod. obleke.

CEFIRI

Borszeška

proovrsina namizna voda,

sredstvo proti angleški bolezni in slabokrvnosti. Neprekosljiva kot osveževalna in slast vzbujajoča pijača. Ta voda je zelo primerna za mešanje z vinom. Glavni zastopnik za Kranjsko: FRANC SCHANTEL, Ljubljana, Frančiškanska ulica. Skladišče v »I. ljubljanskem javnem skladišču Krisper-Tomažič družba I. z omejenim jamstvom. 3583

Zobna krema

KALODONT

Ustna voda

Nič ni boljšega

za hitro prireditev jako okusne goveje juhe kot

Zvezda s križcem **MAGGI-JEVE**

kocke za govejo juho

à 5 vinarjev.

MAGGI-JEVE kocke za govejo juho so čista, najboljša goveja juha v trdi obliki in vsebujejo tudi potrebno sol in dišave.

Prave samo z imenom MAGGI in varstveno znamko zvezdo s križcem. 737

Hiša,

na jako lepem kraju se proda iz proste roke. Pripravna za vsako obrt. Na željo se dobi tudi gozd in nekaj njiv. Več pove Anton Kokalj, Pungart št. 1, pošta Škofjaloka. 690

Lep vinograd

ki že rodi 10 polovnjakov vina, a je še nad 1000 m² rigoliti, v imenitni krasni legi, tik župne cerkve sv. Eme, p. Pristova, Stajer, se proda. Hiša zidana, z opeko krita, je sposobna za vanko obrt, zosebno za trgovino, katere ni blizu, ima dve sobi, kuhinjo, shrambo, 2 kleti, 1 hlev, njivo in vrt. Vse v dobrem stanju. Na posestvu je 2000 K intabuliranih. Cena 6000 K. Daljna kupnina po 4000 K se lahko plačuje na roke pod ugodnimi razmerami. Pojasnila daje Blaž Prah, posestnik pri Sv. Križu, p. Rogaska Slatina. 755

Želodčne bolezni se razvijejo v zelo nevarne, posebno, če se pri malih težavah v želodcu ničesar ne stori za zboljšanje. Proti takim naj bi vsak imel domače zdravilo. Izvrsno pomaga dr. Rosa balzam iz lekarne B. Fragner, c. kr. dvor. dobavitelja v Pragi, 203-III. Dobi se v vseh lekarnah. — Glej oglaš!

Krajnim šolskim svetom in šolskim vodstvom na znanje. »Katoliška Bukvarna« je založila številčne podobe za ponazorovanje števil. (Garnitura obsega 20 črnih kock z belimi in 10 belih s črnimi pikami.) Pri prestopu prve desetice je posebno paziti na to, da je učencem popolnoma jasno, koliko je vredna ednica in desetica! To se pa najlažje doseže z omenjenima učiloma.

Zbirka ljudskih iger. 18. in 19. snopič z igrami protialkoholne vsebine: »Dekla božja«, za ženske; »Pijavka«, »Rešitelj«, za moške uloge; krasna ljudska igra za ženske uloge: »Junaške Blejke«, »Skriven zaklad«, »Kmet in avtomat«, za moške uloge. Na ovitku je seznam prejšnjih zvezkov te zbirke, ki obsega bogati zaklad lahko uprizorljivih ljudskih iger. »Katoliška Bukvarna« v Ljubljani.

Zahvala.

Toplo zahvalo izrekamo za tolažbo, ki so nam jo pripravili o smrti našega ljubega očeta, ozir. soproga, gospoda

Franciška Wallanda posestnika v Lescah

sorodniki, sosede in prijatelji z obilno udeležbo pri cerkvenem opravilu in pogrebu. Posebno se zahvalimo preč. g. J. Novaku, č. kanoniku in dekanu za vodstvo pogreba, vlč. g. župniku J. Lovšinu za ljubezljivo oskrbo, vlč. g. župnikoma iz Leš in Begunj, kakor tudi čč. salezijancem na Rakovniku, ki so nam s svojimi molitvami ublažili bridko izgubo.

Lesce, dne 9. marca 1912.

Žalujoča družina Walland.

Zahvala.

povodom smrti našega nepozabnega očeta, gospoda

Jožefa Finžgar-ja

trgovca, častnega občana občine Mošnje — Brezje itd.,

izrekamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so nas in predragega pokojnika obiskovali, tolažili ter nam na katerikoli način izkazovali svoje sočutje, vsem darovalcem prekrasnih vencev, vrtilim, učiteljem goriških, pož. bramb. občinskemu odboru, g. nadučitelju in gđ. učiteljici, vrtilim g. pevcem za ganljive žalostinke, ter sploh vsem, ki so tako mnogobrojno spremlili najnika k večnemu počitku, našo najiskrenejšo zahvalo.

Bog povrni!

Brezje, 8. sušca 1912.

Žalujoči ostali.

Zahvala.

Za vsestransko izkazano srčno sočutje povodom prebitke izgube naše nad vse ljubljene sestrice gospodične

Tončke Koprivec

se tem potom najiskrenejše zahvalujemo. Predvsem prečastiti duhovščini gg. Avg. Sinkovcu, Iv. Mikužu, P. Zajcu, nunskega spiritualu gg. Iz. Nadrahu, Ivan Sedeju, kaplanu starošolskemu. Gospod. zdravnikom: Dr. A. Levičniku iz Ljubljane, Dr. V. Červinka iz Braslovca, Dr. Iv. Hubadu in Dr. S. Zakrajšku iz Škofje Loke. Katoliškemu izobraževalnemu društvu in Dekliski Marijini družbi, ker sta se udeležile pogreba z zastavo. Gosp. društvenikom pevcem za ganljive žalostinke, osobito g. pevovoju organistu Roman Kramaršiču. Dalje vsem sorodnikom, od blizu in od daleč došlim prijateljem in znancem, ki so spremlili pokojno k zadnjemu počitku. Slednjič naj sprejmejo našo zahvalo, vsi, ki so ranjko hodili tolažiti v boleznih, darovalci prekrasnih vencev, kakor tudi vsi, ki so izjavili pisмено svoje sočutje.

Hvala iskrena.

V Škofji Loki, dne 4. marca 1912.

Žalujoči ostali.

Kdor hoče svoji ženi, hčeri ali sorodnici ter znanci za god kaj res lepega, koristnega in trajnega podariti, naj kupi »Slovensko kuharico«, ki je tudi na zunan elegantno opremljena! — Cena vezani knjigi 6 kron.

Proda se posestvo

oddaljeno tri četrt ure od Ljubljane, obstoječe iz dobrih gospodarskih poslopij, 15 do 16 oralov zemljišča in sicer lepega sadnega vrta, 2 gozdov ter njivami in senožeti. Posstvo ima lepo skupno lego in je največja oddaljenost od hiše 15 minut. Na hiši je tudi koncesija za iztoč vina in piva čez ulico. Eventuelno se prodajo tudi posamezne parcele, oziroma hiša z gospodarskimi poslopiji. — Pojasnila daje: Ivan Zupancič, gostilničar na Martinovi cesti 15 v Ljubljani. 747

Proč z britvijo!

Zakonito zavarovano.

: Higienično brijenje: brez noža, brez aparata. — Treba samo namazati z milom, oprati in v 5 minutah je brijenje brezhibno opravljeno. Ranjenje izključeno. — Nikake bolezni. Ne peče vas, kot po britvi. — Naš izdelek »Messer weg« je z jamčeno neškodljiv, in ga stalno nadzoruje sodni kemik dr. G. Bischoff v Berlinu. Edini oblastveno preizkušen brivski izdelek. Velika škatlja za ca. 50-kratno rabo proti vpsolavi K 3-50 ali po povzetju (50 v. več). Kompletna garnitura potrebsčin K 1.

„Messer weg“-Vertrieb, Dunaj

II. Schöllerhofgasse 5 odd. L. 739

Številna zdrav. priznanja. 1000 priznanih pisem. V inozemstvu z velikim vspehom že 5 leta uvedeno.

Proda se hiša

sama ali pa z velikim vrtom vred. Mimo je napeljan vodovod. Več se poizve pri Andreju Jakopiču, Malavas 14, p. Ježica pri Ljubljani.

Gospodarska zveza v Ljubljani
ima v zalogi
belomesnatí kranjski

semenski krompir

Sprejema tudi naročila za semensko ajdo, oves, fižol, trave in vse vrste drugih semen. 751

Zaloga pristnih domačih vin.

Ceno se proda:

ugašeno prvovrstno uležano apno, tehtnice, vse vrste vrvi, zidna opeka itd.

Povpraša se vsak dan med 8—9. uro zjutraj in 12—2. uro popoldne pri

A. ŠVARA,

LJUBLJANA

Šolski drevored šte. 2. 752

Dobro vpeljana trgovina mešane stroke

na Dolenjskem, se takoj proda iz proste roke. Kje, pove uprava »Slovenca« pod »šte. 726«. 726

Hlapec

star 30 let, neoženjen, vaje vsakega kmečkega dela, išče primerne službe, najraje v župnišču. Naslov pove uprava.

V najem se da

gostilna in trgovina

v jako lepem kraju. Pismene ponudbe sprejema uprava lista pod »šte. 300«. 717

PRVA KRANJSKA MEDICINALNA DROGERIJA parfumerija, fotografična manufaktura itd.

Oblastveno koncesionirana pr daja strupov. Ustanovljena leta 1897.

ANTON KANČ

Ljubljana, Židovska ulica 1. 738

Kupci, pozor! Prodajajo se hiše,

lepi stavbeni prostori in razna zemljišča na Teharjih pri Celju, pol ure od Celja in sicer:

1. vila s parkom močno zidana v prav dobrem stanju, dvonadstropna, ima 15 sob, več shramb in kleti;
2. navadna hiša, enonadstropna z lepim vrtom za zelenjavo, ima 4 sobe in 6 različnih shramb;
3. konjski hlev, visok, obok na nosilce, poleg ena soba in ena shramba;
4. živinski hlev za 20 glav živine, strop na železne nosilce;
5. svinjski hlev, modern, poleg dva moderna kurnika z velikim vrtom za perutnino;
6. kozolec vezan, 5 oken (štantov) na vsaki strani, hrastovi stebri;
7. skedenj z gepelnom in še razne druge pritlikline.

Proda se tudi ves živi in mrtvi inventar. Razven poslopij je 32 oralov zemljišča, najlepše njive na Teharjih, krasni travniki in lepi gozdi. Poslopja in zemljišča leže ob okrajni cesti, v bližini velikih tovarn. Proda se vse skupaj ali pa na drobno. Kdor kupi kakšno posamezno poslopje, si lahko še prikupi zemljišča kolikor hoče.

Pripomni se še, da je na Teharjih najmanjši davek, ker je v teharski občini samo 17 odstotkov občinskih doklad. Kupci naj se oglasijo pri g. Josip Šušteriču, posestniku in gostilničarju na Teharjih, pošta in železniška postaja Štore ali pa pri g. Janez Koštomaju, posestniku v Čretu pri Teharjih.

Učenka in učenec,

poštenih starišev, se takoj sprejmeta v trgovino špecerijskega in manufakturnega blaga pri Fran Repič-u v Ajdovščini. 742

Spomladni kostumi

so v ogromni izbi in vseh najnovejših barvah, kroju in vzbujajočega diča po priznani nizkih cenah. Velika zaloga narejenih oblek za gospode in dečke ter konfekcija za dame in deklce 750

Angleško skladišče oblek
O. Bernatovič, LJUBLJANA,
Mestni trg 5.

Wörishofen na Bavarskem
Izborni uspehi!

Kneippsko kopališče
Celo leto odprto!

Slovcem se priporoča »ilirski dvorec« (Pension Pofisek) izvrstna higijenična kuhinja, snažne, dobro opremljene sobe, skrbna postrežba, električna razsvetljava. — Zmerne cene (od septembra do maja posebno znižane). — Edino slovensko podjetje v kraju! Podrobnosti daje lastnik Jakob Čebulj.

Zahtevajte »Nutrigen« zastonj!

Vsakemu, ki se sklicuje na ta list, pošljemo zastonj vzorec Nutrigena in zanimivo knjigo, v kateri so pojasnjena vsa glavna načela primerne prehranjevanja.

Nutrigen, ki se po pravici imenuje kralj hranil, združuje v sebi najdražje hranilne snovi, ki služijo za jačjenje organizma, kar spričujejo potrjene kemične preiskave. Dosedaj so se vsi, ki so rabili to hranilo, pohvalno izrazili o doseglem uspehu.

Dopisnica zadostuje, da dobite zastonj vzorec in knjigo. 723

Podjetje »Nutrigen«, Budapešta, Erzsébet-körút 16, pritličje 177.

Angleški ranglani

(površniki)

se dobijo od inventure v nekaj komadih

po neprimerno znižanih cenah

v modni trgovini

J. S. Benedikt

Ljubljana, Prešernova ulica

Vajenec za jermenarsko obrt

krepak, poštenih staršev, se sprejme takoj pri Mih. Jager, jermenarskem mojstru v Ljubljani, Poljanska cesta 9.

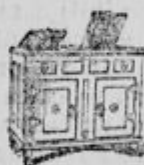
Pozor. Pozor.

Proda se

po zelo ugodnih cenah:

6 velikih vozov, pripravljenih za kmeto, špediterje, več velikih sodov, ki držijo do 53 hl, nekateri še skoraj novi. Salska (pumpa) in cevi za vinotrčce in druge. Se nova, velika kredenca in tramo z ogledalom. Nadalje še popolnoma novo kolo z znamko »Meteor« in čisto nove knjige: Leksikon (17 knjig), Weltall und Menschheit (5 knjig) in še več drugih stvari. — Natančnejša pojasnila in prodaja se v Spodnji Šiški šte. 77, v Šivančičevi hiši. 757

SIMON PRAPROTNIK

stavbni in pohištveni
mizar

Ljubljana, Jenkova ul. 7

priporoča svojim p. n. odjemalcem veliko zalogo vsakovrstnih

omar za led

v poljubnih velikostih za pivovarne, restavracije, delikatesne trgovine itd.

Cena najnižja, postrežba točna.

Ceniki se pošljejo na zahtevo zastonj in poštne prosto. 756

5. 1. majem t. l. se odda elegantno

STANOVANJE

4 sobe, kopalnica, obilna pritliklina v hiši šte. 2, Slovenski trg.

Poizve se lahko v odvetniški pisarni dr. Krisperja, istočasno. 746

Nemški kapital na jugu. Nedavno se je v Berlinu osnovalo društvo za industrialno izkoriščanje naravnih zakladov na jugu naše monarhije in na Balkanu. Sedež društva je v Berlinu in Zagrebu. Društvo v kratkem ustanovi veliko tovarno jute v Karlovcu in tovarno mavca za gnojenje v Gospiću.

Grozna smrt zrakoplovnega krmarja. Reklamni zrakoplov »Parseval VI.« je vsak večer krožil nad Berlinom, tako tudi 4. t. m. Ko so se hoteli vrniti na dvigališče, je nakrat odpovedal motor in zrakoplov je postal igrača močnega vetra. Ta je na nekem mestu zrakoplov pogнал k tlom in krmar Nobers je hitel, da oprasti in spusti vrv z mačkom, da bi varnejše pristali. Pri tem pa se je Nobers zapletel v vrv, ki se mu je ovila okrog vratu, ga potegnila za sabo ter vlekla preko gozda. Ko je zrakoplov končno obstal, so našli Nobersa zadavljenega. Zrakoplov je jako poškodovan, a drugim, ki so bili v gondoli, se ni nič zgodilo.

Vojvodinja kuhinjska dekla. V središču Madrida so te dni v navzočnosti kraljeve dvojice z velikimi slovesnostmi otvorili nov aristokratski hotel. Največja posebnost tega hotela pa je nedvomno ena izmed kuhinjskih dekel: vojvodinja Tereza Acosta iz vojvodske rodbine San Lucar. Tereza je hči znanega generala Acosta, ki je vse svoje premoženje zaigral in pustil družino v največji revščini. Terezi je bilo sedaj stradanja dovolj, postavila se je na lastne noge in ker se ni drugega pametnega naučila, s čimer bi si mogla služiti vsakdanji kruh, je šla služiti za kuhinjsko dekle v hotel, v katerega zahajajo njeni sorodniki in bivši prijatelji in znanci — španski grandii in njih družine. Klobuk dol!

Umetno proučevanje dragocenih kovin. Francoskemu kemiku Verleyu se je baje posrečilo najti način za proučevanje zlata, srebra in platina kemičnim potom. Znanstveniki se zelo zanimajo za stvar in je Verleyu na iznajdbi čestital Ramsays.

17 leten poglavar vlomilcev. Na Dunaju so prišli na sled vlomilski četi, ki je v zadnjem času izvršila 18 vlomov v trgovine in zasebna stanovanja in odnesla okroglo 4000 K. Vodil je čedno družbo 17 letni natakarc Franc Samek, ki je sam na svojo roko izvršil 11 vlomov. Izdalo ga je zapravljanje. Vse člane vlomilske družbe — 8 na število, med njimi dezerter Waniek od pešpolka Deutschmeister — so zaprli.

Slavnosten pogreb — noge. Bogatemu meščanu Williamu Nicholsonu v San Franciscu so nedavno odrezali nogo. Naročil je, da se odrezana noga shrani in ko je ozdravel, je šel na mestni urad in tam zahteval pogrebni list. »Za koga?« »Zame.« »Tu nimamo časa norce briti.« »Prosim, ne sicer zame celega, pač pa za del mene, t. j. za mojo nogo, ki so mi jo odrezali.« »To vendar...« »O pač, moja noga je vendar kos mene samega; kako pridem do tega, da se ta kos pokoplje bogveje, samo zato, ker ostalo telo še živi, a bo prejelislej zapadlo isti osodi in se bo istotako pokopalo. Jaz plačam za svojo rodbinsko grobnico in hočem v njej zbrati vse svoje kosti, čeprav ene nekoliko prej kot druge; te pravice mi vendar nihče ne more kratiti.« Uradnik je še vedno dvomil in izročil stvar višjim; ti so uvideli upravičenost Nicholsonovih razlogov in mu izdali pogrebni list. Nicholson je nato svoji nogi napravil lep pogreb in jo s svojimi prijatelji spremil na pokopališče; tu se je poslovil od nje s prijaznimi besedami in se ji zahvalil za njeno zvesto službo. Ali je hvaležni mož zaključil svoj govor z željo: Na skorajšnje svidenje! — viri ne povedo.

Dekleta na srednjih šolah v Avstriji. Tekoče šolsko leto je na srednjih šolah v Avstriji okroglo 60.000 učencev, med temi 15.000 deklet. Gimnazije obiskuje 3592, liceje 11.286 deklet.

Krizanteme kot zelenjava. V Libercu je vrtnar Maks Piersig v rotovski kleti pridelal pojedino — krizantem. Vse jedi so bile prirejene iz krizantem po navodilih Piersiga, ki bi tem cveticam rad odprl širšo

in praktičnejšo pot na trg, nego so jo imele doslej. Najbolj so ugajale močnate jedi s krizantemami, medtem ko so bile prikuhe — pripravljene kakor špinaca — nekam prepikantne. Zelene liste krizantem se mora napreje oprati in potem popariti, v vroči vodi se puste 10—15 minut; potem se denejo v drug krop in kuhajo 10 minut, nakar se zopet ocede in šele v tretji vodi se do mehkega skuha in potem pripravijo kakor špinaca. Za solato se porabijo cvetni lističi; za oči je taka solata imeniten, sladak užitek, za jezik pa bolj grenak — okus je podoben zelenemu radiču, ki je tako priljubljen v južnih deželah. Je pa tudi ravno tako zdrav, ker čisti kri. Porabo krizantem v kuhinji bodo nadalje preizkušali in se je ta naloga poverila liberški kuharski in gospodinjski šoli. Krizanteme kot zelenjava bi pozimi jako prav prišle.

Žalosten konec svobodne ljubezni. Zdravnik dr. Luis Philipp v Berlinu je imel intimno znanje z žensko, ki mu je vodila gospodinjsvo. Posledice niso izostale, a dr. Philipp jih je odstranil. Kmalu na to je ženska odšla iz njegove službe, pa se čez nekaj dni vrnila in zahtevala, da jo zdravnik poroči. Ta je zahtevo odbil, nakar je šla ženska na bližnjo policijsko stražnico in zdravnika ovadila. Ko je dr. Philipp to doznal, se je z morfijem zastrupil, ženska pa se je poizkusila zastrupiti s svetilnim plinom. Našli so jo nezavestno in jo prepeljali v bolnišnico; tu pa je iz III. nadstropja skočila na tla ne da bi našla zaželjeno smrt.

Moritz Jokayevo zapuščino je od pisateljeve vdove kupila ogrska vlada. Vdova dobi dosmrtno rento letnih 7200 kron. V zapuščini se nahaja oprava Jokayeve delavnice, njegova knjižnica in več dragocenih slik in zbirk.

Visoka ženska šola v Lipskem. V tekočem prvem semestru tega novodobnega ženskega izobraževalnega zavoda je bilo okroglo 900 slušateljic. Zavod ne nudi sicer kake temeljite strokovne izobrazbe, marveč le splošne pojme, vendar daje ženstvu, za katero so drugi učni zavodi iz kateregakoli vzroka zaprti, priliko izpopolnitve izobrazbe. To pa tembolj, ker so slušateljicam za praktično vadbo na razpolago: mestni dom za dojenčke, trije otroški vrtci, osem dekliških zavetišč in centrala za mladinsko oskrb; razven tega so jim odprte vse bogate knjižnice v mestu: vseučiliška, osrednja pedagoška, trgovinske zbornice, Petersova glasbena itd. Na šoli sta se uredila tudi dva znanstvena instituta: za vzgojeslovje in socialno vedo.

Mlade avstrijske domoljubke. V švicarskem dekleškem penzjonatu »Bon Rivage« v La Tour-de-Peilz je sedem avstrijskih gojenk, ki so v proslavo zadnjega godu cesarja Franca Jožefa I. priredile v zavodu, kar so mogle in potem cesarju pisale ter ga prosile naj jim v tujino pošlje vsaki svojo sliko z lastnoročnim podpisom. Avstro-ogrski konzulat v Genfu je nato dobil nalogo, da se natančno izvesti o deklekah. Informacije so bile najboljše in nato je došlo na zavod za mlade Avstrijske sedem cesarjevih slik z njegovim lastnoročnim podpisom.

426 3

POZOR!

Vljudno naznanjani slavnemu občinstvu, posebno pa tamburaškim in ostalim društvom, ki so dosedaj v tujini naročevala **tamburice** in druga glasbila, da naj se odslej obračajo edino na »Prvo kranjsko samolodelovalno« **tamburice** in drugih glasbil.

Ivana Pezića

Ljubljana, Florjanska ul. 24, kjer bodo dobila dobra in najcenejša glasbila in tamburice. Nadalje naznanja, da sprejema vsa popravila, v to stroko spadajoča dela in jih izdeluje natančno in najceneje. Za vsa popravila in nova glasbila jamčim eno leto. **Geniki zastoj!**

Bruselj in Buenos Aires 1910: 3 velike nagrade.

R. WOLF MAGDEBURG-BUCKAU

Podružnica na Dunaju: III. Am Heumarkt šte. 21.

Patentni vročeparni lokomobili

z brezventilnim preciznim upravljanjem. 3438
Originalno strojedelstvo Wolf 10—800 HP.
obratni stroji z najvišjo popolnostjo in dobičkom, za industrijo in poljedelstvo.

Dosedaj izdelanih nad 720.000 H.

Enega vajenca
sprejme takoj v pouk mizarski mojster
Anton Kregar, št. Vid pri Ljubljani.

?	T	?
T	U	P
?	P	?

Za otroške bolezni,
za katere je tako pogostem potrebno kisline imajočih sredstev, posebno opozarjajo zdravniki na

MATTONIJEV GIESSHÜBLER naravna alkalična kislina

ter je posebno pripravna zaradi svojega milega vpliva in jo toraj zapisujejo pri želodčni kislini škrofolnih, krvloah, otoku šlez itd., in ravno tako pri kateri sapnika in oslovem kašlju. (Dvornega svetnika Löschnerja onomografija o Giesshübl Sauerbrunn.

Izvirek: **Giesshübl Sauerbrunn,** želez. postaja, zdravilno kopališče pri Karlovi varhi
Prospekti zastoj in franko.

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih specerijskih prodajalnicah in trgovinah z jestvinami in vinom.

Zaloge pri Mihael Kastnerju, Peter Lassniku in Andrej Šarabonu, Ljubljana. 3997

„NUISOL“ 441
od Bergmann & Co., Tešín (Tetschen) ob Labi je in ostane, pozneje kot doslej nedosežen v svojem presenečenju naravnem pobarvanju las in brade. — Dobiva se v svetli, ružavi in črni barvi steklenica po K 2-50 v vseh lekarnah, drogerijah, parfumerijah in brivnicah.

Najstarejša domača tvrdka
juvelov, zlatnine, srebrnine
in
= raznih ur. =
Popravila in nova dela se izvršujejo v lastni delavnici.
Zahtevajte najnovejši cenik.
LUD. ČERNE
juvelir, trgovec z urami, zapriseženi sodni cenilec
Ljubljana, Wolfova ulica 3.
3558

Proda se posestvo
blizo Stare Loke

iz proste roke s celim zemljiščem. Redi se lahko 5—6 glav živine ter je jako z lepim mladim sadjem zasajeno. Natančneje se izve pri **Janezu Bergant** v Veštru šte. 4. pri Stari Loki pošta Škofja Loka. 561

Bolnim na padavici
pomoč in zdravje po novem zdravljenju. Pomoči potrebnim daje pojasnila **zdravniški ordinacijski zavod Budapest, V. Grosse, Kronen-Gasse 18.** 743

Austro-Americana
Trst — New York — Buenos Aires.
Za potnike v južno in severno Ameriko najcenejša in najpripravnější črta.

Potovanje po sredozemskem morju od 8.—22. maja t. l. z najhitrejšim in najboljšim brzoparnikom avstro-ogrske trgovinske mornarice »Cesar Franc Jožef I.«, kateri obišče na tem potovanju sledeča pristanišča: **Pulj, Dubrovnik, Korfu, Malta, Tunis, Ajaccio, Villefranche (Nizza, Monte Carlo), Taormina, Katakolon (Olympia), Kotor, Spiljet in Zader.**

Vozna cena s kabino in hrano od **310 K** naprej.

Članom »avstrijskega plovnega društva 10/0 popust.

Prijave prevzema kakor tudi pojasnila daje generalni zastopnik

Simon Kmetetz, Ljubljana
Kolodvorska ulica 26.

21

Proda se za 22.000 kron
lepo posestvo

obstoječe iz več njiv, sadovnika, zelenjaka, bukovega gozda, dveh travnikov, hiše z dobro ideočo trgovino, gostilno, kegljiščem, 32 m dolgim s salonom, hlevi, pekarijo in ledenico. Oddaljeno 5 minut od železniške postaje pri rudokopu. Naslov **„Resnost“, Krmel št. Janž,** pošto ležeče Dolenjsko. 656

Brzjavke: **Prometbanka Ljubljana.**

C. kr. priv.

Splošna prometna banka podružnica Ljubljana, prej J. C. Mayer

Centrala na Dunaju. — Ustanovljena 1864. — 29 podružnic. **Vogel Marijin trg — Sv. Petra cesta.** Delniški kapital in reserve 52.000.000 kron.

Preskrbovanje vseh bankovnih transakcij, n. pr.: Prevzemanje denarnih vlog na hranilne knjižice brez rentnega davka, kontovne knjige ter na konto-korent z vsakodnevnim vedno ugodnim obrestovanjem — Denar se lahko dviga vsak dan brez odpovedi. — Kupovanje in prodajanje vrednostnih papirjev strogo v okviru uradnih kurzniških poročil. — Shranjevanje in upravljanje (depoti) vrednostnih papirjev in posojila nanje. 3999

Ustmena in pismena pojasnila in nasveti o vseh v bančno stroko spadajočih transakcijah vsedkar brezplačno. Stanje dnarnih vlog na hranilne knjižice dne 29. svečana 1911. K 73.530.866.

Najkulantnejše izvrševanje **borznih naročil** na vseh tuzemskih in inozemskih mestih. — Izplačevanje kuponov in izžrebanje vrednostnih papirjev. — Kupovanje in prodajanje deviz, valut in tujih novcev. — Najmodernejši predalov samoshrambe (safes) za ognjevarno shranjevanje vrednostnih papirjev, listin, dragotin itd. pod lastnim zaklepom stranke. — Brezplačna revizija izžrebanih vrednostnih papirjev. — Promese za vsa žrebanja.

Zavod za tehnične in elektrotehnične naprave

Dunajska cesta št. 22

LJUBLJANA

nasproti kavarne 'Evropa'

konces. podjetje za električne naprave, napeljava električne luči in prenos moči, telefonske in brzojavne naprave. Dobava in montiranje motorjev na bencin in petrolin ter Diesel-ovih motorjev. V zalogi vedno v veliki izbiri: elektromotorji, ventilatorji, obročnice, žarnice, telefoni, vsakovrstni inštalacijski materiali, mazilna olja in masti, sesalke, svetilniki za elektriko in plin ter sploh vse tehn. potrebščine

Mehanična delavnica

sprejema vsakovrstna mehanična dela in popravila vsakovrstnih strojev. Dela se izvrše solidno, točno in po najnižjih cenah. Proračuni na zahtevo zastoj. Zavod za tehnične in elektrotehnične naprave. 748

40 klavirjev in harmonijev

dvornih tvrdk: Bösendorfer, Czapka, Heitzmann, Stelzhammer, Stingl in Hörngl

nudim slavnemu občinstvu na vpogled in izbiro. Ker sem izključno edini zastopnik na Kranjskem zgoraj omenjenih dvornih tvrdk, svarim vsakogar pred nakupom event. falzifikatov. Vsakdo kupi pri meni za najmanjše obroke (K 18.—) najboljši instrument.

Najcenejša izposojevalnica. — Točna postrežba. — Violine od 5 K naprej. — Vse glasbeno orodje in muzikalije v velikanski zalogi. — Uglasičenja in popravila vseh glasbil.

ALFONZ BREZNIK c. kr. izvedenec in učitelj 'Glasb. Mat.' Ljubljana, Kongresni trg št. 15.

557

F. L. Popper čevlji

za gospode in gospe so nogam najbolj priležni, lični in najboljše kakovosti

Naprodaj samo pri

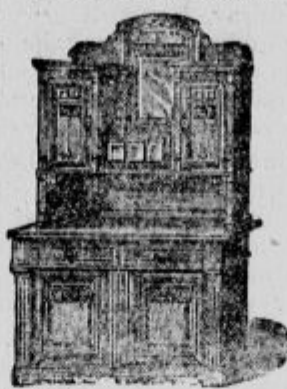
JULIJI ŠTOR, Ljubljana

Prešernova ulica šte. 5.

Goiserski čevlji za turiste, higijenični čevlji za otroke.

Izdelki solidni.

Zmerne cene.

♦ Zaloga pohištva in tapetniškega blaga ♦

Fr. Kapus, Ljubljana

Marije Terezije cesta št. 11.

Kolizej.

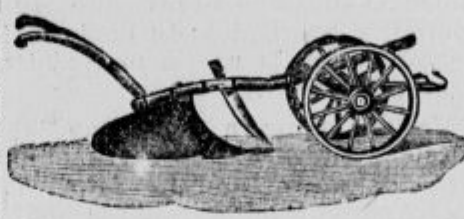
Velika izbira vsakovrstnega pohištva za spalne, jedilne in gosposke sobe. Divane, otomane, žimnice, modroce iz morske trave, zmednice na peresih, podobe, zrcala, otročje vozičke itd.

Sprejemajo se tudi opreme hotelov.

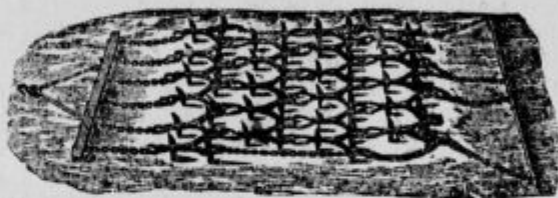
2924

Kdor potrebuje za spomlad

plug ali travniško brano

naj si ogleda veliko zalogo raznih plugov in sicer fino izdelane štajerske plugove za lahko, in močnejše za težko zemljo, dvojne hribovske plugove osipalnice, jeklene univerzalne plugove (Sackov sistem), vseh vrst travniških bran in sploh vseh strojev za poljedelstvo po nizki ceni pri

Karol Kavšeka nasledniki

Schneider & Verovšek

trgovina z železnino

Ljubljana, Dunajska cesta št. 16.

Zahtevajte brezplačni cenik.

349

ZENIT ASBESTNI ŠKRILJ NAJBOLJSI STREŠNIK

Zastopstvo za Kranjsko in Spodnje Štajersko:

14/1

Betonsko podjetje

Zajec & Horn, Ljubljana

Dunajska cesta št. 73.

Zastopnik za Kranj in okolico:
F. Dolenz v Kranju.

Zastopnik za Novo mesto in okolico:
Fr. Kastelic v Kandiji p. n.

MARIJA SATTNER

Ljubljana, Dunajska cesta 19, II. stop., II. nadstr. (Medljatova hiša).

se priporoča prečastiti duhovščini za

izdelovanje cerkvenih paramentov.

Izdeluje cele ornate, kazule v vseh liturgičnih barvah pluvijale, obhajilne burze, stole in vse za službo božjo potrebne stvari, priprosto in najfineje, kakor se glasi naročilo, v svilnatem in zlatem vezenju. — Izdeluje tudi

bandera in baldahine

ter izvršuje vsakovrstno cerkveno perilo iz pristnega platna. — Vporablja samo dobro blago, cene po mogočnosti nizke, zagotavlja trpežno, vestno delo in hitro postrežbo. — Prenovljenje starih paramentov tudi radovoljno prevzame.

13

Telefon šte. 16.

298

Telefon šte. 16.

Leta 1873. ustanovljena delniška družba

Kranjska stavbinska družba v Ljubljani

Stavbeno podjetništvo; pisarna za arhitekturo in stavbenotehniška dela; tesarstvo in mizarstvo s strojnim obratom za stavbena in fina dela; opekarne s strojnim obratom v Kosezah in na Viču; kamnolomi v Podpeči in v Opatiji. Priporoča se za stavbena dela vsake vrste.

Tržiške novice.

t **Trški vodovod** dela mnogo preglavic. Vode je v nabiralniku dovolj, primanjkuje je pa po hišah in javnih vodnjakih. Nekatere dneve je ni dosti, na večer pa zopet dobro teče. Umevno je, da so mnogi gospodarji nejevoljni in niso pripravljeni plačevati zahtevane vodarine. Na prošnjo županstva je poslal deželni odbor pretekli ponedeljek stavbnega svetnika Sbrizaja, ki si je v spremstvu občinskih odbornikov ogledal vodovod. Pravega vzroka se ni moglo najti; po mnenju nekaterih je počila cev, ki spušča vodo.

t **Nova podružnica c. kr. kmetijske šole** za Tržič in Lom se bo ustanovila v nedeljo, dne 10. t. m., ob 4. uri popoldne. Ustanovni zbor se bo vršil v prostorih društva sv. Jožefa. Na tem zborovanju bo volitev načelnika in štirih odbornikov. Podružnica obstoji že sicer od leta 1848, a je bila že desetletja brez odbora. Po izvolitvi odbora bo predaval gospod sadjarski nadzornik Humek iz Ljubljane o sadjarstvu.

t **Skioptično predavanje** o obergavskih igrah je imel minolo nedeljo g. profesor Sušnik iz Kranja. V nad uro trajajočem predavanju nam je kazal prekrasne slike iz trpljenja Gospodovega. — Jutri, 10. t. m., ima ob 7. uri zvečer g. profesor Komatar skioptično predavanje o mogočem francoskem kralju Napoleonu. Vstopnina navadna.

t **Umrl** je v torek g. Luigi Bortolotti, prokurist predilnice Gassner-Glanzmanna za pljučnico. Rojen je bil v Dignano v Istri leta 1855. Služboval je v tukajšnji predilnici nad 20 let, bil je drugi občinski svetovalec in vsled prijaznega vedenja priljubljen pri vseh strankah. Njegovi rodilni pa naše sožalje!

t **Društveno**. Predaval je v društvu sv. Jožefa v torek, 27. februarja, g. kaplan Čadež o preganjanju katoličanov na Ruskem, pretekli torek je pričel jako zanimiva predavanja gosp. kaplan Gole o jetiki. Prihodnji torek nadaljuje.

Književnost.

J. Trunk: »Amerika in Amerikanci«. Gospod J. Trunk je razposlal na razne naslove prvi zvezek knjige »Amerika in Amerikanci«, ki jo slo-

venska javnost že dolgo pogreša in pričakuje. Amerika! Kaj vsebuje za nas ta beseda! Minoli so dnevi, ko so drveli ljudje od vseh strani v zlato Kalifornijo, želeči in upajoči izkoptati si kje zakladov iz zlatih tal! Ali tok ljudi v nekaj tako bujno deželo ni prenehal, nasprotno, poglobil se je, izkopal si je strugo do naše domovine in od tu teče leto na leto potok slovenske krvi tja čez širno morje. Na stotisoče je Slovencev že tam, tisoči in tisoči se jim vsako leto pridružijo, iščeči primernega zaslužka, ki jim ga domovina ne more vselej in povsod ponuditi. Zanimanje za to Ameriko se vzbuja povsod, zato je tolike hvale vredno, da tudi našemu slovenskemu ljudstvu pove knjiga, kakšna je ta Amerika! Da se našemu ljudstvu opišeta življenje in delo v daljnji tujini, ne da se vabi ljudi iz domovine v temno tujo zemljo, marveč le z namenom, da se narod vobče pouči in da se zabeleži za zgodovino velezanimiv kulturni pojav naših dni. — G. J. Trunk je kot spreten potopisec znan. Na opetovanih obiskih v Ameriki je važnejše stvari videl sam in jih zamore iz očigleda opisovati.

Spis izide v samozaložbi in je videti na prvi pogled drag, ker je slovenska javnost vajena Mohorjeve in Matične knjige sprejemati po izredno nizki naročnini. A če Trunkovo delo primerjamo z novimi knjigami, ki jih izdajajo nemške tvrdke, bomo morali pripoznati, da cenejša ne more biti.

Knjiga je s podobami bogato okrašena! V nji zopet srečamo umetnika, ki je v »Desetem bratu« iznenadil slovensko javnost: gospoda Vavpotiča! Kako je lep slovenski mladi delavec, ki stoji knjigi na pročelju, kako so krasne in šegave razne vinjete in začetnice! Tu sedeči Yankee drži, mirno pušč svojo pipo, v krempljih zemelj. oblo; tam palopla zvezdnati prapor in grozi s strelo američanski orel; zopet v drugi začetnici vidimo sedeti lovca iz daljnega divjega zapada: puško je naslonil v stran ter riše in premišljuje načrte za bodočnost. Pred državo Maine pa se je postavil ljub dečko in razkazuje nam kraje po zemljevidu, kakor šolarček, ki si je nataknil očala odišlega učitelja ter gleda čez nje, ker skozi ne vidi nič! V naslednjih začetnicah vidiš tu kiparja umetnika, ki kleše Washingtona, tam s polnim parom vozeči ameriški vlak, potem zopet

fanta in dekletce v panorami, pozneje smejočega se mulatca; na strani 44. so se vznemeljili krilatci angelčki nad oblaki, ker jim je sky-scraper vzrastel previsoko itd. Poleg izvirnih umetniških risb je v zvezku lepo število klisejev, med temi so posebnega pomena podobe Slovencev: Rev. Blaznik kot novomašnik s tremi dekletci, društvo sv. Jožefa v Brooklynu, slovenski duhovniki v St. Pavlu, katoliška Jednota v Čikagu i. dr.

G. dr. Krek, ki je upogledal rukopis, je pisatelju dejal, da mu je knjiga iz srca pisana! Naj se naročniki ne preplašijo ker se v prvih zvezkih sistematično govori o raznih državah. Pisatelj mora najprej pripraviti tla, na katera potem zgradi nad vse zanimivo kulturno sliko o Slovencih v Ameriki.

Slovenski javnosti priporočamo to knjigo kar najtopleje! Naročuje se pri gospodu pisatelju J. Trunk, Perava, Beljak, ali pa po knjigarnah.

Razstava perutnine in kunccev v Ljubljani.

Razstava se vrši dne 30. in 31. marca ter 1. aprila v hotelu »Union«, kamor je poslani vse odboru naznanjene skupine, katerih je priglasihi nad 100. Pošljejo se pod naslovom »Perutninarstva razstava v Ljubljani, hotel Union«. Vsak naj na svoj kurnik zapiše ime, kraj in postajo, da ne bo zmešnjav in da se olajša delo odboru. Transportne stroške sem in nazaj plača odbor, zato ni treba plačati za železnico. Vsakdo naj priloži »Potrdilo« c. kr. kmetijske družbe priloži voznemu listu na železnični postaji, da imamo znižano ceno na železnici. Vse pošiljke po železnici morajo dospeti dne 29. marca v Ljubljano. Okoličani, ki pripeljejo na voze, morajo oddati živali v soboto zjutraj, t. j. 30. marca, najkasneje do 9. ure. Vsak naj skrbi kolikor mogoče za ličen kurnik, ki naj bo nastlan. Živali naj se prejšnji dan umijejo in očedijo. Snažnost je velike važnosti na razstavah. Kdor ima razstavljene živali na prodaj, naj pritrdi listek h kurniku z napisom »Na prodaj«. Vsakdo naj po možnosti priloži par jajec od razstavljenega plemena. Za krmo in krmljenje skrbi odbor. Ta razstava bo velikega pomena za razvoj perutninarstva in male živinoreje na Kranjskem. Agitirajte pridno za

mnogobrojni obisk pri znancih in ljubiteljih reje. Pošljite prav gotovo obljubljeni! Na svidenje na razstavi!

Gospodična

ki je z dobrim vspehom dovršila trgovski tečaj (na dekl. liceju) želi primerne službe. — Blag. ponudbe pod št. 617. na upravnistvo.

Odda se takoj

prodajalna

poleg živinskega sejmišča in mestne klavnice, spojena eventuel. z gostilniško obrtjo in žganjetočem. Naslov pove upravnistvo »Slovenca«. 709

Ni težko

odstraniti revmatičnih, protinskih boleznih in nevralgije, kajti preizkušeni zdravniško priporočeni

CONTRHEUMAN

besedni znak za (montolov saliciliziran) kostanjev izvleček

za hitro pomiritev in ozdravljenje, za splahnitev oteklin in zopetno pridobitev pregibnosti členkov in odstranitev utripanja učinkuje presenetljivo, zanesljivo za vribavanje, masažo ali obkladke. 1 pušica 1 krono.

Izdelovalnica in glavna zaloga v lekarni B. FRÄGNER-ja c. kr. dvornega dobavitelja, PRAGA III, št. 203.

Pri naprej plačilu K 1:50 se pošlje 1 pušica franke.

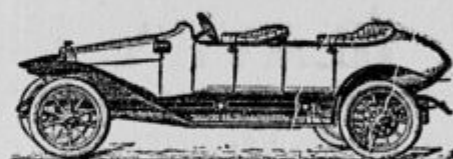
Poror na ime izdelka in izdelovalca!

ZALOGA V LEKARNAH.

V Ljubljani: Rih. Sušnik, Jos. Čizmač, dr. G. Piccoli. 3117

Naznanilo!

Cenjenim športnim krogom, kolesarjem, motoristom, imetnikom avtomobilov, podjetnikom motornih in strojnih obratov, si dovoljujem vljudno naznanjati, da smo ustanovili iz moje sedaj obstoječe tvrdke Karel Čamernik javno družbo, katero bomo vodili odslej pod imenom

Karel Čamernik & Ko.

LJUBLJANA. Dunajska cesta 9-12. LJUBLJANA.

Specijalna trgovina s kolesi, motorji, avtomobili in vsemi posameznimi deli. Avtomobilna garaža in mehanična delavnica.

V družbo je stopil gospod Oton Wolf, znani avstrijski avtomobilni dirkač, strokovni učitelj za avtomobilna vozila, dolgoletni prvi monter v oddelku za motorje in avtomobile pri tvrdki J. Puch, akcijska družba v Gradcu.

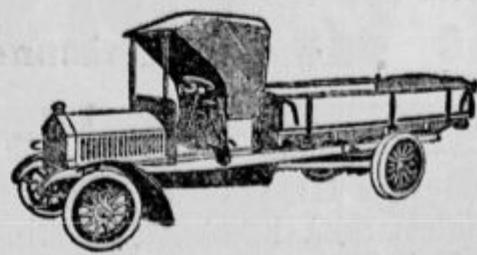
Družba bo razpolagala z vozili in blagom le prvovrstnih tovarn, z najboljšimi delavskimi močmi, tako, da ji bo mogoče vsa izročena dela izvršiti strogo solidno, ceno in odgovarjajoče vsem strokovnim predpisom.

Medtem, ko izrekam najtoplejšo zahvalo za dosedaj in v tako obilni meri izkazano zaupanje, prosim, da p. n. športni krogi to zaupanje preneso tudi na sedanjo tvrdko.

Beležimo

z odličnim spoštovanjem

Karel Čamernik & Ko.

Ustanovljeno v letu 1842.

Brata Eberl

Trgovina oljnatih barv, laka in firneža

Črkoslikarija

likarja, pohištvena in stavbena pleskarja

Ljubljana, Miklošičeva cesta
nasproti hotela Union
Telefon 154. Telefon 154.

Jantarjevi laki in laščilo za sobna tla. Marx-emajl za pode, zid, železo in drugo.

Firnež iz pristnega lanenega olja.

Olje za stroje, prašno olje, karbolinej, čopiče za vsako obrt. - Vse potrebščine za umetnike, slikarje i. t. d.

Oljnate barve, najboljše vrste fačadne barve, vremensko neizpremenljive (Kronsteinerja) barve, in raznovrstne vzorce za

Lake angleške za kočije, lake za pohištvo in druge predmete

Predmete in potrebščine za žgalno in briljantno slikanje.

sobne slikarje.

Delavnica za črkoslikarska, likarska in pleskarska dela
Igriška ulica 6, Gradišče.

 Najboljša češka tvrdka! Ceno posteljno perje!

1 kg sivega, dobro skubljenega 2 K; boljsega 2 K 40; prima polbelega 2 K 80; belega 4 K; belega puha 5 K 10; 1 kg izredno finega, snežno-belega, skubljenega 6 K 40, 8 K; 1 kg puha 6 K, 7 K; belega puha 10 K; najfinejši prsi puh 12 K. — Pri 5 kg se pošlje franko.

Dovršene postelje 495

iz zelo gostega rdečega, modrega belega ali rumenega nanking-blaga, 1 pernica 180 cm dolga, 120 cm široka z 2 blazinama, vsaka 80 cm dolga, 60 cm široka, napolnjena z novim, sivim, zelo trpežnim, puhastim posteljinim perjem 16 K; s polpuhom 20 K; s puhom 24 K; posamezne pernice 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; blazine 3 K, 3 K 50, 4 K; pernice 200 cm dolge, 140 cm široke, 13 K, 14 K 70, 17 K 80, 21 K; blazine 90 cm dolge, 70 cm široke 4 K 50, 5 K 20, 5 K 70, spodnje pernice iz močnega, pasastega gradla, 180 cm dolge, 116 cm široke, 12 K 80, 14 K 80. Pošilja proti povzetju od 12 K višje franko. Zamenjava dovoljena, za nepovoljno denar nazaj.

Genik zastoj in franko. S. BENISCH, v Dešenici štev. 813. Češko. Genik zastoj in franko.

M. DRENIK

Ljubljana, 889
Kongresni trg št. 7

Največja zaloga ženskih ročnih del
in pripadajoče potrebščine. — Vezanje na roko. — Tamburiranje. — Montiranje. — Plisiranje. — Predtiskarija. — Bogata zaloga telovadske obleke. — Naročila se izvršujejo točno in vestno.

SLOVENCİ, KJE KUPUJETE VINO?

Obrnite se do „Kmetke in gospodarske zadruge“ v Medoših, ker ona jamči za dobra črna, bela in rdeča vina svojih udov, prirejena po novem in starem sistemu. Cene zmerne po dogovoru. Pošta in postaja Portoroze, Isira.

517

Odbor.

Umetni zavod za cerkveno slikanje

J. HLAVKA

slikar cerkvenih podob
Praga Kral. Vinohrady
Puchmajerjeva ul. št. 68.

 Priporočamo prečistiti duhovščini poznate slike svetnikov, altarne slike, križeva pota, pasijonske slike itd. na platnu, cinkasti pločevini itd., umetniško izvršene po ugodni ceni.

Slike ali načrte pošiljam zastoj na ogled.
Dopisuje se slovensko.

3386 Najboljša priporočila.

Redka prilika! Radi nastalih rodbinskih razmer se iz proste roke proda izredno

lepo posestvo

Proda se lahko v treh delih, tudi vsak del zase. Vse je v prav dobrem stanju in najboljše oskrbovano. Leži sredi velikega industrijskega kraja oddaljeno 5 minut od železniške postaje. Sestoji pa posestvo iz naslednjih delov: mlin s pekarijo za beli in črni kruh. Mlin je na tri tečaje ob stalni vodi; v pekariji se proda vsak dan za 170 do 200 kron belega in črnega kruha. Za mlin je potrebno 15 do 20.000 kron kapitala. — Dalje gosilna, najboljše v kraju, s koncesijo vino-, pivo- in žganjetoča s prenočišči za tujce, ki se lahko razširi, ker je dovolj prostora na razpolago. Lepe kleti so pripravne tudi za zalogo piva. Zraven je veliko dvorišče in vrt. Potreben kapital 40.000 kron. — Lepa hiša s stanovanji, primerna za vsako obrt, še 7 let davka prosta. Kapitala je potreba 10.000 kron. Za vse plačilni pogoji zelo ugodni. Vprašanja naj se naslavljajo pod „A. Z. 602“ na upravo „Slovenca“.

602

Okusite pivo iz Češke delniške pivovarne v Čeških Budejovicah.

Je izborno, na plzenjski način varjeno.

3165 26

Zaloga v Ljubljani:
V. H. Rohrmann.

Zaloga: —

Postojna: Emil pl. Garzaroli;
Trnovo: Rudolf Valenčič;
Reka-Sušak: Ante Sablich;
Trst: Schmidt & Pelosi;
Pulj Lacko Križ.

Št. 4769.

Razpis.

661

Za zgradbo vodovoda v trgu Motnik, polit. okraj Kamnik, na 17.150-65 K proračunjena dela in dobave se bodo oddale potom javne ponudbene obravnave. Pismene, vsa dela zapopadajoče ponudbe z napovedjo enotnih cen proračuna naj se predložijo

do 23. marca t. l. ob 9. uri opoldne

podpisanemu deželnemu odboru.

Ponudbe, katere morajo biti kolkovane s kolkom za eno krono, doposliti je zapečatenih z napisom: „Ponudba za prevzete zgradbe vodovoda v trgu Motnik, polit. okraj Kamnik.“

Ponudbi mora biti dodana izrecna izjava, da pripozna ponudnik stavbne pogoje po vsej vsebini in da se jim brezpogojno ukloni.

Razventega je dodati kot vadij 5% stavbnih stroškov v gotovini ali pa v pupilarnovarnih vrednostnih papirjih po kurzni ceni. Ponudbi je priložiti seznam enotnih cen za vpeljavo hišnih vodovodov.

Deželni odbor si izrecno pridrži pravico, izbrati ponudnika ne glede na višino ponudbe cene, oziroma, če se mu vidi potrebno, razpisati novo ponudbeno razpravo.

Načrti, proračun in stavbni pogoji se dobe pri deželnem stavbnem uradu v navadnih uradnih urah za znesek 6 K.

Od deželnega odbora kranjskega

v Ljubljani, dne 28. februarja 1912.

I. kranjska mizar. zadruga v Št. Vidu nad Ljubljano

vpisana zadruga z omejenim jamstvom

740

nasproti železniške postaje Vižmarje, v lastni hiši.

Velika zaloga spalnih, jedilnih in salonskih oprav, vseh vrst in slogov od preprostih do najnovejših, po najnižjih cenah, brez konkurence! — Izdeluje vsa pohištvena in stavbena dela, oprave za hotele, sanatorije in druge javne zgradbe. Nadalje se priporoča prečistiti duhovščini za vsa cerkvena mirarska dela, kakor spovednice, cerkvene klopi itd., itd.

Zaloga v Št. Vidu nad Ljubljano.
Prodajalna v Ljubljani, Dunajska
cesta 18, hiša Kmetke posojilnice.

Mizarska delavnica s strojnim obratom na parno silo. Ceniki na razpolago. Proračuni in načrti brezplačno.

I. C. MAYER

329

Zaloga vseh vrst sukna, platna ter manufakturnega blaga.

Manufakturna trgovina

na debelo in drobno.
Ljubljana, Stritarjeva ul.

IZPELJAVA
vseh poslovnih transakcij. — Izdajanje čekov, nakaznic in KREDITNIH PISEM za vsa pravila in stranska mesta tu- in inozemstva.

C. KR. PRIVIL. BANČNA IN MENJALNIČNA DELNIŠKA DRUŽBA
Ako. kapital: 40.000.000 kron.
Rezervni zakladi: 17.000.000 kron.
Osrednja menjalnica:
„MERCUR“ DUNAJ I., WOLLZEILE 1.
Podružnice: Baden, Češka Kamnica, Češka Liza, Brno, Gablonz, N. Graslitz, Krakov, Litomerice, Moravski Zumburg, Mödling, Meran, Novi Jičin, Pízen, Praha, Liberec, Teplice-Senov, Dun. Novomesto, Gvitava.

NAKUP IN PRODAJA
vseh vrst rent, obligacij, državnih papirjev, akcij, prioritet, zastavnic, srečk i. t. d., i. t. d.
Zavarovanje proti izgubi pri znevanjih srečk in vredn. papirjev
Prospekte in cenike premij zastoj in franko.

Gospodarstvo.

Enodneven cepilni tečaj za vinogradnike priredi c. kr. vinarski nadzornik g. B. Skalický začetkom meseca aprila pri državni trtnici v Brslinu pri Novem mestu. Poučeval bode v novem cepilju in siljenju ameriških trt (ključev), s pomočjo katerega se da vinograd najhitreje in najceneje obnoviti. Zglasiti se je do 25. t. m. pri c. kr. vinarskem nadzorstvu v Kandiji pri Rudolfovem.

Obnovljenje vinogradov v šibeniškem okraju je leta 1911. napredovalo za 4 milijone 436,023 nanovo zasajenih trt.

Slovaška osrednja kmečka zveza se je nedavno ustanovila v Budimpešti. Na občnem zboru je bil navzoč tudi podpredsednik Zveze čeških zadrug Krojher. Zveza ima namen slovaškim kmetovalcem preskrbeti poljedelska orodja, stroje, umetni gnoj, semena itd., kar se bo vse nabavljalo na Češkem. Izvolil se je poseben odbor, ki bi skrbel za to, da se po vseh slovaških krajih osnujejo primerne krajevne organizacije. Za predsednika Zveze je bil izvoljen poslanec Pavel Blaho.

Rudninsko bogastvo Bosne. Sarajevski geolog Katzer je pri Mauzu na Dunaju izdal izvestje o bosenskih rudnikih. V rudnikih, v katerih se že dela (vareški in sanski kraj), se nahaja 22,3 milijona tonelate rude, nedotaknjeni rudninski zakladi pa se cenijo na 30—40 milijonov tonelat. To bogastvo je temvečjega pomena za Bosno, ker ima tudi dovolj vodnih sil za električne naprave rudninske industrije. Nesreča je le ta, da se bo tega bogastva najbrže večinoma polastil tujec.

ZA SMEH IN KRATEK ČAS!

Oh ti možel!

Leta in leta se je pritoževala vsem prijateljicam o svojem možu, končno pa je šla k župniku in mu tožila svoje trpljenje. Duhovnik je dolgo časa poslušal jezično ženico, naposled je pa dejal: »Ali ste že poizkusili, kako bi Vaš mož prenesel na glavi žareče oglje?« — »Še ne,« je bil srdit odgovor, »z vrolo vodo sem pa že poizkusila.«

Ljubeznjiva žena.

Šef in njegov pisar sta zamaknjena v svoje delo, ko zapoje telefonski zvonček. Pisar skoči k telefonu.

Šef: »Kdo kliče?«

Pisar: »Milostiva.«

Šef: »Kaj pa hoče?«

Pisar: »Ne vem. Slišal sem samo besedo lump.«

Šef: »Pojdite ven; zdi se mi, da hoče moja žena z menoj govoriti.«

Temeljitosti je treba.

Iz predavanja profesorja Lobode na kmetijski šoli.

... Da ste gnojila študirali, to že verjamem, ampak samo površno. Gnojila pa so stvar, v katero se je treba zariti in jo dobro prebaviti.«

Dober odgovor.

Zanček prinese iz šole slabo izpričevalo. Oče ga prebere, vzame palico v roko ter vpraša:

»No, Zanček, kaj hočem sedaj s palico?«

Zanček: »Pojdite se z njo izprehajati!«

Važno vprašanje.

Stanko nadleguje mamo neprenehoma z vprašanji: »Veš kaj, Stanko,« mu reče nekoč mati, »ni me treba vprašati za vsako malenkost, le če imaš kaj važnega, me vprašaj!«

Stanko si to dobro zapomni in reče mami: »Ti, mama, povej mi, kako daleč more mačka pljuniti?«

Tolažba.

Oče (pride s potovanja): »Jurče, za kaj se pa jokaš?«

Jurče: »Mama me je natepla.«

Oče: »Le potolaži se, zanaprej te bom tepel jaz!«

Prepovedano.

A.: »Kakor sem slišal, si zopet tri dni sedel. Zakaj pa?«

B.: »Z glavo sem zmajal.«

A.: »Saj to vendar ni prepovedano.«

B.: »Toda glava ni bila moja.«

Kdaj.

Gospod: »Tamle cvete tobak.«

Gospa: »Zanimivo! Kdaj bodo pa cigare zrele?«

KNJIGOTRŽTVO.

Novi cestni zakon za Kranjsko s slovensko-nemškimi besedilom je izšel ravno kar v zalogi »Katoliške Bukvarne« v Ljubljani. Cena K 1'20. — Županstva, cestni odbori in drugi interesirani krogi si bodo knjižico omislili.

Molitev novega brevija olajša najbolj direktorij za leto 1912. pod naslovom »Ordo divini officii«. Ta knjižica odpomore zamudnemu iskanju in izključuje vsaki dvom glede predpisanih molitev. Dobi se v »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani za ceno 1 K 10 vin.

SREČKE

v korist Sloven. Straži

Glavni dobiček TURŠKIH SREČK pri zrebanju dne 1. aprila 400.000 frankov; Vsaka srečka mora biti izžrebana, najmanjši dobiček znaša 230 K. Turške srečke na mesečne obroke po 4 K 75 vin., še tri druge dobre srečke zraven z glavnimi dobitki skupaj čez 2 milijona K vsako leto na mesečne obroke po 6 K 25 vin. Pojasnila daje in naročila sprejema g. Valentin Urbančič, Ljubljana, Kongresni trg 19. 396

Mihael Kastner,

Ljubljana, kongresni trg šte. 10

najcenejši izvor za:

špecerijsko blago, jedilno in živinsko sol, petrolej, (tudi v izvornih pločevinastih vrčih) obdavčen in neobdavčen bencin (za motorje in avtomobile) gasolin, ligroin (za razsvetljavo) gonilno olje za diesel-ove motorje.

Vse vrste strojnega olja, parafina.

Ose mineralne vode in vreleške izdelke vedno sveže v zalogi. 133

Višjega štabnega zdravnika in fizika dr. Schmida znamenito

olje za sluh

odstrani hitro in temeljito nastalo gluhost, tečenje iz ušes, šumenje po ušesih in naglušnost, tudi ako je že zastarano. Steklenica stane 4 K z navodilom o uporabi. Dobiva se samo v lekarni pri »Črnom Orlu« na Novem trgu, Celovec. 494

Išče se izvežban, tudi strojepisja zmožen

solicitater

za odvetniško pisarno na deželi. Poizve se pri upravi »Slovenca«. 728

Jako ugoden nakup!

Lepo posestvo s veliko, prostorno hišo, kjer je bila dolgo let trgovina in gostilna, obširno gospodarsko poslopje, s veliko vinsko kletjo, dva velika domača vrta, 6 orolov prvovrstnega zemljišča, blizu postaje Poljane, Spodnje Stajerske, je pod zgodnjimi Potrebne gotovine kupnina pogojni takoj naprodaj. 6—8000 K, drugo lahko ostane vključeno v hranilnici. Naslov pri upravnistvu lista pod šte. 708. 708

Milijoni abijo zoper **Kaseli** hrupavost, katar in zaslišenje, krčni in olovski kaseli slastne

Kaiserjeve prsne karamele s tremi jolkami, 6050 notarsko poverjenih izpričeval od zdravnikov in zasebnikov z jamčujo gotov uspeh. Izredno prijetni in slastni bonboni. 2099

Zavoj 20 in 40 vinarjev. Ovojček 60 vinarjev.

Prodajajo jih v Ljubljani (lekarne): Ubald pl. Trnkoczy, Richard Sušnik, Dr. G. Piccoli, Dužela lekarna, Mr. Ph. And. Bohinc, Mr. Ph. Jos. Glazmar, Ant. Kane, drogerija; B. Cvančara drogerija, Adria. — Lekarna na deželi: Daniel Pirc, Idrija, J. Bergmann, Novomesto, C. Andrijašič, Novo Mesto, Jur. Hus, Vipava, Milan Waucha, Matlika, A. Roblek, Radovljica, Hinko Brilli, Litija, Karel Savnik, Lekarna pri Sv. Trojici, Kranj, Fr. Baccarich, Postojna, Jos. Močnik, Kamnik, E. Burdych, Skofja Loka, Mr. H. Roblek, Trzin, Ph. Mr. E. Koželj, Jesenice, V. Arko, trgovce, Senožeče, Jos. Radoli, drogerija, Litija, J. Kandušar, trgovce, Menges.

Pozor! Pozor! Drože — Presgerm.

Uljudno naznanjam vsem pekovskim mojstvom in trgovcem, da sem povečal svojo znano tovarno za drože in isto s parnim strojem uredil, ter mi je zato mogoče postreči brez konkurence po najnižjih cenah in z najboljšim blagom.

Cene po dogovoru, večja naročila imajo še za celo leto popust. — Naročila od 4 kg pošiljam franco. Pričakuje cenjenih naročil, beležim iz odličnim spoštovanjem 3641

Maks Zaloker (Prva Ljublj. tovarna drož v lastni hiši Ročna ul. št. 5 in Kladozna ul. št. 17.

Priporočamo našo zalogo najboljših belih in črnih

dalmatinskih vin

na debelo in v steklenicah

Posebno priporočamo za slabokrvne in prebolele dalmatinsko vino »PLAVAC«

3 steklenice 5 kg 4 K franco. Steklenica od 20 l naprej 1 a 80 h.

Od 56 l naprej znaten popust. Naše sode zaračunamo do povratka.

Razpošiljalna tvrdka dalmatinskih vin

Celje, Bogen ulica 3. 500

KUHARICO

izurjeno v vseh gospodinskih poslih išče župnišče v Istri. Nastop takoj. — Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »šte. 706«. 706

Dekle išče službe

k mali družini, najrajši v Ljubljani, pripravno za vsako delo, stara 27 let. Ponudbe sprejema uprava lista pod »šte. 200«. 698

Sprejme se učenec

iz poštene hiše pod jako ugodnimi pogoji za pekovsko obrt pri Ivanu Švigeljnu posestniku v Borovnici. 712

V dobro, trajno službo iščem

boljšo kuharico

Ponudbe na upravnistvo »Slovenca« pod »šte. 63«. 722

Ivan Buggenig, sodarski mojster, Ljubljana Cesta na Rudolfovo železnico šte. 5. Priporoča svojo veliko zalogo vsakovrstnih

sodov.

Prevzema tudi vsa v njegovo stroko spadajoča dela po najnižjih cenah.

Solidno delo. 3412 Točna postrežba.

Proda se lepa, 10 minut od Ljubljane, oddaljena

pritlična hiša

nova pred 3 leti. V njej se nahajata 2 lepi sobi, kuhinja in shramba. Pri hiši se tudi nahaja lep ograjen vrt in vodnjak z dobro pitno vodo. Naslov se izve v upravnistvu. 673 (4)

Lepa, prostrana

meblovana mesečna soba

s posebnim vvhodom se takoj odda. Vila

Stara pravda št. 5. 686

Skoro en milijon

Remington pisalnih strojev je v rabi! 583

Nobenega izdelka se ni toliko prodalo!

Remington pisalni stroji:

Normalni modeli

Modeli stabilizatorjem

Modeli za računanje

Speciálni modeli

Nedosežni po vrednosti in kakovosti!

Glogowski & Co.

c. in kr. dvorni dobavitelji

GRADEC, JOANNEUMRING ŠT. 3.

Telefon št. 384. Telefon št. 384.

Mizarski pomočniki

za stavbeni in pohištveni del se takoj sprejme pri veliki tvrdki na Tirolskem. —

Slovenski delovodja. Ponudbe se pošlje pod: 570

Bau u. Einrichtung G. m. b. H., Lana bei Meran.

Trgovina

z raznim blagom

na prometnem kraju v Ljubljani se pod ugodnimi pogoji takoj proda z vso zalogo. Naslov pove uprava

»Slovenca« pod »šte. 635«. 542

Proda se radi preselitve

enonadstropna hiša

v sredini trga na Gorenjskem, 1/4 ure od železnice, z vrtom, gosp. poslopjem ter nekaj polja. Ponudbe pod

»11.633 M«

559 na upravnistvo lista.

Zlatica.

Cvetlico pomeni beseda. Iščem tem potom čedno, inteligentno in premožno družico iz dobre in ugledne rodbine.

Reelni posredovalec ni izključen.

Dopis s prilogo fotografije naj se pošlje na pisarno 547

Rudolf Mosse Wien I

pod strogo diskrekcijo št. 1872 — W. H. 5238.

Naprodaj je

čisto nova hiša

v Novem Vodmatu, poleg katere se bo zidala letos nova šola. Pogoji zelo ugodni. Natančneje se poizve pri lastniku J. Oražem, Selo. 662

Sprejme se od dobrih starišev, priden

deček

Avguštin Primožič, stavbeni in pohištveni mizar in pogrebno podjetje v Trzinu, Gorenjsko. 666

Kupim hišo v Ljubljani!

od Sv. Jakoba trga do Vodnikovega trga, ki bi bila pripravna za manufakturno trgovino. Cena od 40—50.000 K. Prevzame se tudi z blagom vred. — Tudi na deželi na Dolenjskem v večjem kraju se kupi hiša za 30—40.00 K, ki bi bila pripravna za trgovino, tudi s trgovino. Natančna pojasn. prosi

Anton Ožura, trgovec, Deva Sedmograško

Krojaškega pomočnika

bolj priletnega, sposobnega za vsako delo, sprejme Jakob Mikolič, krojaški mojster, Novo mesto, Dolenjsko. 546

Za prodajo

poljedelskih strojev in orodja, mlekarn. centrifug in motorjev se iščejo agentje. Ponud. izurjeni, solidni be pod »Stroj 60899« na anončno pisarno HEINRICH SCHALER, Dunaj I., Wollzeile 11. 542

Perje za postelje in puh

3317 priporoča po najnižjih cenah 52—1

F. HITI pred Skofijo 20.

Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Izurjena šivilja

se priporoča cenjenim damam 656

Leopoldina Klopčar, Poljanska cesta 6/I.

Zlate svetlinje: Berlin, Pariz, Rim itd.

Najbolj. kosm. zobo-čistil. sred. stvo

Seydlin

Izdelovatelj O. Seydl

Ljubljana, Stritarjeva ulica 7

Vila naprodaj!

Radi odpotovanja se proda nova, z modernim komfortom opremljena hiša. Miren kraj, solčna lega, električna razsvetljava, 10 sob, 2 kopeli, 2 sobi za služkinje, velike kleti in druge pritlikline. Vrt pri hiši (okrog 600 m²) je deloma nasajen s sadjem, trtami i. dr. deloma prirejen za senco in šetanje; na vrtu ličen gloričet. Ponudbe sprejemajo se: Ulica Stare pravde šte. 5, I. nadstropje. 542

Nizke cene!

Novosti sukna za moške in modnega blaga za damske obleke!

Zahtevajte vzorce!

LENASI & GERKMAN

Ljubljana,
Stritarjeva ulica 4.

Vzorec zavrtovan.

Dober prodajalec

za mokarsko obrt, v lepem kraju na deželi, se išče. Prednost imajo zakonski brez otrok. Stanovanje prosto, drugi pogoji po dogovoru. — Naslov pove uprava lista. 719

Mehka drva za kurjavo

na kub. meter, radi pomanjkanja prostora po jako znižani ceni. Odjemalci velikih množin popust. V. Scagnetti, parna žaga, Cesta na Rudolfovo železnico 16 (za drž. kolodvorom). 222

„Andropogon“

je najboljša, vsa pričakovanja prekoračuje sredstvo za rast las, katero ni nikoli sleparstvo ampak skopi leta z nenavadnimi uspehi, izkušena in zaupanja vredna, ki za brani izpadanje las in odstrani prahanje. — Znečino je, da se pri pravilni rabi že čez 4 do 5 tednov opazi močna rast las, kakor tudi brade in imajo novo zrasli lasje pri osivelih zopet svojo nekdanjo naravno barvo. — Mnogoštevilna priznanja. — Cena steklenice 3 krone. — Dobi se v vseh mestih in večjih krajih dežele

Preprodajalci popust.

Glavna zaloga in razpošiljatev pri g. Vaso Petričiča nasl. v Ljubljani.

V zalogi imajo tudi gg: U. pl. Trnkoczy in A. Kanc v Ljubljani, ekarna pri zlatem jeleni in Ant. Adamič v Kranju, lekarna „pri angelju“ v Novem mestu in Ivan Omerca v Zagorju ob Savi

G. F. Jurásek
prvi in edini slov. vglasevalec in trgovec glasovirjev

v Ljubljani, Poljanska cesta 13
Glasovirje, planine in harmonije
Iz prvovrstnih dvornih in komornih trvdik imam v lastni zalogi, bogato izbiro po solidnih cenah. Jamčim pismeno 10 let!

Stare glasovirje imam vedno v zalogi!
Vglasevanje
vseh sistemov glasovirjev in harmonijev, ter vsa popravila izvršujem precizno in ceno. Stare glasovirje ugodno zamenjam. GLASBENI MATICI in drugim slovenskim zavodom vglasuje glasovirje izključno le koncesionirana tordka G. F. Jurásek.

Zaščitna znamka „Sidro“

Liniment. Capsici comp.,
Nadomestek za Sidro-Pain-Expeller

je splošno priznana kot izvrstno bol blažujoče in odvodno mazilo pri prehlajenju; ceno 80 vin. K 140 in K 2—, se dobiva v vseh lekarnah.

Pri nakupovanju tega povsod priljubljenega domačega sredstva, naj se jasnje lo. orig. steklenice v skatljah z našo značilno znamko „Sidro“ potem se je gotovo prejel orig. izdelek

Dr. Rihterjeva lekarna pri „zlatem levu“ v Pragi
Elizabetna cesta št. 5. nova. 2935

Kranjska deželna banka v Ljubljani

v deželnem dvorcu
vhod v Gosposki ulici 2.

Obreštuje hranilne vloge po **4 1/4 %**
brez vsakega odbitka. Obresti se pripisujejo glavnici polletno. Vloge v tekočem, giro-računu in na plačilniške liste po najugodnejših pogojih.

Daje komunalna posojila občinam, okrajnim in šolskim odborom ter zdravstvenim zastopom v **4 1/2 %** komunalnih zadolžnicah.

Hipotekarna posojila v zastavnih listih po **4 1/2 %**

Eskomptuje menice denarnih zavodov in daje lombardna posojila. Prodaja lastne pupilarno-varne komunalne zadolžnice in zastavne liste.

Banka je pupilarno varen zavod, ter jamči zanjo dežela Kranjska. Uradne ure za sranke usak delavnik od pol 9. ure dopoldne do 1. ure popoldne.

Izdaja konzorcij „Slovenca“.

Tisk: »Katoliške Tiskarne«.

Odgovorni urednik: Miha Moškerc.

Pristno brnsko blago

za pomladansko in poletno sezono 1912.
Kupon, 3'10 metr. dolg, za 1 kupon 7 kron
kompletno moško obleko 1 kupon 10 kron
(suknje, blae, telov. 1 kupon 15 kron
nik) zadostno, stane le 1 kupon 20 kron
Kupon za črno salonsko obleko K 20—, kakor
tudi blago za površnike, turistiške obleke, svileni
kamgarn itd., pošilja po tovarniški ceni kot realna
in solidna, dobroznana 423

zaloga tovarniškega sukna
Siegel - Imhof v Brnu.
Vzorec zastonj in franko.
Vseled direktnega naročila blaga pri trdki Siegel-Imhof iz tovarne imajo zasebniki mnogo prednosti. Vseled velikega blagovnega prometa vedno največja izbira povsem svežega blaga. Stalne, najnižje cene. Tudi najmanjša naročila se izvrše najskrbneje, natančno po vzorcu.

Imam na prodaj 675
100 hl dobrega rdečega in belega

VINA

iz lastnih vinogradov.
Vinu pove ceno viničar pri g. Zarnik v Sromljah pri Brežicah, Št. Jersko.

Na male težkoče v želodecu
moramo paziti, če se hočemo ogniti nevarnih bolezni. 11
Preizkušeno iz izbranih najboljših in uspešnih zdravilnih zeli skrbno pripravljeno, tek zbujujoče in prebavljive pospešujoče in lahko odvajajoče domače zdravilo ki ublaži in odstrani znane naslednje nevarnosti, slabe diete, prehlajenja in zoprnega napitja, n. pr. gorčice, napenjanje, nesmerne tvorbe kislin ter krče je dr. Rose balz in za želodec iz lekarn B. Fragnerja v Pragi.

SVARILO! Vsi deli emb lažo imajo postavno deponovano varst. zn. mke
GLAVNA ZALOGA: LEKARNA
B. FRAGNER-ja, o. in kr. dvor. dobavitelja,
„Pri črnem orlu“, PRAGA, Mala strana 203, vogal Nerudove ulice. 3119
Po pošti se razpošilja vsak dan.
Cela stekl. 2 K, pol stekl. 1 K. Proti naprej vpošilj. K 150 se pošlje mala steklenica, za K 2-80 velika steklenica, za K 4-70 2 veliki steklenici za K 4— 4 velike steklenice za K 22— 14 vel. steklenice poštnine prosto na vse postaje avstr.-ogr. monarhije.
Zaloga v lekarnah avstr.-ogr. — V Ljubljani: Rib. Sušnik, Dr. G. Piccoli, Jos. Čizmač.

Pozor
tamburaška in pevska društva:
Naročite za predpustne veselice novo-izišle šaljive igre, šaljive skladbe (kuplete) s spremljevanjem tamburice ali glasovirja in nove tamburaške partiture od Stahuljaka, Hruze, Farkaša, Machača itd. pri prvi sisački izdelovalnici tamburic

J. Stjepušin, Sisak.

Frane Kos Ljubljana, Sodna ulica.
Specialna mehanična pletilna industrija in trgovina za površne in spodnje jopice, moderčke, telovnike, nogovnice, rokavice, posebne obleke zoper trganje, pletilni material za siroje itd. na drobno in na debelo.
Šivalni stroji od 70 kron naprej.
Pletilni stroj patent „Wiedermann“ je edina in najugodnejša prilika za dober zaslužek, pouk brezplačen, trajno delo zagotovljeno.
Ker delam brez agentov, so cene veliko nižje. 3445

Anton Stiplošek — Ljubljana
sl. kar in pleskar — Ljubljana
Marije Terezije cesta (Kollizej)
se priporoča velenj. hišnim posestnikom in odjemalcem za vsa v njegovo stroko spadajoča dela v najmodernejši izvršitvi. Načrti in proračuni zastoni. Solidna in čena izvršitev. Proseč za cenjena naročila bilježim velespoštovanjem
652 Anton Stiplošek.

Imam prazen hlev
v katerem se prodajajo prešiči. Hlev je na prometnem kraju, kjer se prodajo vsako leto mnogo prešičev. Natančneje se izve pri lastniku hleva Rebolj Francu, trgovcu, Krka pri Zatičini, Dolenjsko. 713

NEIGE DE FLEURS
nova znanstveno izdelana 2936
krema za roke in obraz
Zdravstveno najboljšo toaletno sredstvo
Zaloga v Ljubljani: Drožerija Cvančara.

Proda se iz proste roke radi smrti lastnika 630

Velika noč 1912.
New-York in London nista priznala niti evropski celini ter je velika tovarna srebrnine prisiljena, oddati svojo zalogo zgori proti majhnemu plačilu delavskih moči. Pooblaščen sem izvršiti ta nalog. Pošiljam torej vsakomur sedeče predmete iz protu temu, da se mi povrne K 14-40 in sicer:
6 kom. najfinjših namiznih nožev s pristno angleško klenjo;
6 kom. amer. pat. srebr. vilic iz enoga komada;
6 kom. amer. pat. srebrnih jedilnih žlic;
12 kom. amer. pat. srebrnih kavinskih žlic;
1 kom. amer. pat. srebrno zajemalico za juho;
1 kom. amer. pat. srebr. zajemalico za mleko;
6 kom. ang. Viktorija čašic za podklado;
2 kom. elegantnih namiznih svetnikov;
1 kom. cedilnik za čaj;
1 kom. najfinjša sipalnica za sladkor.
42 komadov skupaj samo K 14-40.
Vseh teh 42 predmetov je poprej stalo K 80—, ter im le moči sedaj dobiti po tej minimalni ceni K 14-40. Američansko pat. srebro je znano, je skozinakozi bela kovina, ki obdrži bojo srebra 25 let, za kar se garantuje. V najboljši dokaz, da le-ta inerat ne temeli na nikakršni slepariji, zavzemem se s tem javno, vsakemu, kateremu ne bi bilo blago všeč, povrniti brez zadržka znesek in naj nikdor ne zamudi ugodne prilike, da si omisli to krasno garnituro, ki je posebno prikladno kot prekrasno

velikonočna darila
kakor tudi za vsako boljše gospodarstvo.
Dobiva se edino le v A. Hirschberg-a eksportni hiši amer. pat. srebrnega blaga na Dunaji II., Rembrandtstrasse 10, S. L. Telefon 14597.
Pošilja se v provincijo proti povzetju, ali če se znesek naprej vpošlje. — Čistilni prašek zanjo 20 vin. — Pristno le z zraven natisnjeno varstveno znamko (zdrava kovina). — Izvleček iz pohval. pisem: Bili sem s pošiljateljvo krasne garniture jako zadovoljen. Ljubljana, Oton Bartusch, c. kr. stotnik v 27. pešpolku. — S pat. srebrno garnituro sem jako zadovoljen. Tomaz Rožanc, dekan v Mariboru. — Ker je vaša garnitura v gospodinjstvu jako koristna, prosim, da mi pošljete še eno. Sent Pavei pri Preboldu. Dr. Kamilo Böhm, okrožni in tovarniški zdravnik. — S poslanim namiznim orodjem sem zelo zadovoljen. Michael Kováčevič, ravatelj pomožn. uradov dež. pri vladi v Sarajevu. Sarajevo, 22. oktobra 1904. 3157

Otvoritev modnega salona v Kranju.
Cenjenim damam vljudno naznanjam, da sem z dnem 15. februarja otvoril v svoji podružnici na Glavnem trgu, v hiši gospe M. Mayer popolnoma na novo urejeni

modni salon.
V zalogi bodem držal vedno najnovejše vrste slamnikov in klobukov, zadnje za vsako sezijo po najnovejših pariških in dunajskih modelih.
Vsak čas velika zaloga od enostavnih do najfinjših

žalnih klobukov.
Velika zaloga potrebščin za nakit slamnikov, klobukov in drugega modnega nakita. Strogo solidna in točna postrežba.
Naročila po pošti se izvrše točno in pošiljajo z prvo pošto.
Priporočam se cenjenim damam za mnogobrojni obisk in beležim z velespoštovanjem

Anton Adamič, Kranj,
veletrgovina galanterijskega in modnega blaga
Na debelo. — Na drobno. 569

Dež. lekarna pri „Mariji Pomagaj“
M. LEUSTEK
Ljubljana, Resljeva cesta 1
zraven cesarja Franc Jožefa jub. mostu priporoča ob sedanjem času za jemanje najbolj pripravno, pristno, čisto in sveže Dorševo med. ribje olje prebavljivo. Mala steklenica 1 K, večja 2 K. ki okrepčujborbo proti zobobolu in gnijolbi zob, utrdi dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust. — Steklenica 1 K. 3228
Zaloga vseh preizkušenih domačin zdravil, katera se priporočajo po raznih časopisih in cenikih. Med. Cognaca, Malaga, rum itd. razpošilja po pošti vsak dan dvakrat.

Tanno-chinin tinktura za lase, ki okrepčujborbo proti zobobolu in gnijolbi zob, utrdi dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust. — Steklenica 1 K. 3228
Zaloga vseh preizkušenih domačin zdravil, katera se priporočajo po raznih časopisih in cenikih. Med. Cognaca, Malaga, rum itd. razpošilja po pošti vsak dan dvakrat.